ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ වයඹ පළාතේ පළාත් සභාව

1990 අංක 08 දරණ වයඹ පළාතේ මුදල් ප්‍රඥප්තිය

(අනුමත කළ දිනය 1990.12.12)

වයඹ පළාතේ පළාත් සභාවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදි.

1992 ජූනි මස 26 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රයේ iv අ කොටසේ පළ කරන ලදි.

සීමාසහිත සතොස ප්‍රින්ටර්ස් හි මුද්‍රණය කරන ලදි.

වයඹ පළාත් සභාවේ සභා කාර්යාලයෙන් මිලදී ගත හැක.

මිල රු. 80.00 තැපැල් ගාස්තුව රු. **10.00**

අන්තර්ගත කරන ලද ප්‍රඥප්ති

1991 අංක 02 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තිය
අනුමත කළ දිනය 91.03.18.

1991 අංක 04 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තිය
අනුමත කළ දිනය 91.04.1[illegible]

1992 අංක 01 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තිය
අනුමත කළ දිනය 92.04.03

පටුන

වගන්තිය ... පිටුව

1 ලුහුඬු නාමය හා ක්‍රියාත්මක වන දිනය 13
2 නිලධාරීන් පත් කිරීම 13

I වන කොටස

I වන පරිච්ඡේදය

පිරිවැටුම් බද්ද පැනවීම

3 පිරිවැටුම් බද්ද පැනවීම 14
4 යම් තැනැත්තකු පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුත්තේ කවර අවස්ථා වලදී ද යන්න 14

II වන පරිච්ඡේදය

නිදහස් කිරීම්

5 පිරිවැටුම් බද්දෙන් නිදහස් කිරීම් 14

III වන පරිච්ඡේදය

පිරිවැටුම

6 පිරිවැටුම් 15

IV වන පරිච්ඡේදය

බදු අනුප්‍රමාණ

7 පිරිවැටුම් බදු අනු ප්‍රමාණයන් 16
8 බැහැර කල භාණ්ඩ 17
9 බැහැර කල භාණ්ඩ විකිණීමෙන් උපලබ්ධි වූ මුදල් වෙනුවෙන් පිරිවැටුම් බදු ගෙවිය යුතු නොවන බව 17

V වන පරිච්ඡේදය

වාර්තා

10 සැපයිය යුතු වාර්තා හා තොරතුරු 18

VI වන පරිච්ඡේදය

බදු ගෙවීම

11 පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීම 21
12 ගෙවීම පැහැර හැරීම වෙනුවෙන් දණ්ඩනය 22

වගන්තිය | පිටුව

VII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරු කිරීම්

13 තක්සේරු කිරීමට තක්සේරුකරුට ඇති බලය 22
14 අතිරේක තක්සේරු 24
15 තක්සේරු කරන ලද මුදල පැහැර හැර ඇති පිරිවැටුම් බද්ද ලෙස සැලකිය යුතු බව 24
16 වාර්තාවක් පිළි නොගැනීම පිළිබඳව තක්සේරුකරු හේතු දැක්විය යුතු බව ... 24

VIII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය හා වැරදි වාර්තා සඳහා දණ්ඩනය

17 තක්සේරු හෝ සංශෝධිත තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව 25
18 පිරිවැටුම් බද්ද අඩුවෙන් ගෙවීම සඳහා දඩ 25

IX වන පරිච්ඡේදය

විශේෂ අවස්ථා, දණ්ඩන හා වැරදි

19 අශක්නුතාවට පත් තැනැත්තා විසින් ක්‍රියා කළ හැකිද යන බව 26
20 හවුල් ව්‍යාපාරයක් වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛ හවුල්කරු ක්‍රියා කළ යුතු බව 26
21 සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වෙනුවෙන් ප්‍රධාන නිලධරයා ක්‍රියා කළ යුතු බව 26
22 ව්‍යාපාරය අවසන් වන අවස්ථාවේදී පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීමේ වගකීම ... 27
23 පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීමට පොල්මෑකරුවන් යටත් බව ... 27
24 තමන්ට අයත් නොවන ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීම සඳහා ඇතැම් තැනැත්තන් සතු වගකීම 28
25 ඒකාබද්ධ අනුයෝජිතයන් භාරකරුවන් හා පොල්මෑකරුවන් ... 28
26 සමාගමක් ඇවර කිරීමේදී හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසුරුවා හැරීමේ දී පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු වන තැනැත්තන් ... 28
27 තක්සේරුවල වලංගුභාවය 29
28 ගොඩනැගිලි හෝ ස්ථාන සෝදිසි කිරීමට ඇති බලය ... 30
29 ව්‍යාපාරික ස්ථාන පරීක්‍ෂා කිරීමට ඇති බලය 31
30 පිරිවැටුම් බද්ද අය කළ හැකි සෑම තැනැත්තකු විසින්ම වවුචරයක් පිළියෙල කොට නිකුත් කළ යුතු බව 33
31 ගණුදෙනු පිළිබඳ ලේඛනය 33
32 රහස්‍යතාව කඩකිරීම හා වෙනත් කාරණා වැරදි වන බව ... 33
33 වංචා සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩන විධිවිධාන 34
34 වාර්තා ආදියට අදාළ දණ්ඩන විධිවිධාන 35

වගන්තිය පිටුව

35 වැරදි සමථයට පත් කිරීම 35
36 නඩු පැවරීම කොමසාරිස්වරයාගේ අනුමැතිය ඇතිව විය යුතු බව 36

2 වන කොටස
X වන පරිච්ඡේදය
මුද්දර ගාස්තු පැනවීම

37 ගාස්තු අයකරනු ලබන සාධන පත්‍රයන් 36
38 වෙනත් කරුණු කීපයකට අදාළ සාධන පත්‍ර 36

XI වන පරිච්ඡේදය
නිදහස් කිරීම

39 නිදහස් කිරීම් 37

XII වන පරිච්ඡේදය
මුද්දර ගැසිය යුතු වේලාව හා ආකාරය

40 මුද්දර ගාස්තු ගෙවිය යුතු වේලාව හා ආකාරය 38
41 අලවන මුද්දර අවලංගු කිරීම 39

XIII වන පරිච්ඡේදය
ඇතැම් සාධන පත්‍රවල මුද්දර ගැසිය යුතු අන්දම

42 එකම මුද්දර ගාස්තුවක් සඳහා එක සාධන පත්‍රයක් වියයුතු බව ... 40
43 හුවමාරු කිරීම් වලට බලපාන සාධන පත්‍රවල මුද්දර ගැසිය යුත්තේ කෙසේද යන වග 40
43 (අ) එක් පළාතකට වඩා වැඩි පළාත් ගණනක පිහිටි දේපළ සම්බන්ධයෙන් මුද්දර ගාස්තු 40
44 නඩු කටයුතු වල ලේඛණ 41
45 ඇතැම් සාධන පත්‍රවල අනු පිටපත් වල මුද්දර ගැසීම ... 41

XIV වන පරිච්ඡේදය
මුද්දර ගාස්තු සමථයට පත් කිරීම

46 ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු සමථයට පත් කිරීම 42

XV වන පරිච්ඡේදය
නඩු කටයුතුවල ගොනු කරනු ලබන ලේඛන වලට අදාල විශේෂ විධිවිධාන

47 සිවිල් නඩුවල වටිනාකම් 43

XVI වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තුව සඳහා වටිනාකම තක්සේරු කිරීම

48 මුද්දර ගාස්තුව සඳහා වටිනාකම තක්සේරු කිරීම ... 44
49 තත්කාලීන විනිමය අනුපාතිකයට අනුව වටිනාකම තක්සේරු කිරීම ... 44
50 ගාස්තු ගෙවීම වළක්වාලීම සඳහා සාධන පත්‍ර කීපයක් සකස් කිරීම ... 44

XVII වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු ගෙවීමට බැඳී සිටින තැනැත්තෝ

51 ගාස්තු ගෙවිය යුත්තේ කවුරුන් විසින් ද යන බව ... 45
52 මුද්දර ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ බැඳියාව 45
53 සමාගමක් ගණින් බේරා වසා දැමූ විට ඇතිවන බැඳියාව ... 46

XVIII වන පරිච්ඡේදය

සාධන පත්‍ර තහනමට ගැනීම

54 සාධන පත්‍ර තහනමට ගෙන පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඇතැම් නිලධරයන් සතු බලය 47
55 තහනමට ගන්නා ලද සාධන පත්‍ර කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතු බව ... 48
56 අහම්බෙන් නිසි පරිදි මුද්දර නොගැසූ සාධන පත්‍ර ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් කිරීම 48
57 තහනමට ගන්නා ලද සාධන පත්‍ර සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස්වරයා විසින් ක්‍රියා කළ යුතු බව 49
58 ගාස්තු ගෙවනු ලැබූ සාධන පත්‍රයන් පිටසන් කිරීම ... 50
59 යවන ලද සාධන පත්‍ර නැතිවීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමක් නැති බව 50

XIX වන පරිච්ඡේදය

සාධන පත්‍ර පිළි ගැනීම

60 සාධන පත්‍ර පිළිගැනීම 51
61 ඇතැම් අවස්ථාවල දී කුවිතාන්සි පිළිගැනීම 51

XX වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු නිශ්චය කිරීම

62 නිසි මුද්දර ගාස්තු නිශ්චය කිරීම 52
63 මුද්දර ගාස්තු අයකිරීම සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි 52
64 තක්සේරුකරුගේ පිටසන 52

XXI වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු සඳහා දීමනා

65 පාවිච්චි නොකරන ලද හා නරක් වූ මුද්දර සඳහා දීමනා ... 53

XXII වන පරිච්ඡේදය

වැරදි සහ දණ්ඩන

66 නිසි පරිදි මුද්දර නොගැසූ සාධන පත්‍ර ලියා අත්සන් කිරීම ආදිය සඳහා දණ්ඩනය 54
67 මහජන නොතාරිස්වරුන් විසින් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හැරීම 55
68 සභාවට වංචා කිරීම සඳහා දණ්ඩනය 55
69 ඉවත් කළා
70 දණ්ඩන ආදිය සඳහා යම් නඩු කටයුත්තක් තිබුණ ද, මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය හෝ දඩය හෝ ගෙවිය යුතු බව 57
71 නඩු පැවරීම 57
72 වැරදි සමථයකට පත්කිරීම සඳහා කොමසාරිස්ට ඇති බලය ... 57

XXIII වන පරිච්ඡේදය

සාමාන්‍ය කරුණු

73 දැන්වීමක් අත්සන් කිරීම භාරදීම හා එහි වලංගුභාවය ... 57
73 (8) තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමට ඇති බලය 58
74 දණ්ඩන සම්බන්ධයෙන් අභිමතය පාවිච්චි කිරීම 59
75 මුද්දර ගාස්තු හෝ දණ්ඩන හෝ ගෙවන තැනැත්තන් විසින් ඇතැම් අවස්ථාවලදී ගාස්තු හෝ දණ්ඩන හෝ ආපසු ලබා ගත හැකි බව 59
76 නියමයන් 59
77 නියෝග 59
78 පැවරීමේ සාධන පත්‍රවලට බලපාන කරුණු 61

3 වන කොටස

XXIV වන පරිච්ඡේදය

අභියාචනා

79 පළාත් කොමසාරිස්වරයා වෙත අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීම ... 62

XXV වන පරිච්ඡේදය

සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචනා කිරීම

80 සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සංයුතිය 66
81 සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචනය කිරීම 66
82 පළාත් කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචනා සමාලෝචන මණ්ඩලයට යොමු කළ හැකිය 67
83 අභියාචනා ඇසීම සඳහා දිනය, වේලාව හා ස්ථානය සමාලෝචන මණ්ඩලයේ ලේකම් විසින් නියම කළ හැකිය 67

XXVI වන පරිච්ඡේදය

අභියාචනාධිකරණයට කරනු ලබන අභියාචනා

84 නීති ප්‍රශ්ණයක් මත අභියාචනාධිකරණයට අභියාචනා කිරීම ... 69

XXVII වන පරිච්ඡේදය

බද්ද අය කර ගැනීම

85 මෙම පරිච්ඡේදයේ කාර්‍ය්‍යයන් සඳහා "බද්ද" යන්නෙහි අර්ථය ගෙවීමට හිඟව ඇති බද්ද හා ගෙවිය යුතු දඩය 72
86 බද්ද ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු බව 73
87 පැහැර හරින්නා වෙත යවනු ලබන නිවේදනය, අය කරන ලද බද්ද සම්බන්ධයෙන් විරෝධතා හා අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණේ වී නමුත් බද්ද ගෙවිය යුතු බව 74
88 චංචල දේපොළ තහනමට ගෙන විකිණීමෙන් බදු අයකර ගැනීම. 75
89 අයකර ගැනීම සඳහා මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු ඉදිරියේ කෙරෙන නීති කටයුතු ... 77
90 ලැබිය යුතු මුදල් වලින් බදු අයකර ගැනීම 79
91 ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යන තැනැත්තන්ගෙන් බදු අයකර ගැනීම ... 81
92 අයකර ගැනීම සඳහා එයකට වැඩි මාර්ග ගණනක් උපයෝගී කර ගැනීම ... 82
93 බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ලබා ගැනීමට කොමසාරිස්වරයාට ඇති බලය 82

4 වන කොටස

XXVIII වන පරිච්ඡේදය

සුරා බදු ආදායම

94 සුරා බදු බලපත්‍ර ගාස්තු සහ තැබැරුම් කුලී 83
95 පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ලේඛන ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කිරීමට කොමසාරිස්වරයාට ඇති බලය 83

5 වන කොටස

XXIX වන පරිච්ඡේදය

ලොතරැයි

96 ලොතරැයි බද්ද පැනවීම 83
97 ලොතරැයි බද්ද ගෙවීම 84

6 වන කොටස

XXX වන පරිච්ඡේදය

මෝටර් වාහන

98 මෝටර් වාහන ගාස්තු එකතු කිරීම 84

7 වන කොටස

XXXI වන පරිච්ඡේදය

අධිකරණ දඩ හා ගාස්තු

99 අධිකරණ දඩ හා ගාස්තු 85

වගන්තිය ... පිටුව

8 වන කොටස

XXXII වන පරිච්ඡේදය

සාමාන්‍ය කරුණු

100 දැන්වීමක් අත්සන් කිරීම හා එය භාර දීම 85
101 (1) අනවධානයෙන් ගෙවන ලද මුද්දර ගාස්තුව හෝ දණ්ඩන මුදල 86
101 (2) වැඩියෙන් ගෙවූ පිරිවැටුම් බදු ආපසු ගෙවිය යුතු බව ... 86
102 තීල රහස්‍යතාව 87
103 ආකෘති හා ගණුදෙනු ලේඛන 90

XXXIII වන පරිච්ඡේදය

ක්‍රියාත්මක කිරීම

104 තීලධරයන් 90
105 තොරතුරු සැපයීමට අසමත්වීම සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩන ... 91

XXXIV වන පරිච්ඡේදය

අර්ථ නිරූපනය

106 අර්ථ නිරූපනය 92
107 අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බල පැවැත්විය යුතුව 98

වයඹ පළාතේ පළාත් සභාවේ මුදල් ප්‍රඥප්තිය

බදු සහ [illegible] ගාස්තු පැනවීම සහ අයකිරීම සඳහා ද ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කරුණු සඳහා ද විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ ප්‍රඥප්තියකි.

මේ ප්‍රඥප්තිය, සංශෝධිත පරිදි වූ 1981 අංක 69 දරණ පිරිවැටුම් බදු පනතේ සහ සංශෝධිත පරිදි වූ 1982 අංක 43 දරණ මුද්දර ගාස්තු පනතේ ඇතැම් විධිවිධාන වලට අනනුකූලව වේ.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ වයඹ පළාතේ පළාත් සභාව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ.

ලුහුඬු නාමය සහ ක්‍රියාත්මකවන දිනය

1. (1) මේ ප්‍රඥප්තිය 1990 අංක 8 දරණ වයඹ පළාතේ මුදල් ප්‍රඥප්තිය යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නියම කරනු ලබන දිනයක සිට එහි විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තියේ ඒ ඒ කොටස් සඳහා වෙනස් වෙනස් දිනයන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. 1 වන හෝ 2 වන කොටස ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ කවර වූවද, අවස්ථාවක දී එකී 1 වන හෝ 2 වන කොටස පළමුව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ දින සිට 3 වන සහ 8 වන කොටස් ද, 4 වන 5 වන, 6 වන හෝ 7 වන කොටස් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ කවර වූවද, අවස්ථාවක දී එවකටත් 8 වන කොටස ක්‍රියාත්මක කොට නොතිබුනේ නම්, එකී 4 වන, 5 වන, 6 වන හෝ 7 වන කොටස් වලින් කවරක් හෝ පළමුව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ දින සිට 8 වන කොටස ද, ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

2. මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා පළාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරයකු සහ නියෝජ්‍ය පළාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරුන්, පළාත් තක්සේරුකරුවන් සමග වෙනත් නිලධාරයන් අවශ්‍ය සංඛ්‍යාවක් පත්කරනු ලැබිය හැකිය.

1 වන කොටස

I වන පරිච්ඡේදය

පිරිවැටුම් බද්ද පැනවීම

පිරිවැටුම් බදු පැනවීම

3. (1) පළාත තුළ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන්නාවූ සෑම තැනැත්තකු ගෙන් ම, 1991 ජනවාරි මස 1 වන දින හෝ ඉන් පසු ආරම්භ වන සෑම කාර්තුවක් සඳහා ම (මෙහි මින් මතු "පිරිවැටුම් බද්ද" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ඒ ව්‍යාපාරයෙන් ඒ තැනැත්තාගේ පිරිවැටුම සම්බන්ධයෙන්, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයන් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල නියම කරනු ලබන අනුප්‍රමාණ අනුව ආගණනය කරනු ලැබූ බද්දක්, පාර්ලිමේන්තුව විසින් සාදනු ලබන නීති වලින් සහ මේ ප්‍රඥප්තියේ වෙනත් විධිවිධාන වලින් නියම කර ඇති සීමා වලට සහ නිදහස් කිරීම් වලට යටත්ව අයකරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, "ව්‍යාපාරය" යන්නෙන්, යම් පාරිභෝගික ද්‍රව්‍යයක් හෝ භාණ්ඩයක් තොග වශයෙන් නැතහොත් සිල්ලරට විකිණීම අදහස් වන නමුත්, නිෂ්පාදකයකු විසින් කරනු ලබන විකිණීමක් ඊට අයත් නොවේ

යම් තැනැත්තකු පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුත්තේ කවර අවස්ථාවලදී ද යන්න.

4. (1) පළාත තුළ යම් තැනැත්තකු විසින් කරගෙන යනු ලබන යම් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් එක් එක් කාර්තුවක් සඳහා පිරිවැටුම් බද්ද ඔහුගෙන් අය කරගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු විසින් කරගෙන යනු ලබන යම් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තාගෙන් පිරිවැටුම් බද්ද අය කරගනු ලැබිය යුතු විටක සහ ඒ ව්‍යාපාරයේ අයිතිය මාරුවීමක් සිදුවී ඇති විටෙක,

(1) වන උප වගන්තියේ සලස්වා ඇති විධිවිධාන නොතකා ඒ ව්‍යාපාරයේ නව අයිතිකරු ඒ ව්‍යාපාරයේ අයිතිය වෙනස් වීමට පෙරාතුවම ඒ ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුව සිටියාක් මෙන් සලකා ඒ ව්‍යාපාරයේ නව අයිතිකරුගෙන් පිරිවැටුම් බදු අය කරගනු ලැබිය යුතු ය.

II වන පරිච්ඡේදය

නිදහස් කිරීම

පිරිවැටුම් බද්දෙන් නිදහස් කිරීම

5. (1) අමාත්‍යවරයා විසින්, පළාතේ ආර්ථික ප්‍රගතිය සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය බව තමාගේ මතය වේ නම්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන නියමය මගින්, යම් තැනැත්තකු විසින්

කරගෙන යනු ලබන යම් ව්‍යාපාරයක් හෝ නිශ්චිත වශයෙන් දක්වනු ලබන ව්‍යාපාරයක් හෝ පිරිවැටුම් බද්දෙන් නිදහස් කළ හැකිය.

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන සෑම නියමයක් ම, එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබූ දිනයෙහි සිට හෝ නියමයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පසු දිනයක සිට හෝ ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර, ඒ නියමය ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබූ දින සිට, මාස තුනක කාල සීමාවක් ඇතුළත හෝ, ඒ කාලසීමාව ඇතුළත පළාත් සභාවේ රැස්වීමක් පවත්වනු නොලැබුව, හොත්, ඒ කාලසීමාව ඉකුත්වීමෙන් පසුව පවත්වනු ලබන පළාත් සභාවේ ප්‍රථම රැස්වීමේ දී හෝ ඒ නියමය අනුමත කරන ලෙසට වූ යෝජනාවක් මගින් ඒ නියමය පළාත් සභාව ඉදිරියට ගෙන එනු ලැබිය යුතු ය

(3) පළාත් සභාව විසින් අනුමත කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ යම් නියමයක්, ඒ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ දින තෙක් ඒ නියමයේ වලංගු භාවයට හානියක් නොමැතිව ඒ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ දින සිට ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරන ලදැයි සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නියමය යම් දිනයක දී ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරන ලදැයි සැලකෙන්නේද ඒ දිනය පිළිබඳ නිවේදනයක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 2 වන වගන්තිය *

(4) 1981 අංක 69 දරණ පිරිවැටුම් බදු පනතේ 4 වන වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ පළකර ඇති නියමයන් මෙම ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක වන දිනයෙන් ආරම්භ වී 1991 මාර්තු 31 දින හෝ මේ වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ නියමයන් පළකළ දින යන දින දෙකෙන් පළමුවෙන් එළඹෙන දිනය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අදාළ වන ප්‍රමාණයට මෙම වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ පළකළ නියමයන් ලෙස සලකනු ලැබේ.

III වන පරිච්ඡේදය

පිරිවැටුම

පිරිවැටුම 6. (1) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා යම් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් "පිරිවැටුම" යන්නෙන් ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් එළඹුනු ගනුදෙනු වලින් ලැබුනු හෝ ලැබීමට ඇති මුළු මුදල් ප්‍රමාණය අදහස් වේ.

(2) ඉහත (1) වන උප වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "පිරිවැටුම" යන්නට මූලධන වත්කම් විකිණීමෙන්

*1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

ලැබුණු හෝ ලැබීමට ඇති යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් නොවේ.

(3) යම් කාර්තුවක් සම්බන්ධයෙන් ඒ කාර්තුව ඇතුළත ලබාගත හැකි යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් සඳහා පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවන ලද අවස්ථාවක ඒ මුදල් ප්‍රමාණය නියම වශයෙන් ලබාගන්නා ලද්දේ යම් කාර්තුවක් ඇතුළත ද, ඒ කාර්තුව සම්බන්ධයෙන් ඒ මුදල් ප්‍රමාණය සඳහා කිසිම බද්දක ගෙවනු ලැබීම අවශ්‍ය නොවේ.

(4) යම් කාර්තුවක් සඳහා ව්‍යාපාරයක පිරිවැටුම් නිශ්චය කිරීමේ දී, කලින් කාර්තුවක් සඳහා ඒ ව්‍යාපාරයේ පිරිවැටුමෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇත්තාවූ ද, ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවනු ලැබ ඇත්තාවූ ද, ඒ ව්‍යාපාරය විසින් දරන ලද බොල් ණයක් වන්නාවූ ද මුදලක් වන ඒ කාර්තුව තුළ බොල් ණයක් වී ඇත්තා වූ යට් බොල් ණයකට සමාන මුදලක් අඩුකරනු ලැබිය යුතු ය

එසේ වූවද බොල් ණයක් සම්බන්ධයෙන් මේ උප වගන්තිය යටතේ කලින් අඩු කරනු ලැබූ මුදලක් වෙනුවෙන් යම් කාර්තුවක දී යම් මුදලක් ලැබුණ හොත් ඒ මුදල භාරගනු ලැබුවේ යම් කාර්තුවක දී ද ඒ කාර්තුව සඳහා වූ ඒ ව්‍යාපාරයේ පිරිවැටුමෙහි ඒ මුදල ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

IV වන පරිච්ඡේදය

බදු අනුප්‍රමාණ

පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණය.

7. (1) යම් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් වූ පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණ ඒ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය අනුව තීරණය කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අනුව, අමාත්‍යවරයා විසින් ඒ ඒ වෙනස් පන්තිවල හෝ වර්ගවල ව්‍යාපාර සඳහා වෙනස් වෙනස් බදු අනුප්‍රමාණ තීරණය කොට ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරනු ලබන නියමයක් මඟින් යම් ව්‍යාපාරයක් පංතියක් හෝ වර්ගයක් සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම් බදු ප්‍රමාණය කලින් කල වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ සෑම තීරණයක් ම හා (2) වන උප වගන්තිය යටතේ කරන ලද සෑම නියමයක් ම එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන දිනයෙහි හෝ ඒ තීරණය කිරීමෙහි හෝ නියමයෙහි සඳහන් කරනු ලැබූ පසු දිනයක සිට බලාත්මක විය යුතු අතර, ඒ තීරණය කිරීම හෝ නියමය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන

දිනයේ සිට තුන් මසක කාල සීමාවක් ඇතුළත හෝ ඒ කාල සීමාව ඇතුළත පළාත් සභාවේ රැස්වීමක් පවත්වනු නොලැබුවහොත් ඒ කාලසීමාව ඉකුත් වූ පසු පවත්වනු ලබන ප්‍රථම පළාත් සභා රැස්වීමේ දී ඒ තීරණය කිරීම හෝ නියමය අනුමත කරනු ලැබීමට යෝජනාවක් මගින් පළාත් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එවැනි සෑම යෝජනාවකම උප ලේඛනයක ඒ යෝජනාවේ සඳහන් කරනු ලබන්නේ යම් තීරණය කිරීමක් හෝ නියමයක් ද, ඒ තීරණ කිරීමෙහි හෝ නියමයෙහි පෙළ දක්වනු ලැබිය යුතුය.

(4) පළාත් සභාව විසින් අනුමත කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ (1) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ යම් තීරණය කිරීමක් හෝ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ යම් නියමයක්, ඒ යටතේ කරන ලද යම් දෙයක වලංගු භාවයට හානියක් නොවන පරිදි, ඒ ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දිනයේ සිට ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබූ සේ සලකනු ලැබිය යුතුය. එවැනි යම් තීරණය කිරීමක් හෝ නියමයක් හෝ ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබූ සේ සලකනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 3 වන වගන්තිය *

(5) 1981 අංක 69 දරණ පිරිවැටුම් බදු පනතේ 7 වන වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ තීරණය කොට පළකර ඇති යම් ව්‍යාපාරයක් වෙනුවෙන් වූ පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණයන් මෙම ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක වන දිනයෙන් ආරම්භ වී 1991 මාර්තු 31 වන දින හෝ මෙම වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණයන් පළකළ දිනය යන දින දෙකෙන් පළමුවෙන් එළඹෙන දිනය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අදාළ වන ප්‍රමාණයට මෙම වගන්තියේ (1) උප වගන්තිය යටතේ තීරණය කොට පළකරන ලද අනුප්‍රමාණයන් ලෙස සලකනු ලැබේ.

බැහැර කරනු ලැබූ භාණ්ඩ.

8. අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක්හි ඒ නියමයෙහි නියමිත යම් භාණ්ඩයක් මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා බැහැර කරන ලද භාණ්ඩයක් ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. වෙනස් වෙනස් පංති හෝ වර්ගවල ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් වෙනස් වෙනස් භාණ්ඩ බැහැර කරන ලද භාණ්ඩ ලෙස ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය හැකි ය.

9. 8 වන වගන්තිය යටතේ යම් භාණ්ඩයක් යම් ව්‍යාපාර පංතියක් හෝ වර්ගයක් සම්බන්ධයෙන් බැහැර කරන ලද

* 1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

භාණ්ඩයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ භාණ්ඩය විකිණීමෙන් ලබාගත්තා මුදල් වෙනුවෙන් කිසිම පිරිවැටුම් බද්දක් ගෙවිය යුතු නොවන්නේ ය.

V වන පරිච්ඡේදය

වාර්තා

වාර්තා සහ තොරතුරු. 10. (1) පළාත තුළ යම් ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන සෑම තැනැත්තකුට විසින්, එක් එක් කාර්තුවේ දී ඒ ව්‍යාපාරයේ පිරිවැටුම දැක්වෙන වාර්තාවක් ඒ එක් එක් කාර්තුව අවසාන වීමෙන් පසු දින පහළොවක් ගතවීමට පෙර පළාත් කොමසාරිස්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එවැනි සෑම වාර්තාවක් ම නියමිත ආකෘතිය මගින් විය යුතු අතර, ඒ ආකෘතියෙහි ඇතුළත් කළයුතු යයි නියමිත සියලු තොරතුරු ඒ ආකෘතියෙහි ඇතුළත් කළ යුතුය.

(2) තක්සේරුකරුවෙකු විසින්, ඔහුගේ විනිශ්චය පරිදි, පිරිවැටුම් බදු අයකරනු ලැබිය හැකි යම් තැනැත්තකු වෙත යවනු ලබන ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ දැන්වීමේ නියමිත කාලය ඇතුළත තක්සේරුකරුට අවශ්‍ය වන විස්තර ඇතුළත් වාර්තාවක් සපයන ලෙස විධාන කළ හැකි ය.

(3) යම් තැනැත්තෙකු විසින් කරගෙන යනු ලබන යම් ව්‍යාපාරයක පිරිවැටුම සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා තක්සේරුකරුවෙකු විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත යවනු ලබන ලිඛිත දැන්වීමකින් -

(අ) ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එහි සඳහන් යම් පොත්, ගිණුම්, වෙළඳ ලැයිස්තු, ලේඛන, වවුචර, චෙක්පත්, ගෙවීම් තුන්ඩු, විගණන වාර්තා හෝ ඒ තැනැත්තා සන්තකයෙහි ඇති ඒ දැන්වීමෙහි සඳහන් වෙනත් යම් ලේඛන පරීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ තක්සේරුකරු වෙත යවන ලෙස;

(ආ) ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම පිළිබඳ පරීක්ෂා කරනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා ඒ දැන්වීමේ සඳහන් යම් ස්ථානයකට එහි සඳහන් යම් දිනයක හා වේලාවක තමාම හෝ බලය ලත් නියෝජිතයකු මගින් හෝ පැමිණෙන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(4) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් වරයකු විසින් යම් තැනැත්තකු වෙත ලිඛිත දැන්වීමකින් -

(ආ) ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එහි සඳහන් යම් පොත්, ගිණුම්, වෙළඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, වවුචර, චෙක්පත්, ගෙවීලි තුන්ඩු, විගණන වාර්තා හෝ ඒ තැනැත්තා සන්තකයෙහි ඇති ඒ දැන්වීමෙහි සඳහන් වෙනත් ලේඛන ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ ඒ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් වරයා වෙත යවන ලෙස;

(ආ) ඒ දැන්වීමේ සඳහන් යම් කරුණක් හෝ කරුණු පිළිබඳ ඔහු පරීක්ෂා කරනු ලැබීම සඳහා දැන්වීමේ සඳහන් යම් ස්ථානයකට එහි සඳහන් යම් දිනයක හා වේලාවක තමාම හෝ බලය ලත් නියෝජිතයකු මගින් හෝ පැමිණෙන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(5) (4) වන උප වගන්තිය යටතේ දෙන ලද දැන්වීමක් ප්‍රකාර පැමිණෙන යම් තැනැත්තකුට එසේ පැමිණීමෙන් ඔහු විසින් සාධාරණව දරන ලද වියදම් කොමසාරිස් විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) වන උප වගන්තිය යටතේ හෝ (4) වන උප වගන්තිය යටතේ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් වරයකු වෙත හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු ගේ අනුමැතිය ඇතිව තක්සේරුකරුවකු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ හෝ ඉදිරිපත් කර තිබුනා වූ හෝ ප්‍රේෂණය කරනු ලැබූ හෝ ප්‍රේෂණය කොට තිබුණා වූ හෝ වෙනත් ආකාරයෙකින් තම සන්තකයට පත්වන හෝ පත්ව තිබෙන යම්, පොත්, ගිණුම්, වෙළඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන වවුචර, චෙක්පත්, ගෙවීලි තුන්ඩු, විගණන වාර්තා හෝ වෙනත් ලියකියවිලි මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා තම භාරයෙහි යම් කාලයක් සඳහා රඳවා ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ ද, ඒ කාලය සඳහා තම භාරයෙහි රඳවා ගනු ලැබිය හැකි ය.

(6) තක්සේරුකරුවකු විසින් අවශ්‍ය යයි තමා අදහස් කරන කවර විටක සහ විටින්විට යම් තැනැත්තකුට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මගින් -

(අ) වඩා පරිපූර්ණ හෝ වැඩිමනත් වාර්තා; හෝ

(ආ) තක්සේරුකරුගේ අදහස පරිදි ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු පිරිවැටුම් බද්ද තක්සේරු කිරීමෙහි ලා අවශ්‍ය වන්නා වූ හෝ අදාළ වන්නා වූ යම් කාරණයක් පිළිබඳව වඩාත් පරිපූර්ණ හෝ වැඩිමනත් තොරතුරු -

ඒ නිවේදනයෙහි සඳහන් නියමිත කාලය තුළ සපයන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(7) යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ සපයනු ලැබිය යුතුයයි සපයනු ලබන වාර්තාවක්, ප්‍රකාශයක් හෝ ආකෘතියක් අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තැනැත්තා විසින් හෝ ඔහුගේ අධිකාරිය යටතේ සපයන ලද බවට සියළු කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඊට පටහැනිව කරුණු ඔප්පු කරන්නේ නම් මිස, එවැනි යම් වාර්තාවක්, ප්‍රකාශයක් හෝ ආකෘතියක් අත්සන් කරන යම් තැනැත්තකුට ඒ වාර්තාවේ, ප්‍රකාශයේ හෝ ආකෘතියේ ඇතුලත් සියලු කරුනු පිළිබඳව දැනීම ඇති බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(8) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ තක්සේරුකරුවකු විසින් යම් තැනැත්තකුට දෙන ලද දැන්වීමක නියමයන් අනුව කටයුතු කිරීමට ඔහු පැහැර හරින අවස්ථාවක, කොමසාරිස්වරයා විසින් ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් -

(අ) ඒ තැනැත්තා මත රුපියල් දස දහසක් නොඉක්මවන දණ්ඩනයක් පැනවිය හැකිය; තවද,

(ආ) (i) ඒ දඩ ගෙවීමට ; සහ

(ii) තක්සේරුකරු විසින් ඒ තැනැත්තාට දෙනලද දැන්වීමේ සඳහන් වන වාර්තාව කොමසාරිස්වරයාගේ දැන්වීමෙහි සඳහන් යම් කාලයක් ඇතුළත සැපයීමට ඒ තැනැත්තාට නියම කල හැකි ය.

(9) යම් තැනැත්තකු විසින් වාර්තාවක් සැපයීම පැහැර හැරීමට හේතුව තම පාලනයෙන් බාහිර වූ අවස්ථානුගත කරුණු නිසා බවට සහ දණ්ඩනය නියම කිරීමෙන් පසුව තමා විසින් ඒ වාර්තාව සපයා ඇති බවට කොමසාරිස් වරයා සෑහීමකට පවත්වන පරිදි ඒ තැනැත්තා විසින් ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත්, මේ වගන්තිය යටතේ ඒ තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලද යම් දණ්ඩනයක් කොමසාරිස්වරයා විසින් අඩු කරනු ලැබිය හැකිය; නැතහොත් අත්හරිනු ලැබිය හැකි ය.

(10) (8) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුට දණ්ඩනයක් නියම කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, ඒ දැන්වීමට අදාළව 35 වන වගන්තිය යටතේ වරදක් සඳහා වූ අපරාධ චෝදනාවකට ඒ තැනැත්තා යටත් නොවිය යුතු ය.

VI වන පරිච්ඡේදය

බදු ගෙවීම

පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීම.

11. යම් කාර්තුවක් සම්බන්ධයෙන් වූ පිරිවැටුම් බද්ද ඒ කාර්තුව අවසාන විමෙන් පසු එළැඹෙන මාසයේ පහළොස්වන දිනය පසුවීමට පෙර ගෙවිය යුතු ය. එසේ නොගෙවන ලද යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හරින ලද බද්දක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුත්තේ යම් තැනැත්තකු විසින් ද, ඒ තැනැත්තා හෝ යම් බද්දක් එක් තැනැත්තකුට වැඩි දෙනකු විසින් හෝ හවුල් ව්‍යාපාරයක් විසින් හෝ ගෙවිය යුතුව ඇති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තාගෙන් එක් එක් තැනැත්තා සහ හවුල් ව්‍යාපාරයේ එක් එක් හවුල්කරු විසින්ද මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා ගෙවීම පැහැර හැරියකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 2 වගන්තිය. *

එසේ වුවද, කලින් කාර්තුවක් සඳහා වූ යම් ව්‍යාපාරයක පිරිවැටුම රුපියල් දස ලක්ෂය ඉක්මවන අවස්ථාවක, පසුව එළඹෙන කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතුවන පිරිවැටුම් බද්ද පහත දැක්වෙන ආකාරයට ගෙවනු ලැබිය යුතුය :

(අ) කලින් කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතුවන පිරිවැටුම් බද්දෙන් තුනෙන් එකක්, පසුව එළඹෙන කාර්තුවේ දෙවන මාසයේ පහළොස්වන දින පසු නොවී ගෙවනු ලැබිය යුතුය;

(ආ) කලින් කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු වන පිරිවැටුම් බද්දෙන් තුනෙන් එකක්, පසුව එළඹෙන කාර්තුවේ තුන්වන මාසයේ පහළොස්වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවනු ලැබිය යුතුය;

(ඇ) පසුව එළඹෙන කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතුවන පිරිවැටුම් බද්ද, එයින්, (අ) ඡේදය හා (ආ) ඡේදය යටතේ ගෙවන ලද මුදල් අඩු කිරීමෙන් පසු, එම කාර්තුව අවසානයේ එළඹෙන මාසයේ පහළොස්වන දින පසු නොවී ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

එසේ නොගෙවන ලද යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හරින ලද බද්දක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුත්තේ යම් තැනැත්තකු විසින් දි ඒ තැනැත්තා හෝ ඒ බද්ද තැනැත්තකුට වැඩි දෙනකු විසින් හෝ හවුල් ව්‍යාපාරයක් විසින් හෝ ගෙවිය යුතුව ඇති අවස්ථාවක, ඒ

*1991.01.01 දිනසිට බල පැවැත්වේ.

තැනැත්තාගෙන් එක් එක් තැනැත්තා සහ හවුල් ව්‍යාපාරයේ එක් එක් හවුල්කරු මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්යය සඳහා ගෙවීම පැහැර හරින්නකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

ගෙවීම පැහැර හැරීම සඳහා දණ්ඩනය.

12. (1) යම් පිරිවැටුම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක ගෙවීම පැහැර හරින්නා විසින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති ඒ බද්දට අතිරේකව දණ්ඩනයක් වශයෙන් -

(අ) ගෙවීම පැහැර හැර ඇති මුදලින් සියයට දහයකට සමාන මුදලක්, සහ

(ආ) ගෙවීම පැහැර හැර ඇති යම් මුදලක් ඒ බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම ඇරඹී ඇත්තේ යම් මාසයක් ඇතුළත ද ඒ මාසයෙන් පසුව එළඹෙන මාසයේ පසළොස්වන දිනට පෙර නොගෙවන ලද අවස්ථාවක ගෙවීම් පැහැර හැර තිබෙන කාලසීමාවේ එක් එක් මාසයේ හෝ ඉන් කොටසෙහි පසළොස්වන දිනයෙන් අවසන් වන එක් එක් කාලසීමාව වෙනුවෙන් ගෙවීම පැහැර හරිනු ලැබ ඇති මුදලින් සියයට දෙකකට සමාන වැඩිපුර මුදලක් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

එසේ වුවද, මේ උප වගන්තිය යටතේ දණ්ඩනය වශයෙන් ගෙවනු ලැබිය යුතු මුළු මුදල, ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බද්දෙන් සියයට පනහක් කවර අවස්ථාවක දී හෝ නොඉක්මවිය යුතු අතර, ගෙවීම පැහැර හැරීම සිදුවී ඇති යම් යම් විශේෂ කාරණා හේතුකොට ගෙන ඒ මුදල අත්හැරීම හෝ අඩුකිරීම සාධාරණ සහ යුක්ති සහගත බවට කොමසාරිස්වරයා සෑහීමකට පත්වන්නේ නම් එවැනි යම් මුදලක් අත්හැර දැමීම හෝ අඩු කිරීම කළ හැකි ය.

(2) 79 වන වගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් අවසාන වශයෙන් තීරණය කිරීම මත (1) වන උප වගන්තිය යටතේ එකතු කරනු ලැබූ යම් මුදලක් හෝ මුදල් ද සමග යම් පැහැර හරින ලද බද්දක් අඩු කරන ලද විටක, ඒ මුදල හෝ මුදල්, එසේ අඩු කරන ලද බද්ද මත ගණන් බැලිය යුතු ය.

VII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරු කිරීම්

තක්සේරු කිරීමට තක්සේරුකරුට ඇති බලය.

13. (1) යම් තැනැත්තකු -

(අ) තක්සේරුකරුවකුගේ මතය පරිදි පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු වන්නේ ද, ඒ තැනැත්තා යම්

කාර්තුවක් සඳහා 10 වන වගන්තිය යටතේ වාර්තාවක් සැපයීම සහ ඒ කාර්තුව සඳහා බදු ගෙවීම පැහැර හැරිය හොත්;

(ආ) පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු වන්නේ ද, ඒ තැනැත්තා යම් කාර්තුවක් සඳහා 10 වන වගන්තිය යටතේ වාර්තාවක් සැපයූ නමුත් ඒ කාර්තුව සඳහා බදු ගෙවීම පැහැර හැරිය හොත්;

තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව ඒ කාර්තුව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු පිරිවැටුම් බදු ප්‍රමාණය පළාත් තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඒ මුදල වහාම ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට ලිඛිත දැන්වීමක් මඟින් නියම කළ යුතු ය. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් යම් කාර්තුවක් සඳහා එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය, 14 වන වගන්තියේ විධිවිධාන වලට යටත් ව, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු පිරිවැටුම් බදු ප්‍රමාණය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් යම් කාර්තුවක් සඳහා (1) වන උප වගන්තිය යටතේ කරන ලද තක්සේරුවක්, ඒ තක්සේරු කරන ලද මුදල එම කාර්තුව සඳහා ඔහුගෙන් අයවිය යුතු පිරිවැටුම් බදු මුදල වූවාක් සේ සලකා 12 වන වගන්තිය යටතේ දණ්ඩනයකට ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු වීම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොවිය යුතු ය.

(3) යම් කාර්තුවක් සම්බන්ධයෙන් 10 වන වගන්තිය යටතේ වාර්තාවක් සැපයීම පැහැර හරින ලද තැනැත්තකු විසින් ඒ කාර්තුව සඳහා ගෙවන ලද පිරිවැටුම් බදු මුදල පළාත් තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව, ඒ කාර්තුව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු නියම මුදලට වඩා අඩු වූ විටෙක පළාත් තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චය අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු මුදල තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මඟින්, ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කරනු ලබන දිනයකට පෙර, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවන ලද මුදල අතර, ඇති වෙනස ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට නියම කළ යුතුය.

(4) යම් කාර්තුවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් (3) වන උප වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ කාර්තුව සඳහා පිරිවැටුම් බද්ද

වශයෙන් ගෙවන ලද මුදල අතර, ඇති වෙනස ඒ කාර්තුව සඳහා ගෙවීම් පැහැර හරින ලද පිරිවැටුම් බද්ද ලෙස සැලකිය යුතුය. ඒ අනුව 11 වන වගන්තිය යටතේ ඒ කාර්තුව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුණේ යම් දිනයක ද එදින සිට ඒ තැනැත්තා 12 වන වගන්තියෙහි (1) වන උප වගන්තිය යටතේ, ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය ගෙවීමට යටත්විය යුතුය.

අතිරේක තක්සේරු

14. පිරිවැටුම් බද්ද අයකරනු ලැබිය යුතු යම් තැනැත්තකු විසින්, යම් කාර්තුවක් සඳහා බද්ද වශයෙන්, ඒ කාර්තුව සඳහා ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු හෝ ඒ කාර්තුව සඳහා අයකර ගත යුතු නියම මුදල් ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මුදල් ප්‍රමාණයක්, ගෙවනු ලැබ ඇති බව තක්සේරුකරුවකුට පෙනී යන අවස්ථාවක, ඒ තක්සේරුකරු විසින් කවර විටක වුව ද, තම විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුතුව තිබුණේ යම් අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණයකට ද ඒ අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණය අනුව ඒ තැනැත්තාගෙන් පිරිවැටුම් බද්ද අයවිය යුතු ලෙස තක්සේරු කරනු ලැබිය හැකිය. තක්සේරුකරු විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත තක්සේරුකිරීමේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබිය යුතුය.

15. යම් කාර්තුවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් 14 වන වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල ඒ කාර්තුව සඳහා නොගෙවා පැහැර හරින ලද පිරිවැටුම් බද්ද ලෙස සැලකිය යුතුය. ඒ අනුව 11 වන වගන්තිය යටතේ ඒ කාර්තුව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුණේ යම් දිනයක ද, එදින සිට ඒ තැනැත්තා 12 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

වාර්තාවක් පිළිනොගැනීම පිළිබඳව තක්සේරුවකරු හේතු දැක්විය යුතු බව.

16. යම් තැනැත්තකු විසින් 10 වන වගන්තිය යටතේ යම් කාර්තුවක් සඳහා සපයන ලද වාර්තාවක්, තක්සේරුකරු විසින් පිළිනොගෙන ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් ඒ කාර්තුව සඳහා 13 වන වගන්තිය හෝ 14 වන වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කරනු ලබන අවස්ථාවක ඔහු විසින් ඒ වාර්තාව පිළිනොගැනීමට හේතු තැපැලෙන් යවන ලද ලියාපදිංචි කරන ලද ලිපියක් මගින් ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් දැන්විය යුතු ය.

VIII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ වැරදි වාර්තා සඳහා දණ්ඩනය

තක්සේරු හෝ සංශෝධිත තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව.

17. පිරිවැටුම් බද්ද සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුවකට විරුද්ධව මේ ප්‍රඥප්තියේ නියමිත කලාසීමාව තුළ වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක හෝ ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් 79 (5) වන වගන්තිය යටතේ එකඟ වී ඇති අවස්ථාවක හෝ අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක . අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කරන ලද හෝ එකඟ වන ලද හෝ අඩු කරන ලද හෝ වැඩි කරන ලද හෝ ස්ථිර කරන ලද තක්සේරුව ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ සියලු කාර්ය සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක වන්නේ ය;

එසේ වුවද, යම් කාර්තුවක් සඳහා අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති යම් කරුණක් නැවත සලකා බැලීම ඇතුලත් නොවන්නේ නම්, ඒ කාර්තුව සඳහා තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීමෙහි ලා තක්සේරුකරුවකු මේ ප්‍රඥප්තියේ අඩංගු කිසිවක් නිසා නොවැළැක්වෙන්නේ ය.

පිරිවැටුම් බද්ද අඩුවෙන් ගෙවීම සඳහා දඩුවම්.

18. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද තක්සේරුවකදී පිරිවැටුම් බද්දේ ප්‍රමාණය, ස්වකීය වාර්තාවේ නියමිත පිරිවැටුම මත අයවිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණය ලෙස ඔහු විසින් එවකටත් ගෙවනු ලැබ ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවන්නා වූද, තක්සේරුව 11 වන වගන්තිය යටතේ අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක වන්නා වූ ද, අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින්, ස්වකීය වාර්තාවේ පිරිවැටුම එළිදරව් කිරීමේදී හෝ ඒ පිරිවැටුම සම්බන්ධ පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණය අදාල කිරීමේ දී හෝ වංචාවක් හෝ ඕනෑ කමින්ම පැහැර හැරීමක් සිදුවී නොමැති බව පළාත් කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත්වන පරිදි සනාථ කරනු ලබන්නේ නම් මිස, සාවද්‍ය වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම සඳහා හෝ තම වාර්තාවෙහි දක්වා ඇති පිරිවැටුමට සාවද්‍ය පිරිවැටුම් බදු අනුප්‍රමාණයක් අදාල කිරීම සඳහා දණ්ඩනය වශයෙන් රුපියල් දෙදහසක් නොඉක්මවන මුදලක්, හා තක්සේරුවෙන් පෙන්නුම් කරන මුළු පිරිවැටුම් බද්ද සහ වාර්තාව මත ගෙවනු ලැබූ පිරිවැටුම් බද්ද අතර ඇති වෙනස මෙන් දෙගුණයකට සමාන මුදලක් ද ගෙවන ලෙස පළාත් කොමසාරිස් වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලක් මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

IX වන පරිච්ඡේදය

විශේෂ අවස්ථා, දඬුවම් සහ වැරදි

අශක්නුතාවට පත් තැනැත්තකු විසින් ක්‍රියා කළ හැකි ද යන බව.

19. යම් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි මේ ප්‍රඥප්තියෙන් නැතහොත් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ නියමිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් ඉටු කිරීම, ඒ තැනැත්තා අශක්නුතාවට පත් තැනැත්තකු නම්, ඒ අශක්නුතාවට පත් තැනැත්තකුගේ භාරකරු විසින් කරනු ලැබිය යුතු ය.

හවුල් ව්‍යාපාරයක් වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛ හවුල්කරු ක්‍රියා කළ යුතු බව.

20. යම් තැනැත්තෙකු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි මේ ප්‍රඥප්තියෙන් නැතහොත් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ නියමිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් ඉටු කිරීම, තැනැත්තන් දෙදෙනකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිටින හවුල් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි නියමිත ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

එසේ වුවද, හවුල් ව්‍යාපාරයක ප්‍රමුඛ හවුල්කරු වශයෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන යටතේ දැනුම් දීමක් කරනු ලැබ ඇති යම් තැනැත්තකු ඔහු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ හවුල් කරුවකු නොවන බව හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු වන බව හෝ සනාථ කරන්නේ නම් මිස, ඔහු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වෙනුවෙන් ප්‍රධාන නිලධරයා ක්‍රියා කළ යුතු බව.

21. (1) සංස්ථාගත කළ හෝ සංස්ථාගත නොකළ යම් සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින්, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ කළ යුතු යයි නියමිත සියලු ක්‍රියා, කාරණා හෝ දේවල් සම්බන්ධයෙන් ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම්, කළමණාකරු, අධ්‍යක්ෂ හෝ වෙනත් ප්‍රධාන නිලධරයකු වගකිව යුතු ය.

එසේ වුවද, යම් සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වෙනුවෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ සමාගම හෝ පුද්ගල මණ්ඩලය සමඟ තමන්ගේ කිසිදු සම්බන්ධතාවක් නැතිබව හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන නිලධරයා බව ඔප්පු කළහොත් මිස ඒ තැනැත්තා ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන නිලධරයා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

(2) සංස්ථා ගත කළ හෝ සංස්ථාගත නොකළ සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ වරද කරනු ලැබූ අවස්ථාවේ ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම්, කළමණාකරු, අධ්‍යක්ෂ හෝ අනෙක් ප්‍රධාන

නිලධරයා වශයෙන් සිටි සෑම තැනැත්තකුම, ඒ වරද කර ඇත්තේ තමාගේ අනු දැනුම නොමැතිව බව සහ එම තනතුරේ තම කර්තව්‍යවල ස්වභාවය සහ යෙදී ඇති වෙනත් සියලු කරුණු ගැන සැලකිලිමත්ව එම වරද කිරීම වැළැක්වීමට ක්‍රියා කළ යුතු වූ පරිදි සියලු උද්‍යෝගයෙන් තමා ක්‍රියාකළ බව ඔප්පු කරතහොත් මිස, එ වරදට වරදකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

ව්‍යාපාරය අවසන් වන අවස්ථාවේදී පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීමේ වගකීම.

22\. (1) පිරිවැටුම් බද්ද අයකරනු ලැබිය හැකි වූ තැනැත්තකු, ඒ බද්ද අයකළ හැකි වනුයේ යම් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් ද, ඒ ව්‍යාපාරය යම් කාර්තුවක් අවසන් කරන අවස්ථාවක, ඒ ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාම ඔහු විසින් අවසන් කරනු ලැබ තිබුන ද, ඒ කාර්තුව තුළ දී ඔහු ඒ ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන ගිය කාලසීමාව සඳහා මෙහි මින්මතු සලස්වා ඇති විධිවිධාන වලට යටත්ව ඒ බද්ද ගෙවීමට ඔහු බැඳී සිටින්නේ ය.

(2) යම් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන යම් තැනැත්තකු විසින් ඒ ව්‍යාපාරය වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙත පවරනු ලබන අවස්ථාවක ඒ පැවරුමට පෙරාතුව වූ කාලසීමාව සඳහා ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වූ පිරිවැටුම් බද්ද පැවරුම්කරුගෙන් අයකර ගත නොහැකි නම් පැවරුම්ලාභී වෙත තක්සේරුවක් කරනු ලැබ නොතිබුනු ද, පැවරුම්ලාභී ගෙන් එය අයකර ගත හැකි වන අතර, පිරිවැටුම් බද්ද එකතු කිරීම හෝ අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීමට පොල්මෑකරුවන් යටත් බව.

23\. (1) පිරිවැටුම් බද්ද අයකළ හැකි වූ යම් තැනැත්තකු මියගිය අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තාගේ මරණය සිදුවීමට පෙරාතුව වූ සියලුම කාලසීමාවන් සම්බන්ධයෙන්, ඒ තැනැත්තා ජීවත් ව සිටියේ නම්, ඔහුගෙන් අයකළ හැකි වූ පිරිවැටුම් බද්ද ඒ තැනැත්තාගේ පොල්මෑකරුගෙන් අය කරනු ලැබිය යුතු වන අතර, ඒ මියගිය තැනැත්තා ජීවත් ව සිටියේ නම් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වගකිව යුතු වූ සියලු ක්‍රියා,, කාරණා හා දේවල් සම්බන්ධයෙන් ඒ පොල්මෑකරු වගකිව යුතුය;

එසේ වුවද,

(අ) මියගිය තැනැත්තාගේ යම් ක්‍රියාවක් හෝ පැහැර හැරීමක් සම්බන්ධනේ පොල්මෑකරුට විරුද්ධව කිසිදු නඩු කටයුත්තක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය.;

(ආ) ඒ තැනැත්තාගේ මරණය සිදු වූ දිනයට පෙරාතුව වූ කාල පරිච්ඡේදයන් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක්

මරණය සිදුවූ කාර්තුව අවසානයේ සිට තුන් අවුරුද්දකට පසුව කරනු නොලැබිය යුතු ය.;

(ඇ) මේ වගන්තිය යටතේ පොල්මෑකරුගේ වගකීම -

(i) මේ වගන්තිය යටතේ පිරිවැටුම් බද්ද සම්බන්ධයෙන් බැඳීම් පැන නගින බවට පොල්මෑකරුට දැන්වීම දෙනු ලබන දිනය වන විට ඔහු සන්තකයෙහි හෝ ඔහුගේ පාලනයෙහි පැවති මියගිය තැනැත්තාගේ බූදලේ ප්‍රමාණයට ; සහ

(ii) අර්ථලාභියකු අතර පත්ව තිබිය හැකි ඒ බූදලයේ යම් කොටසක ප්‍රමාණයට සීමා විය යුතු ය.

(2) පොල්මෑකරුවකු විසින් මියගිය තැනැත්තකුගේ බූදලය වෙනුවෙන් ඒ බූදලයේ කොටසක් වන යම් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන අවස්ථාවක ඒ මියගිය තැනැත්තා ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහුගෙන් අයකර ගත හැකිව තිබුණු පිරිවැටුම් බද්ද, ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන්, ඒ පොල්මෑකරුගෙන් අයකර ගනු ලැබිය යුතු ය.

තමන්ට අයත් නොවන ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීම සඳහා ඇතැම් තැනැත්තකු සතු වගකීම.

24. පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු යම් ව්‍යාපාරයක් යම් තැනැත්තකු විසින් වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් ඒ වෙනත් තැනැත්තාගේ අනුයෝජක වශයෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් මෙහි පසුව සඳහන් කළ තැනැත්තාගෙන් අයකළ යුතුව තිබුණු ආකාරයටම සහ ප්‍රමාණයටම වූ පිරිවැටුම් බද්දක් පළමුව සඳහන් කළ තැනැත්තාගෙන් අයකර ගත යුතු ය.

ඒකාබද්ධ අනුයෝජිතයන් භාරකරුවන් හා පොල්මෑකරුවන්.

25. තැනැත්තන් දෙදෙනකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් භාරයක භාරකරුවන්ගේ තත්ත්වයෙන් හෝ මියගිය තැනැත්තකුගේ බූදලයේ පොල්මෑකරුවන්ගේ තත්ත්වයෙන් හෝ ක්‍රියා කරන අවස්ථාවක මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ඔවුන්ගෙන් අය කළ හැකිවන පිරිවැටුම් බද්ද ඒකාබද්ධව හා වෙන් වෙන් වශයෙන් ඔවුන්ගෙන් අයකරනු ලැබිය හැකිවන අතර, ඒ බද්ද ඒකාබද්ධව හා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගෙවීමට ඔවුහු යටත් වෙති.

සමාගමක් ඈවර කිරීමේ දී හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසුරුවා හැරීමේ දී පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු වන තැනැත්තන්.

26. (1) සමාගම් ආඥාපනතේ කුමක් සඳහන් වුව ද, සමාගමක් ඈවරකර වසා දමනු ලබන අවස්ථාවක දී ඒ සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු වූ යම් පිරිවැටුම් බද්දක් අයකරගත නොහැකි වූ විටක, බද්ද අය කරනු ලබන්නේ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ කාල සීමාව තුළ යම් කාලයක් සඳහා සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයකුව සිටි සෑම

තැනැත්තෙකුම ඒ බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම, සමාගමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තමාගේ ගෙවීම පැහැර හැරීම, සමාගමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තමාගේ යම් දැඩි නොසැලකිල්ලක්, ව්‍යතික්‍රමයක් හෝ යුතුකම් පැහැර හැරීමක් නිසා නොවන බව ඔහු විසින් ඔප්පු කරනු ලබන්නේ නම් මිස, ඒ බද්ද ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ඒකාබද්ධව හා තනි තනිව වගකිව යුතු වන අතර, පිරිවැටුම් බද්ද එකතු කර ගැනීම හා අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

(2) පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසුරුවා හරිනු ලබන අවස්ථාවක දී ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය විසින් ගෙවිය යුතු වූ යම් පිරිවැටුම් බද්දක් අයකර ගත නොහැකි වූ විටක, බද්ද අයකරනු ලබන්නේ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ද, ඒ කාලසීමාව තුළ ඒ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වූ සෑම තැනැත්තකුම, ඒ බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම, ඒ මණ්ඩලයේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තමාගේ යම් දැඩි නොසැලකිල්ලක්, ව්‍යතික්‍රමයක් හෝ යුතුකම් පැහැර හැරීමක් නිසා නොවන බව ඔහු විසින් ඔප්පු කරනු ලබන්නේ නම් මිස, ඒ බද්ද ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ඒකාබද්ධව හා තනි තනිව වගකිව යුතුවන අතර, පිරිවැටුම් බද්ද එකතු කර ගැනීම හා අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

(3) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු පිරිවැටුම් බද්දෙහි ප්‍රමාණය අඩු කරන්නා වූ හෝ අඩු කිරීමේ ප්‍රතිඵලය ගෙන දෙනු ලැබිය හැකි යම් ගනුදෙනුවක් හෝ බැහැර කිරීමක් කෘතිම බව හෝ ව්‍යාජ බව සහ යම් ගනුදෙනුවක් හෝ බැහැර කිරීමක් ඇත්ත වශයෙන් ම, ක්‍රියාත්මක කරනු නොලබන බව තක්සේරුකරුගේ මතය වන අවස්ථාවක, එවැනි යම් ගනුදෙනුවක් හෝ බැහැර කිරීමක් ඔහු විසින් නොසලකා හැරිය හැකිය.

මේ වගන්තියෙහි "බැහැර කිරීමට" යන්නට යම් භාරයක් ප්‍රදානයක්, ප්‍රතිඥාවක්, ගිවිසුමක් හෝ සැකැස්මක් ඇතුළත් වේ.

තක්සේරුවල වලංගු භාවය

27. (1) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූල යයි අදහස් කරනු ලබන යම් දන්වීමක්, තක්සේරුවක්, සහතිකයක් හෝ වෙනත් කටයුත්තක් එහි සාරය හා බලපෑම අනුව මේ ප්‍රඥප්තියේ අධ්‍යාශයට හා අර්ථයට අනුකූල වේ නම් හෝ ගැළපේ නම් සහ එමගින් තක්සේරු කරනු ලැබූ හෝ තක්සේරු කිරීමට අදහස් කරනු ලැබූ හෝ එය බලපාන්නා වූ හෝ තැනැත්තා කවුරුන්දැයි පොදු

අධ්‍යාශයට සහ වැටහීමට අනුව, එහි නම්කර තිබේ නම් එහි ආකෘතියේ ඌණතාවක් හේතුවෙන් නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබීම හෝ ශූන්‍ය ලෙස හෝ ශූන්‍ය කළ හැකි ලෙස හෝ සලකනු ලැබීම හෝ නොකළ යුතු අතර, එහි ඇති යම් වරදකින්, දෝෂයකින් හෝ අඩු පාඩුවකින් ඒ කිසිවක් කෙරෙහි බලපෑමක් නොසිදුවිය යුතුය.

(2) යම් තක්සේරුවක් පිළිබඳ දැන්වීම පිරිවැටුම් බදු අයකර ගැනීම අපේක්ෂා කරනු ලැබූ තැනැත්තා වෙත යථා පරිදි භාර දී ඇත්නම් සහ

මේ උප වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ සඳහන් විස්තර වල සාරය හා බලපෑම් ඒ දැන්වීමේ ඇත්නම්, (1) වන උප වගන්තියේ ව්‍යාප්තියට හානියක් නොමැතිව යම් තක්සේරුවක -

(අ) බදු අයකරනු ලැබීමට යටත් තැනැත්තාගේ නම හෝ පෙළපත් නාමය පිළිබඳව හෝ අයකරනු ලැබූ පිරිවැටුම් බදු ප්‍රමාණය පිළිබඳව හෝ වරදක් තිබීම; හෝ

(ආ) තකසේරුව හා ඒ පිළිබඳ දැන්වීම අතර යම් වෙනසක් තිබීම ඒ තක්සේරුව කෙරෙහි බල නොපෑ යුතු අතර, එකී හේතුවක් මත ඒව විරුද්ධ නොවිය යුතුය.

ගොඩනැගිලි හෝ ස්ථාන සෝදිසි කිරීමට ඇති බලය.

28. (1) කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ සඳහා විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ පලාත් රාජ්‍ය සේවයේ බදු අයකිරීමේ කටයුතු කරන යම් නිලධරයකු විසින් සාම නිලධරයකු සමඟ ගොස් පහත සඳහන් ක්‍රියා සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ ඉටුකල හැකිය ;-

(අ) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක් සඳහා ප්‍රයෝජන වන්නේ යයි හෝ ඊට අදාල වන්නේ යයි ඔහු අදහස්කරන යම් ගිණුම් පොත්, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලියකියවිලි ඇතැයි විශ්වාස කිරීමට ඔහුට හේතු ඇති යම් ගොඩනැගිල්ලකට හෝ ස්ථානයකට ඇතුළුවීම හා සෝදිසි කිරීම සහ ඒවා සොයාගනු ලැබුව හොත් ඒවා පරීක්ෂා කිරීම;

(ආ) එබදු ගිණුම්, පොත, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලියකියවිලි තහතමට ගැනීම හෝ එහි හඳුනා ගැනීමේ ලකුණු තැබීම හෝ එයින් උධෘත හෝ පිටපත් ගැනීම;

(ඇ) මේ වගන්තිය යටතේ යම් සෝදිසියක් කිරීමේ දී සොයා ගනු ලැබූ මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ යම් නඩු

කටයුතු වලට ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ යයි හෝ අදාල වන්නේ යයි ඔහුට අදහස් වන, වෙනත් යම් දෙයක සටහනක් හෝ දේපල ලැයිස්තුවක් සෑදීම.

තවද, 1970 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ ඇති සෝදිසි කිරීම්වලට අදාල වූ විධිවිධාන මේ වගන්තිය යටතේ වූ සෝදිසි කිරීම්වලට අදාල විය හැකිතාක් දුරට අදාල විය යුතු ය.

මේ උප වගන්තියේ "සාම නිලධරයා" යන්නෙහි අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ ඊට දී ඇති අර්ථයම ඇත්තේ ය.

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට යම් නිලධාරියෙකුට බලය දීමට පෙර ඒ නිලධරයා විසින් ඒ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වීමට තුඩු දුන් කරුණු පලාත් කොමසාරිස්වරයා විසින් සටහන් ගත කල යුතු ය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ පලාත් කොමසාරිස් වරායා විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් නිලධරයකු විසින් යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් යම් තැනැත්තකුගෙන් තහනමට ගනු ලබන අවස්ථාවක, එසේ තහනමට ගනු ලැබ ඇති ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ වෙනත් ලියවිල්ල නිශ්චිත වශයෙන් සඳහන් කරන සටහනක් ඒ නිලධරයා විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත නිකුත් කල යුතු ය.

(4) යම් නිලධරයකු විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ තහනමට ගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් යම් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ වෙනත් ලියවිල්ල අයත් තැනැත්තාට විරුද්ධව නඩු කටයුතු පැවරීම සඳහා හෝ අවශ්‍ය විය හැකි තාක් කල් ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව වෙනත් ලියවිල්ල ඒ නිලධරයා සන්තකයෙහි රඳවා තබා ගනු ලැබිය හැකි ය.

ව්‍යාපාර ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීමට ඇති බලය.

29. (1) පලාත් කොමසාරිස්වරයා විසින් ම හෝ, තත් කාර්ය සඳහා පලාත් කොමසාරිස්වරයා විසින් ලියවිල්ලකින් විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ පලාත් රාජ්‍ය සේවයේ වෙනත් යම් නිලධරයෙකු විසින් පහත සඳහන් ක්‍රියා සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් ඉටුකල හැකිය :-

(අ) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන පිළිපදිනු ලැබ තිබේදැයි තීරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා යම් තැනැත්තකු

විසින් යම් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් ස්ථානයකට හෝ ගොඩනැගිල්ලකට ඇතුළුවීම සහ පිරික්සීම;

(ආ) යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් යම් ලියවිල්ලක් සොයා ගනු ලැබිය හැකි යම් භාජනයක් විවෘත කිරීම හා පරීක්ෂා කිරීම සහ එහි දී සොයා ගනු ලබන යම් භාණ්ඩ පිළිබඳ දේපල ලැයිස්තුවක් සෑදීම;

(ඇ) එබඳු ස්ථානයක හෝ ගොඩනැගිල්ලක තිබී සොයාගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් යම් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම හා පිටපත් හෝ උධෘත ගැනීම;

(ඈ) යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් සන්තකයට ගැනීම හෝ එහි හඳුනා ගැනීමේ ලකුණු තැබීම;

(ඉ) එබඳු ස්ථානයක හෝ ගොඩනැගිල්ලක තිබී සොයාගනු ලැබූ මුදල් වහාම ගණන් කොට ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් සෑදීම;

(ඊ) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු කිසිවක් සැපයීමට හැකි යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ සිට සොයා ගනු ලැබී විට, ඒ තොරතුරු සපයන ලෙස එවැනි සෑම තැනැත්තකුටම නියම කිරීම;

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ පළාත් කොමසාරිස් වරයා විසින් බලද දෙනු ලැබූ නිලධරයකු විසින් යම් තැනැත්තෙකුගෙන් යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් තම සන්තකයට ගනු ලබන අවස්ථාවක එම නිලධරයා විසින් තම සන්තකයට ගනු ලැබූ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල නිශ්චිත වශයෙන් සඳහන් කෙරෙන සටහනක් ඒ තැනැත්තා වෙත නිකුත් කළ යුතු ය.

(3) යම් නිලධරයකු විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ තම සන්තකයට ගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල අයත් තැනැත්තාට විරුද්ධව නඩු කටයුතු පැවරීම සඳහා හෝ අවශ්‍ය විය හැකිතාක් කල් ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල ඒ නිලධරයා සන්තකයෙහි රඳවා තබාගනු ලැබිය හැකි ය.

පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවිය යුතු සෑම තැනැත්තකු විසින් ම වවුචරය පිළියෙල කොට නිකුත් කළ යුතු බව.

30. පිරිවැටුම් බද්ද අය කරනු ලැබිය හැකි සෑම තැනැත්තකු විසින්ම තම ව්‍යාපාරය, පවත්වාගෙන යාමේ දී තමා එළඹුනු එක් එක් ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන්:

(අ) ඒ ගනුදෙනුවට එළඹුනු දිනය,

(ආ) ඒ ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය,

(ඇ) ඒ ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් ලැබුන හෝ ලැබිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණය, සහ

(ඈ) ඒ ගනුදෙනුවට ඇතුලත් වූයේ යම් තැනැත්තකු සමග ද, ඒ තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය,

දක්වමින් වවුචරයක් පිළියල කිරීම හෝ පිළියෙල කිරීමට සැලැස්වීම හෝ කළ යුතු ය. ඒ ගනුදෙනුවට එළඹුනේ යම් කිසි තැනැත්තකු සමඟ ද ඒ තැනැත්තාට ඒ වවුචරයේ මුල් පිටපත නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ වවුචරය පිළියෙල කරන ලද්දේ යම් කිසි තැනැත්තකු විසින් ද, නැතහොත් යම් කිසි තැනැත්තකු වෙනුවෙන්ද ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ වවුචරය පිළියෙල කරනු ලැබූ කාර්තුව ඉකුත්වීමෙන් පසු අවුරුදු පහක කාලයක් ඒ වවුචරයේ පිටපත රඳවා තබා ගැනීම හා ආරක්ෂාව කිරීම කරනු ලැබිය යුතුය. තවද, මේ වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුවද, වෙනස් වෙනස් ව්‍යාපාර වලදී ගනුදෙනු වාර්තා කළ යුතු ආකාරය සහ ඒ සඳහා භාවිතා කළ යුතු ආකෘතියේ ආකාරය පළාත් කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

ගනුදෙනු පිළිබඳ ලේඛනය.

31. (1) පිරිවැටුම් බද්ද අයකරනු ලැබිය හැකි සෑම තැනැත්තකු විසින් ම, තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමේ දී තමා එළඹුණු ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් එක් එක් කාර්තුව වෙනුවෙන් වූ ගනුදෙනු පිළිබඳ ලේඛනයක් තබා ගැනීම හා පවත්වාගෙන යාම කළ යුතු ය.

(2) යම් කාර්තුවක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් තබාගනු ලැබූ ගනුදෙනු පිළිබඳ ලේඛනය, ඔහු විසින් එම කාර්තුව ඉකුත් වීමෙන් පසුව අවුරුදු පහක කාලයක් රඳවා තබාගැනීම හා ආරක්‍ෂා කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

රහස්‍යතාව කඩ කිරීම හා වෙනත් කාරණා වැරදි වන බව.

32. (අ) 102 වන වගන්තිය යටතේ රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුම දීමට නියමිත තැනැත්තකුව සිටිය දී එම දිවුරුම නොදී මේ කොටස යටතේ කටයුතු කරන්නා වූ; හෝ

(ආ) 102 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කඩකරමින් කටයුතු කරන්නාවූ ද; හෝ

(ඇ) මේ කොටසේ විධිවිධාන වලින් කිසිවක් කඩකරමින් කටයුතු කිරීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ආධාර

දෙන්නා වූ අනුබල දෙන්නා වූ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු පොළඹ වන්නා වූ; හෝ

සෑම තැනැත්තකුම මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මහෙස්ත්‍රාත් වරයෙකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූවිට රුපියල් දෙදහසක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයකට දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාර ගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

වංචා සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩන විධිවිධාන.

33. (අ) මේ කොටසේ විධිවිධාන අනුව අසනු ලැබූ යම් ප්‍රශ්ණයකට හෝ තොරතුරු සපයනලෙස කරනු ලැබූ ඉල්ලීමකට, වාචිකව හෝ ලිඛිතව යම් අසත්‍ය පිළිතුරක් දෙන්නා වූ; හෝ

(ආ) මේ කොටස යටතේ සපයනු ලැබූ හෝ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ වාර්තාවක තමා විසින් ඇතුළත් කළ යුතුව තිබුනු යම් විස්තර ඒ වාර්තාවේ ඇතුළත් නොකර අත්හරින්නා වූ;

(ඇ) මේ කොටස යටතේ යම් අසත්‍ය වාර්තාවක් කරන්නා වූ හෝ මේ කොටස යටතේ සපයනු ලබන යම් වාර්තාවක යම් අසත්‍ය සටහනක් කරන්නා වූ;

සහ එමගින් පිරිවැටුම් බද්ද ගෙවීම මග හරින්නා වූ හෝ මගහැරීමට තැත්කරන්නා වූ හෝ ඒ බද්ද ගෙවීම මගහැරීමට හෝ මගහැරීමට තැත් කිරීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ආධාර කරන්නා වූ යම් තැනැත්තකු මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, මහෙස්ත්‍රාත් වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට

(i) වරද කරනු ලැබුවේ යම් කාර්තුවක් සම්බන්ධයෙන්ද නැතහොත් ඇතුලත ද ඒ කාර්තුව සඳහා, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ තැනැත්තා හෝ එසේ සහාය දෙනු ලැබූ අන් තැනැත්තා හෝ මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ගෙවීමට යටත් ව සිටින්නාවූ වූ ද, මගහැරියා වූ හො මගහැරීමට තැත් කලා වූ ද, බදු මුදල් ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයකට සමාන මුදලකින්; සහ

(ii) රුපියල් පත් දහසක් නොඉක්මවන මුදලකින් සමන්විත දඩයක් ගෙවීමට හෝ මාස හයකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාර ගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතුය.

වාර්තා ආදියට අදාළ දණ්ඩන විධිවිධාන.

34. (අ) 10 වන වගන්තියේ හෝ 30 වන වගන්තියේ හෝ 31 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින්නා වූ; හෝ

(ආ) 10 වන වගන්තිය හෝ 79 වන වගන්තිය යටතේ තමාට නිකුත් කරන ලද දැන්වීමක නියමයක් අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින්නා වූ; හෝ

(ඇ) 10 වන වගන්තිය හෝ 79 වන වගන්තිය යටතේ තමාට නිකුත් කරන ලද දැන්වීමකට අනුකූලව පළාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයකු ඉදිරියේ පෙනී සිට, ඒ නිලධරයා විසින් නීත්‍යානුකූලව තමාගෙන් අසනු ලබන යම් ප්‍රශ්ණයකට පිළිතුරු දීම සැහෙන හේතුවක් නොමැතිව පැහැර හරින්නා වූ, හෝ

(ඈ) පිරිවැටුම් බද්දට තමා යටත් වීම හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු යටත්වීම කෙරෙහි බලපාන යම් කාරණයක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් යම් සාවද්‍ය තොරතුරක් සපයන්නා වූ; හෝ

(ඉ) 28 වන වගන්තිය හෝ 29 වන වගන්තිය යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී කොමසාරිස් වරයාට හෝ වෙනත් යම් නිලධරයකුට ඕනෑකමින් බාධා කරන්නා වූ හෝ කොමසාරිස්වරයා හෝ වෙනත් යම් නිලධරයකු ප්‍රමාද කරන්නා වූ; හෝ

(ඊ) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට විරුද්ධව කටයුතු කිරීමට වෙන යම් තැනැත්තකුට ආධාර දෙන්නා වූ, අනුබල දෙන්නා වූ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු පොළඹවන්නා වූ;

සෑම තැනැත්තකුම වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, මහෙස්ත්‍රාත් වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසුව වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් පනස් දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයක් දෙආකරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාර ගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම ඔහු යටත්විය යුතුය.

වැරදි සමථයකට පත් කිරීම.

35. 32වන වගන්තිය, 33 වන වගන්තිය හෝ 34 වන වගන්තිය යටතේ වූ යම් වරදක් කොමසාරිස්වරයා විසින් සමථයකට පත් කළ හැකිය. තවද, ඒ යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක් නඩු තීන්දුවට පෙර නතර කිරීම හෝ සමථයට පත් කිරීම ඔහු විසින් කළ හැකි ය.

තඩු පැවරීම කොමසාරිස්වරයාගේ අනුමතය ඇතිව විය යුතු බව.

36. 32 වන වගන්තිය. 33 වන වගන්තිය හෝ 34 වන වගන්තිය යටතේ වූ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් කිසිම නඩු පැවරීමක් කොමසාරිස්වරයාගේ මෙහෙයවීමෙන් හෝ ඔහුගේ අනුමැතිය ඇතිව හෝ තැර, ආරම්භ කරනු නො ලැබිය යුතු ය.

2 වන කොටස

X වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු පැනවීම

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 3 වන වගන්තිය. *

37. පහත දැක්වෙන පරිදි එනම් -

(අ) වයඹ පළාතේ පිහිටි නිශ්චල දේපල පැවරීමකට අදාළ සෑම සාධන පත්‍රයක් සඳහා;

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාත තුළ නීතියෙන් පිහිටුවන ලද යම් අධිකරණයක පවරනු ලබන නඩු කටයුතු වලදී ඉදිරිපත් කරනු ලබන හෝ ගොනුගත කරනු ලබන සෑම ලේඛනයක් සඳහා;

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 2 වන වගන්තිය

(ඇ) වයඹ පළාත තුළ දී මෝටර් රථයක අයිතිය පැවරීමේ සෑම සාධන පත්‍රයක් සඳහා නියමිත අනුප්‍රමාණ වලට අනුකූලව මුද්දර ගාස්තුවක් අයකරනු ලැබිය යුතු ය. විවිධ පන්තිවල හෝ වර්ගවල සාධන පත්‍ර සඳහා වෙනස් වෙනස් ගාස්තු අනුප්‍රමාණ නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 4 වන වගන්තිය.

(ඈ) 1982 අංක 43 දරණ මුද්දර ගාස්තු පනතේ 2 ඡේදය යටතේ නියම කොට පළකර ඇති මුද්දර ගාස්තු අනුප්‍රමාණයන් මෙම ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක වන දිනයෙන් ආරම්භ වී 1991 මාර්තු 31 වන දින හෝ මෙම වගන්තිය සමග කියවිය යුතු 77 වන වගන්තිය යටතේ මුද්දර ගාස්තු අනුප්‍රමාණයන් පළකළ දිනය යන දින දෙකෙන් පළමුවෙන් එළඹෙන දිනය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අදාළ වන ප්‍රමාණයට මෙම වගන්තිය යටතේ නියම කොට පළ කරන ලද මුද්දර ගාස්තු අනුප්‍රමාණයන් ලෙස සලකනු ලැබේ.

වෙනස්කරුණු කීපයකට අදාළ සාධන පත්‍ර.

38. එකිනෙකට වෙනස් කරුණු කීපයකින් සමන්විත වන සේ එවැනි කරුණු කීපයකට අදාළ යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ එක් එක් කරුණු සඳහා වෙන වෙනම සාධන පත්‍රය බැගින් සකස් කරන ලද්දේ නම් ඒ එක් එක් සාධන පත්‍රය සඳහා අය කරනු ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණයේ එකතුවට සමාන මුද්දර ගාස්තුවක් අය කරනු ලැබිය යුතුය.

---

* 1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

XI වන පරිච්ඡේදය

නිදහස් කිරීම්

නිදහස් කිරීම් 39. පහත දැක්වෙන සාධන පත්‍ර සහ ලේඛන මුද්දර ගාස්තුවෙන් නිදහස් කරනු ලැබිය යුතු යː-

(1) අපරාධ නඩුවල ඇප ඔප්පු;

(2) ආණ්ඩුව විසින් හෝ යම් තැනැත්තකු විසින් ආණ්ඩුව සඳහා නැහහොත් ආණ්ඩුව වෙනුවේ යම් නිශ්චල දේපලක් හෝ මෝටර් රථයක් පැවරීමේ හෝ විකිණීමේ;

(3) යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් අයකරනු ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තුව, මෙයින් කරනු ලබන නිදහස් කිරීම නිසා නොවන්නට ආණ්ඩුව විසින් ගෙවිය යුතුවේද, ආණ්ඩුව විසින් හෝ ආණ්ඩුව වෙනුවෙන් හෝ ආණ්ඩුවේ නමට හෝ ලියා අත්සන් කරනු ලබන එවැනි සාධන පත්‍රයක්;

(4) (2) වන වගන්තිය යටතේ වූ නියමයක් බලපාන යම් රටක ආණ්ඩුව විසින් හෝ ආණ්ඩුව වෙනුවෙන් හෝ ආණ්ඩුවේ නමට ලියා අත්සන් කරනු ලබන සාධන පත්‍රයක්;

(5) නඩු කටයුතුවලදී ඉදිරිපත් කරනු ලබන පහත දැක්වෙන ලේඛනː-

(අ) මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණ වලදී සහ ප්‍රාථමික අධිකරණ වලට ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලුම ලේඛන හා අපරාධ නඩු කටයුතු වල කාර්යය සඳහා වෙනත් යම් අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලු ලේඛන;

(ආ) යම් අධිකරණයක දී තම නිල බලයෙන් රජයේ නිලධරයන් විසින් නඩු පැවරීමේ දී, ඔවුන්ට විරුද්ධව නඩු පවරනු ලැබීමේ දී හෝ මැදිහත්වීමේ දී ඒ අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන;

(ඇ) යම් අධිකරණයක නඩු කටයුතු වලදී දිළින්දකු වශයෙන් නඩු පැවරීමට, විත්තිවාචක ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ මැදිහත්වීමට යථා පරිදි ඉඩදෙන ලද තැනැත්තකු විසින් ඒ අධිකරණයක් වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන;

(ඈ) වස්තු භංගත්වයට පත්වූවකු ලෙස ප්‍රකාශ කරවා ගැනීම සඳහා යම් අධිකරණයකින් ඉල්ලුම් කරන තැනැත්තකු විසින් ඒ අධිකරණයක් වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන;

(ඉ) හබයාස්කෝපුස් රිට් ආඥාවක් සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීමක කාර්ය පිණිස යම් අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන;

1992 අංක 1 දරණ මුද්දර (සංශෝධන) පනතේ 3වන වගන්තිය.

(ඊ) ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 27 දරණ නීති ආධාර පනත යටතේ සපයනු ලබන නීති ආධාර මත නඩු පවරන, විත්ති වාචක ඉදිරිපත් කරන හෝ මැදිහත් වන තැනැත්තකු වීම පිණිස, එකී නීති ආධාර පනත යටතේ අනුමත කර ඇති නීති ආධාර යෝජනා ක්‍රමයේ පාලකවරයා විසින් හෝ තත් කාර්ය සඳහා යථා පරිදි ඔහු විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් නිලධරයකු විසින් සහතික කරනු ලැබූ තැනැත්තකු විසින් නැතහොත් ඔහු වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලු ලේඛන;"

(උ) මෝටර් වාහනයකින් සිදුවූ මරණයක් හෝ අලාභයක් නිසා උද්ගතවන අලාභ ඉල්ලා සිටින යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලු ලේඛන;

(ඌ) යම් අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෝසම්;

(එ) ඉල්ලීමක් මත හෝ අධිකරණයේ අභිමතය මත හෝ නිකුත් කරනු ලබන වරෙන්තු;

(6) නොතාරිස්වරයකු සහතික කළ හෝ අන්‍යාකාරයක අන්තිම කැමති පත්‍ර තෙස්තමේන්තු හෝ කොඩිසිල් පත්‍ර.

XII වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගැසිය යුතු වේලාව හා ආකාරය

මුද්දර ගාස්තු ගෙවිය යුතු වේලාව සහ ආකාරය.

40. (1) යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තු එම සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කිරීමට පෙර හෝ ලිය අත්සන් කරන වේලාවේදීම හෝ ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, මේ ප්‍රඥප්තියෙන් අන්‍යාකාරයකට අවසර දී ඇතහොත් ඒ පරිදි හැර, ඒ ගෙවීම කර ඇති බව අලවන මුද්දර හෝ ලාංජිත මුද්දර හෝ මෙහි (2) වන උප වගන්තියේ සඳහන් ගෙවීම් සහතිකයක් මගින් ඒ සාධන පත්‍රයෙහි ඇලවිය යුතු ය.

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 4 වන වගන්තිය.*

(2) නිශ්චල දේපල පැවරීමකට අදාල යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු නියමිත බැංකුවට ගෙවිය හැකි අතර, ගෙවන ලද මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය සහ ඒ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවන ලද දිනය දැක්වෙන සහතිකයක් ඒ බැංකුව විසින් නියමිත ආකෘතිය මගින් නිකුත් කළ යුතු ය. තව ද, බැංකුව විසින් එසේ නිකුත්

* 1991-01-01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 4 වන වගන්තිය

කරන ලද සහතිකයක් ඒ සාධන පත්‍රයෙහි අලවා තිබිය යුතු ය. යම් සාධන පත්‍රයක් ලියා අත්සන් කිරීමට පෙර හෝ ලියා අත්සන් කරන අවස්ථාවේ දී ම හෝ යම් බැංකුවකට ඒ ගෙවීම කිරීම, ඒ මුද්දර ගාස්තු ගෙවිය යුතු තැනැත්තාගේ පාලනයෙන් පරිබාහිර යම් හේතුවක් කරන කොට ගෙන ඒ තැනැත්තාට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත් ද, ඒ නොතකා ඒ සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කරන ලද දින සිට දින 7 ක් ඉකුත්වීමට පෙර ඒ ගාස්තුව ගෙවනු ලැබිය යුතු ය. මුද්දර ගාස්තු ගෙවීම සඳහා වූ සහතිකය අලවා ඇති යම් සාධන පත්‍රයක් යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ගෙවූ බව දැක්වෙන සේ අලවන මුද්දර හෝ ලාංජිත මුද්දර භාවිතා කිරීම නැතහොත් ඉහත සඳහන් පරිදි බැංකුවක් වෙත ගෙවීම ප්‍රායෝගික වශයෙන් අපහසු වන අවස්ථාවක දී, ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුදලක් කොමසාරිස්වරයා වෙත ගෙවනු ලැබූ විට, එසේ ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය සහ ගෙවීම් කළ දිනය ඒ සාධන පත්‍රය මත කොමසාරිස්වරයා විසින් පිටසන් කරනු ලැබිය හැකි ය. එසේ පිටසන් කරනු ලැබූ සාධන පත්‍රයක් යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

අලවන මුද්දර අවලංගු කිරීම

41. (1) යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ගෙවූ බව අලවන මුද්දර මඟින් පෙන්නුම් කොට ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කරන තැනැත්තා හෝ තැනැත්තන් අතරින් කවරකු හෝ විසින් ඒ මුද්දරය නැවත පාවිච්චි කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ඒ මුද්දරය හරහා තම තම නීන්තෙන් ලියා කෙටි අත්සන යෙදීමෙන් ඒ මුද්දර අවලංගු කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) රුපියල් පනහක හෝ ඊට වැඩි වටිනාකමකින් යුතු අලවන මුද්දරයක් යම් සාධන පත්‍රයකට ගසා තිබේ නම් (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් පරිදි එය හරහා ලිවීමට අමතරව කුරකින්, පිදිකයකින් කපනයකින් තෙරපුම් උපකරණයක් මඟින් කැපීමෙන් ද, ඒ මුද්දරය අවලංගු කරනු ලැබිය යුතුය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 5 වන වගන්තිය.

(3) (1) වන සහ (2) වන උප වගන්ති වලින් දක්වා ඇති ආකාරයට අවලංගු නොකරන ලද්දා වූ අලවන මුද්දරයක් ගසන ලද යම් සාධන පත්‍රයක් ඒ මුද්දරයේ වටිනාකමේ ප්‍රමාණයට මුද්දර නොගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

XIII වන පරිච්ඡේදය

ඇතැම් සාධන පත්‍රවල මුද්දර ගැසිය යුතු අන්දම

එකම මුද්දර ගාස්තුවක් සඳහා එක සාධන පත්‍රයක් විය යුතු බව.

42. ගාස්තු අය කළ යුතු සාධන පත්‍රයක් ලිවීමට එවකටත් භාවිතා කොට ගෙන තිබෙන, මුද්දර ගැසූ කඩදාසියක් මත මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු තවත් කිසිම සාධන පත්‍රයක් ලිවීම නොකළ යුතු ය.

එසේ වුව ද, යම් සාධන පත්‍රයකින් යම් අයිතියක් ඇති කරන ලද හෝ ඒ සාධන පත්‍රය ඒ අයිතිවාසිකමට සාක්ෂි දරණ විටක, ඒ අයිතිවාසිකම පැවරීමේ කාර්ය සඳහා ඒ සාධන පත්‍රය මත හෝ යම් සාධන පත්‍රයකින් ගෙවීම ආරක්ෂාකොට ඇති මුදලක් හෝ භාරදීම ආරක්ෂා කොට ඇති බඩු ලැබුනු බව දැන්වීමේ කාර්යය සඳහා ඒ සාධන පත්‍රය මත හෝ යම් විනිමය පත්‍රයක් හෝ පොරොන්දු නෝට්ටුවක් ගෙවීම සඳහා වූ කාලය දීර්ඝ කිරීමේ කාර්යය සඳහා යම් සාධන පත්‍රයක් මත හෝ තීසි පරිදි මුද්දර ගැසූ හෝ මුද්දර ගාස්තු අය නොකළ යුතු යම් පිටසනක් යෙදීම මේ වගන්තියේ ඇති කිසිවකින් නොවැළැක්විය යුතු ය.

හුවමාරු කිරීම් වලට බලපාන සාධන පත්‍රවල මුද්දර ගැසිය යුත්තේ කෙසේද යන වග.

43. දේපළ හුවමාරු කිරීමක දී ඒ දේපළ හිමිකර දීමට හෝ පැවරීමේ සාධන පත්‍ර කීපයක් ඇති අවස්ථාවක, ඒ හුවමාරු කිරීම සඳහා අයකළ යුතු යම් මුද්දර ගාසතුවක් තිබේ නම්, ඒ මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර පළමුව ලියා අත්සන් කරන ලද සාධන පත්‍රයේ ගැසිය යුතු අතර, සෙසු සියලු සාධන පත්‍රවල රුපියල් පහක් වූ මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර ගැසිය යුතුය.

එසේ වුවද, පළමු සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කරනු ලැබූ දින සිට මාස තුනක කාලයකින් පසුව ලියා අත්සන් කරන ලද එවැනි යම් තදනන්තර සාධන පත්‍රයකට මේ වගන්තියේ පෙරාතුව වූ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 6 වන වගන්තිය.

"එක් පලාතකට" වඩා වැඩි පලාත් ගණනක පිහිටි දේපළ සම්බන්ධයෙන් මුද්දර ගාස්තු"

43. අ. යම් සාධන පත්‍රයක්,-

(අ) පළාතේ සීමා තුළ එක් කොටසක් ද වෙනත් පළාත් එකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක සීමා තුළ අනෙක් කොටස ද පිහිටා ඇති යම් නිශ්චල දේපළක් පැවරීමට අදාළ සාධන පත්‍රයක් වන අවස්ථාවක දී, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර, විධි

විධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ සාධන පත්‍රයෙහි අලවා තිබේ නම් හෝ, ඒ දේපළෙහි අනෙක් කොටස පිහිටා ඇත්තේ යම් වෙනත් පළාතක හෝ පළාත්වල සීමා තුළ ද, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ වෙනත් පළාතේ හෝ පළාත්වල මුදල් ප්‍රඥප්තිය යටතේ අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර ඒ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ සාධන පත්‍රයෙහි අලවා තිබේ නම්, ඒ දේපළ සම්බන්ධයෙන් ඒ සාධන පත්‍රය යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය; නැතහොත්

(ආ) එක් තීශ්වල දේපළක් හෝ එකකට වැඩි තීශ්වල දේපළ සංඛ්‍යාවක් පළාතේ සීමා තුළ පිහිටා ඇත්තාවූ ද, අනෙක් දේපළ එකක් හෝ වැඩි ගණනක් වෙනත් පළාත් එකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක සීමා තුළ පිහිටා ඇත්තා වූ ද, විටක ඒ දේපළ පැවරීමට අදාළ සාධන පත්‍රයක් වන අවස්ථාවක දී, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ අය කරනු ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර මේ ප්‍රඥප්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ සාධන පත්‍රයෙහි අලවා ඇත්තේ නම් හෝ, ඒ අනෙක් දේපළ පිහිටියේ යම් පළාතක හෝ පළාත්වල සීමා තුළ ද, ඒ අනෙක් පළාතේ හෝ පළාත් වල මුදල් ප්‍රඥප්තිය යටතේ අය කළයුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර ඒ ප්‍රඥප්තිවල විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ සාධන පත්‍රයෙහි අලවා ඇත්තේ නම් ඒ දේපළ සම්බන්ධයෙන් ඒ සාධන පත්‍රය යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය."

තඩු කටයුතුවල ලේඛන.

44. යම් නඩු කටයුත්තක දී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ සහ මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු සෑම ලේඛනයක්ම සඳහා ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුද්දර මේ පනතින් විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයට ඒ ලේඛන ලැයිස්තුවට ගසා අවලංගු කර තිබේ නම්, ඒ ලේඛණ නිසි පරිදි මුද්දර ගසනු ලැබ ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

ඇතැම් සාධන පත්‍රවල අනු පිටපත්වල මුද්දර ගැසීම.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 7 වන වගන්තිය.

45. මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු යම් සාධන පත්‍රයක් ප්‍රසිද්ධ නොතාරිස්වරයකු හෝ තමාගේ තනතුරේ කාර්යය ඉටු කිරීමේ දී පිස්කල් වරයකු ඉදිරියේ දී ලියා අත්සන් කරන ලද හෝ පිළිගන්නා ලද හෝ අවස්ථාවක දී, ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තු මුල්. සාධන පත්‍රය මත වෙනුවට, එහි අනු පිටපත හෝ ප්‍රතිරූපය මත අයකළ යුතු අතර, මුල් සාධන පත්‍රයෙහි රුපියල් එකක මුද්දර ගැසීම හෝ එකී රුපියලක මුද්දර ගාස්තුව 40 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තියේ දක්වා ඇති ආකාරයට නියමිත බැංකුවකට ගෙවනු ලැබිය යුතුය.

XIV වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු යමඨයට පත් කිරීම

ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු සම්ඨයට පත් කිරීම.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 8 වන වගන්තිය.

46. (1) නීතියෙන් ඇති කරනු ලැබූ හෝ පිහිටවනු ලැබූ අධිකරණයක පවරන ලද යම් නීති කෘත්‍යයක දී ඉදිරිපත් කරන ලද හෝ ගොනු කරන ලද ලේඛන සඳහා ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තුව පහත දැක්වෙන කොන්දේසි වලට යටත්ව සම්ඨයට පත් කිරීමට ඒ අධිකරණයක යම් නිලධරයකුට කොමසාරිස්වරයා විසින් බලය පවරනු ලැබිය හැකිය. :-

i අධිකරණයකට පවරනු ලැබූ නඩු කටයුතු වලදී ඉදරිපත් කරන ලද හෝ ගොනුගත කරන ලද ලේඛන වල වාර්තාවක් ඒ නිලධරයා විසින් පවත්වා ගෙන යා යුතුවීම;

ii කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලබන කාලසීමාවක් අවසානයේ දී -

(අ) ඒ නිලධරයා පත්කරනු ලැබ තිබෙන අධිකරණයේ පවරා තිබෙන සිවිල් හෝ අද්මිරාල්ති නඩු කටයුතු වලදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ හෝ ගොනුගත කරනු ලැබූ ලේඛන සඳහා; හෝ

(ආ) ඒ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී යම් තැනැත්තකු විසින් කරන ලද සාධන සඳහා-

ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු වල එකතුව ඒ නිලධරයා විසින් කොමසාරිස්වරයා වෙත පෝෂණය කරනු ලැබිය යුතු වීම.

(2) නීතියෙන් ඇති කරනු ලැබූ හෝ පිහිටුවනු ලැබූ යම් අධිකරණයක පවරනු ලැබූ සිවිල් හෝ අද්මිරාල්ති නඩු කටයුතු වලදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ හෝ ගොනුගත කරනු ලැබූ ලෙඛනයක් මත ගෙවිය යතු මුද්දර ගාස්තු ද මේ වගන්තිය යටතේ සම්ඨයට පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක දී ඒ ලේඛන මත ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය කවරේද යන්නත් මේ වගන්තිය යටතේ ඒ මුද්දර ගාස්තු ගෙවීම සම්ඨයට පත් කර ඇති බවත් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ බලය දෙනු ලැබූ ඒ අධිකරණයේ නිලධරයා විසින් ඒ ලේඛනයෙහි පිටසත් කළ යුතු අතර, ඉන්පසු ඒ ලේඛනය යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ ලේඛනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) යම් සාධක පත්‍රයක් හෝ ලේඛනයක් සඳහා අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ඉහත සඳහන් පරිදි සම්ථයකට පමුණුවා තිබියේ වුව ද, ඒ නොතකා, ඒ සාධන පත්‍රය හෝ ලේඛනය සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු නිසා මුද්දර ගාස්තුව කොමසාරිස්වරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතුය.

XV වන පරිච්ඡේදය

නඩු කටයුතුවල ගොනු කරනු ලබන ලේඛනවලට අදාල විශේෂ විධිවිධාන

සිවිල් නඩුවල වටිනාකම

47. (1) (අ) නීතියෙන් පිහිටුවනු ලැබූ හෝ ඇති කරනු ලැබූ යම් අධිකරණයක පවරනු ලැබූ නඩු කටයුතු වලදැ; හෝ

(ආ) මහාධිකරණයේ පවරනු ලැබූ යම් අද්මිරාල්ති නඩු කටයුතු වලදී,

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 9 වන වගන්තිය.

ඉදිරිපත් කරනු ලබන හෝ ගොනුකරනු ලබන ලේඛන සඳහා ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු තීරණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා, මේ ප්‍රඥප්තියෙන් හෝ වෙනත් යම් ප්‍රඥප්තියකින් වෙනත් ආකාරයකට විධිවිධාන සලසා තිබේ නම් හැර, ඒ නඩු කටයුතුවල වටිනාකම

(i) ඒ නඩු කටයුතු වලදී ඉල්ලා ඇති ණය මුදලේ ඉල්ලීම් වල හෝ අලාභවල ප්‍රමාණය විය යුතු ය;

(ii) ඉඩම් සම්බන්ධ අයිතිවාසිකම්, හිමිකම් හෝ සම්බන්ධතා පිළිබඳ නඩු කටයුතු වලදී, ඒ ඉඩමේ වටිනාකම් විය යුතු ය;

(iii) මියගිය තැනැත්තාගේ බූදලයකට අදාළ ප්‍රොබේට් බලපත්‍රය අද්මිනිස්ත්‍රාසි බලපත්‍රය සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ බූදලයේ ශුද්ධ වටිනාකම විය යුතු ය;

(iv) වෙනත් යම් අවස්ථාවක දී නම් රුපියල් පන්දහසක් විය යුතු ය.

(2) යම් අධිකරණයක නඩු කටයුත්තක දී ගොනු කරනු ලබන ලේඛන සඳහා අයකළ යුතු සම්පූර්ණ මුද්දර ගාස්තුව, නඩු කටයුත්තේ එක් එක් පාර්ශවය විසින් ගොනු කරනු ලබන පලමු ලේඛන සඳහා අයකළ යුතු සම්පූර්ණ මුද්දර ගාස්තුව නොඉක්මවිය යුතු ය.

XVI වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු සඳහා වටිනාකම තක්සේරු කිරීම

මුද්දර ගාස්තුව සඳහා වටිනාකම තක්සේරු කිරීම.

48\. (1) සාධන පත්‍රයක් මගින් යම් දේපළක් හිමිකර දෙනු ලබන අවස්ථාවක, හිමිකර දෙනු ලබන දේපළෙහි වටිනාකම අනුව, ඒ සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ගණන් බැලිය යුතු ය.

(2) ප්‍රතිෂ්ඨාවක් මත පවරනු ලබන යම් දේපළක් යම් උගසකට බැඳීමකට හෝ සම්බන්ධතා වෙන්කර තැබීමකට යටත් වන අවස්ථාවක, පැවරුම් සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව, ඒ උගස බැඳීම හෝ වෙන්කර තැබීම පිළිබඳ යම් අඩු කිරීමක් නොකර, විකුණනු ලබන දේපළෙහි වටිනාකම අනුව ගණන් බැලිය යුතුය.

(3) ත්‍යාගදායකගේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ වාසියට කරනු ලබන යම් රඳවා ගැනීමකට යටත්ව, යම් දේපළක් ත්‍යාග කරනු ලබන අවස්ථාවක ත්‍යාග සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ඒ දේපළ ඒ රඳවා ගැනීම නොමැතිව ත්‍යාග ලාභියා වෙත ත්‍යාග කරන ලද විටක මෙන්, ඒ දේපළෙහි වටිනාකම මත ගණන් බැලිය යුතු ය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 10 වන වගන්තිය.

(4) ඉවත් කළා

49\. ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් නොවන වෙනත් යම් මුදල් වර්ගයකින් ප්‍රකාශිත මුදලක් සම්බන්ධයෙන් වූ සාධන පත්‍රයක් සඳහා මුද්දර ගාස්තු අය කළ යුතුව ඇති අවස්ථාවක දී ඒ සාධන පත්‍රයෙහි සඳහන් දිනයේ දී ඇති විනිමය අනුපාත ප්‍රමාණයට අනුකූලව ඒ මුදලට සමානව ගණන් ලබනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ප්‍රමාණය අනුව මුද්දර ගාස්තු ඒ සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් අය කරනු ලැබිය යුතුය.

ගාස්තු ගෙවීම වළක්වාලීම සඳහා සාධන පත්‍ර කීපයක් සකස් කිරීම.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 11 වන වගන්තිය.

50\. යම් නිශ්චල දේපළක් හෝ ඉන් යම් කොටසක් සාධන පත්‍ර කීපයක් මගින් සැබලී වශයෙන් එකම තැනැත්තා වෙත හිමිකර දෙනු ලැබූ හෝ පවරනු ලැබුවා වූ ද, ඒ සාධන පත්‍ර කීපය මගින් හිමිකර දෙනු ලැබූ හෝ පවරනු ලැබූ සම්පූර්ණ දේපළ එකම සාධන පත්‍රයක් මගින් හිමිකර දෙනු ලැබුවේ නම් හෝ පවරනු ලැබුවේ නම් අයකළ හැකිව තිබූ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීම වළක්වාලීමේ චේතනාව ඇතිව එසේ සාධන පත්‍ර කීපයක් ලියා අත්සන් කරනු ලැබ ඇති බව තක්සේරුකරුට පෙනී යන්නා වූ අවස්ථාවක, ඒ සාධන පත්‍ර එවැනි චේතනාවක් ඇතිව ලියා අත්සන් නොකරන ලද බව තමා සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරන ලෙස ඔහු විසින් ඒ සාධන පත්‍ර වල පාර්ශ්ව කරුවනට නියම කරනු ලැබිය

හැකි අතර, එවැනි සාධන පත්‍ර ඉදිරිපත් කරනු නොලැබුවේ නම් හෝ ඉදිරිපත් කරන ලද සාධන පත්‍ර ප්‍රමාණවත් නොවී නම් එකී සියලුම සාධන පත්‍ර සම්බන්ධයෙන් අයකල යුතු මුද්දර ගාස්තු වල මුළු ප්‍රමාණය ඒ සාධන පත්‍ර මඟින් හිමිකර දෙන සහ පවරන ලද මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය එසේ හිමිකිරීම සඳහා සහ පැවරීම සඳහා එක සාධන පත්‍රයක් පමණක් ලියා අත්සන් කරන ලද නම්, අය කළ යුතුව තිබුණා වූ මුද්දර ගාස්තුව මෙන් එකහමාරකට සමාන වන ලෙස ගණන් බලා ඒ එක් එක් සාධන පත්‍රයෙහි හිමිකර දෙන ලද සහ පවරන ලද දේපල කොටසේ සමානුපාතික වටිනාකම අනුව ඒ එක් එක් සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතුය.

XVII වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු ගෙවීමට බැඳී සිටින තැනැත්තෝ

ගාස්තු ගෙවිය යුත්තේ කවුරුන් විසින් ද යන වග.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 12 වන වගන්තිය.

51. මීට පටහැනිව යම් ගිවිසුමක් තිබුණහොත් මිස, පහත දැක්වෙන තැනැත්තන් විසින් මුද්දර ගාස්තුව ගෙවිය යුතුය :-

(අ) පැවරීමේ සාධාන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, පැවරුම්ලාභියා විසින් ; සහ

(ආ) වෙනත් යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ සාධන පත්‍රය පිළියෙල කරන, ලියන හෝ ලියා අත්සන් කරන තැනැත්තා විසින්.

මුද්දර ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් වෙනත් පාර්ශව කරුවන්ගේ බැඳීම.

52. (1) මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු යම් සාධන පත්‍රයක් පළාත තුළ ලියා අත්සන් කරනු ලැබ හෝ පළාත තුළ පිහිටි යම් නිශ්චල දේපලක් සම්බන්ධයෙන් ලියා අත්සන් කරනු ලැබ ඇත්තා වූ ද ඒ සාධන පත්‍රයෙහි නිසි පරිදි මුද්දර අලවා නොමැත්තා වූ ද, අවස්ථාවක දී ඒ සාධන පත්‍රය අලවා අත්සන් කරන සෑම තැනැත්තකුම, ඒ ගාස්තු ප්‍රමාණය ද ඒ ගාස්තුව නොගෙවීම නිසා ගෙවිය යුතුවන යම් දණ්ඩනයක් ද, කොමසාරිස්වරයා වෙත ගෙවීමට බැඳී සිටින්නේය.

(2) යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තුව සහ දණ්ඩනයක් වේනොත්, එයද, ගිවිසුමක් ප්‍රකාර හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ 51 වන වගන්තිය යටතේ ඒ සාධන පත්‍රය වෙනුවෙන් මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීමට බැඳී සිටින තැනැත්තා නොවන යම් තැනැත්තකුගෙන් කොමසාරිස්වරයා විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ලබා ගන්නා ලද, විට, එසේ ලබාගනු ලැබූ ගාස්තුවේ ප්‍රමාණය සහ දණ්ඩනයක් වේනොත්,

එය ද පළමුව සඳහන් කරන ලද තැනැත්තාගෙන් ලබා ගැනීමට දෙවනුව සඳහන් කරන ලද තැනැත්තාට අයිතිවාසිකම් ඇත්තේ ය.

(3) 51 වන වගන්තියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වී තිබුන ද, මේ වගන්තියේ (1) වන සහ (2) වන උප වගන්තිවල විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතුය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 13 වන වගන්තිය.

(4) යම් මිය ගිය තැනැත්තකු ජීවත්ව සිටියේ නම්, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ කිරීමට ඔහු යටත්ව සිටියා වූ සියලු ක්‍රියා, කරුණු සහ දේවල් කිරීමට, ඒ මිය ගිය තැනැත්තාගේ බූදලයේ පොල්මඃකරුවකු බැඳී සිටින අතර, ඒ මිය ගිය තැනැත්තා පාර්ශ්වකරුවකු වූ සියලු සාධන පත්‍ර සම්බන්ධයෙන්, ඒ මිය ගිය තැනැත්තා ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහුගෙන් අයකළ යුතුව තිබුණු මුද්දර ගාස්තු ඒ පොල්මඃකරුගෙන් අයකළ යුතුය:

එසේ වුවද-

(i) මිය ගිය තැනැත්තාගේ යම් ක්‍රියාවක් හෝ පැහැර හැරීමක් සම්බන්ධයෙන් පොල්මඃකරුට විරුද්ධව කිසිම නඩුවක් නොපැවරිය යුතු ය.

(ii) මේ උප වගන්තිය යටතේ පොල්මඃකරුවකුගේ බැඳීම -

(අ) මේ උප වගන්තිය යටතේ මුද්දර ගාස්තුව පිළිබඳ බැඳීමක් ඇතිවන බවට තමාවෙත දැනුම්දුන් දිනයෙහි දී, තමාගේ සන්තකයේ හෝ පාලනයේ පවත්නා මිය ගිය තැනැත්තාගේ බූදලයට; සහ

(ආ) අර්ථලාභියකු වෙත ලැබී ඇති බූදලයේ යම් කොටසකට -

සීමා විය යුතු ය.

සමාගම් ගණන් බේරා වසාදැමූ විට ඇතිවන බැඳීම්.

53. (1) 1982 අංක 17 දරණ සමාගම් පනතේ කුමක් සඳහන් වී තිබුන ද, යම් පෞද්ගලික සමාගමක් වසා දමනු ලැබුවා වූද, මුද්දර ගාස්තු වශයෙන් යම් මුදලක් ගෙවීමට ඒ සමාගමේ ඇති බැඳීම ඒ සමාගම ඈවර කිරීමට පෙර, ඈවර කරනු ලබන අතරතුර හෝ ඈවර කිරීමෙන් පසුව වුවද ඒ මුදල අයකර ගත නොහැකි වන්නා වූද, අවස්ථාවක, ඒ ගාස්තුව ගෙවීම සඳහා සමාගමේ බැඳීම ඇති වූ කාලසීමාව තුළ කවර හෝ විටක දී සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ වරයකුව සිටි සැම තැනැත්තකුම විසින් සමාගමේ කටයුතුවලට අදාළව ස්වකීය කාර්ය ඉටුකිරීමේ දී ඇති වූ දැඩි නොසැලකිල්ල හෝ බලය අනිසි ලෙස පාවිච්චි කිරීම හෝ කාර්ය නොකර හැරීම

හෝ හේතු ඝොට ගෙන ඒ මුදල ගෙවීම පැහැර හැරීම සිදු නොවූ බව ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත් මිස, ඒ මුදල ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තා තනි තනිව හා වෙන් වෙන්ව බැඳී සිටිය යුතුය.

(2) මේ වගන්තියේ "පෞද්ගලික සමාගම" යන යෙදුමට 1982 අංක 17 දරණ සමාගම් පනතේ දී ඇති අර්ථයම ඇත්තේය.

XVIII වන පරිච්ඡේදය

සාධන පත්‍ර භාරනමට ගැනීම

සාධන පත්‍ර භාරනමට ගෙන පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඇතැම් නිලධරයන් සතු බලය.

54. (1) සාක්ෂි භාර ගැනීමට නීතියෙන් හෝ පාර්ශවකරුවන් ගේ කැමැත්ත ප්‍රකාර හෝ බලය ඇති සෑම තැනැත්තකුම විසින් සහ (පොලිස් නිලධරයකු නොවන) රජයේ කාර්යාලයක යම් නිලධරයකු වෙත සහ රාජ්‍ය සංස්ථාවක හෝ බැංකුවක හෝ අනුමතය ණය දෙන නියෝජ්‍යායතනයක යම් නිලධරයකු විසින්, ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේදී මුද්දර ගාස්තු අය කළ යුතු යයි ඔහු අදහස් කරන සාධන පත්‍රයක් ඔහු ඉදිරියට පමුණුවනු ලැබූ විටක හෝ ඔහුට ලැබුනු විටක ඒ සාධන පත්‍රයෙහි විධිමත් ලෙස මුද්දර අලවා නොමැති බව ඔහුට පෙනී ගියහොත් ඔහු විසින් ඒ සාධන පත්‍රය භාරනමට ගත යුතු ය.:

එසේ වුවද, යම් මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත හෝ අපරාධ අධිකරණයක විනිශ්චයකාරවරයකු වෙත ඒ අධිකරණයේ යම් නඩු කටයුත්තක දී ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් සාධන පත්‍රයක් භාරනමට ගැනීම හෝ පරීක්ෂා කිරීම හෝ සුදුසු නොවන බව ඔහු සලකන්නේ නම්, ඔහු විසින් එසේ භාරනමට ගනු ලැබීම හෝ පරීක්ෂා කරනු ලැබීම මේ වගන්තියේ ඇති කිසිවකුත් අවශ්‍ය කරන ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.

(2) මුද්දර ගාස්තු අය කළ යුතු සාධන පත්‍රයක් තම කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී රජයේ කාර්යාලයක හෝ සංස්ථාවක හෝ බැංකුවක හෝ අනුමත ණය දෙන නියෝජ්‍යායතනයක යම් නිලධරයකු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ හෝ පමුණුවනු ලැබූ විටක -

(අ) ඒ සාධන පත්‍රයේ නිසි පරිදි මුද්දර අලවා තිබේදැයි නිශ්චය කිරීම සඳහා එය පරීක්ෂා කිරීමට;

(ආ) සාධන පත්‍රය භාරනමට ගැනීමට -

කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ නිලධරයාට නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

(3) යම් සාධන පත්‍රයක් පරීක්ෂා කිරීමට හෝ තහනමට ගැනීමට (2) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුට නියම කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, ඒ සාධන පත්‍රය අවස්ථාවෝචිත පරිදි තහනමට ගැනීමට හෝ පරීක්ෂා කිරීම සහ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලබන යම් වැඩිදුර පියවර ගැනීම ඒ තැනැත්තාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

(4) කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ ඔහු විසින් බලය දෙන ලද, යම් නිලධරයකු විසින්, යම් රජයේ කාර්යාලයක, සංස්ථාවක, හෝ බැංකුවක හෝ අනුමත ණය දෙන නියෝජ්‍ය ආයතනයක ඇති යම් සාධන පත්‍රයක නිසි පරිදි මුද්දර අලවා තිබේදැයි නිශ්චය කිරීමේ කාර්යය සඳහා ඒ රජයේ කාර්යාලය, සංස්ථාව හෝ බැංකුව හෝ අනුමත ණය දෙන නියෝජ්‍යායතනය භාර යම් තැනැත්තකු වෙත නිසි පරිදි දැනුම් දීමකින් පසුව, ඒ සාධන පත්‍රය ඒ කාර්යාලයේ දී සංස්ථාවේ දී හෝ ණය දෙන නියෝජ්‍යායතනයේ දී පරීක්ෂා කර බැලිය හැකි අතර, ඒ සාධන පත්‍රයේ මුද්දර අලවා නොමැති නම් එය තහනමට ගනු ලැබිය හැකිය.

තහනමට ගන්නා ලද සාධන පත්‍ර කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතු බව.

55. (1) සාක්ෂි භාර ගැනීමට නීතියෙන් හෝ පාර්ශව කරුවන්ගේ කැමැත්ත ප්‍රකාර බලය ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් වරයා විසින් හෝ 60 වන වගන්තියේ අතුරු වගන්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව, යම් සාධන පත්‍රයක් සාක්ෂි වල දී පිළිගනු ලබන හෝ ඒ සාධන පත්‍රය අනුව ක්‍රියා කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් ඒ සාධන පත්‍රය දෙනු ලබන තැනැත්තාගේ වියදමින් සපයනු ලබන , ඒ සාධන පත්‍රයේ සත්‍යායතනය කරන ලද පිටපතක් ද, ඒ සම්බන්ධයෙන් අයකරනු ලැබූ මුද්දර ගාස්තුවේ සහ දණ්ඩනයේ මුදල් ප්‍රමාණය දැක්වෙන ලිඛිත සහතිකයක් ද කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතු අතර, ඒ මුදල් ප්‍රමාණයද, කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතුය

(2) වෙනත් සෑම අවස්ථාවකදීම, සාධන පත්‍රයක් එසේ තහනමට ගන්නා තැනැත්තා විසින් එහි මුල් පිටපත කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතු ය.

පහම්බෙන් නිසි පරිදි මුද්දර නොගැසූ සාධන පත්‍ර ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් කිරීම.

56. රුපියල් දෙකකට නොවැඩි මුද්දර ගාස්තුවක් අය කළ යුතු සාධන පත්‍රයක් නොවන, මුද්දර ගාස්තු අය කළ යුතු වූද, නිසිපරිදි මුද්දර ගසනු නොලැබූවා වූද, යම් සාධන පත්‍රයක් එය ලියා අත්සන් කරන ලද දිනයේ සිට එක් අවුරුද්දක් ඇතුළත, යම් තැනැත්තකු විසින් සිය මෙහෙයීමෙන්ම

තක්සේරුකරුවකු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවහොත් සහ ඒ සාධන පත්‍රයෙහි නිසි පරිදි මුද්දර නොගසා ඇති බව ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ තක්සේරුකරුට දැනුම් දෙනු ලැබුවහොත් සහ නිසි ගාස්තු ප්‍රමාණය හෝ ගාස්තු ප්‍රමාණය සම්පූර්ණ වීමට අවශ්‍ය මුදල තක්සේරුකරුට ගෙවීමට ඉදිරිපත් වුවහොත් සහ ඒ සාධන පත්‍රයෙහි මුද්දර ගැසීම නොකර හැර ඇත්තේ අහම්බෙන් වැරදීමකින් හෝ හදිසි හේතුවක් නිසා ඔවට තක්සේරුකරු සෑහීමට පත් වුවහොත් ඔහු විසින් සාධන පත්‍රය තහනමට ගැනීම වෙනුවට, ඒ මුදල භාර ගත හැකි අතර, ඒ සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් අය කළ යුතු නියම මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය ගෙවූ බව එහි කරනු ලබන පිටසතක් මගින් දැක්විය යුතු ය.

තහනමට ගන්නා ලද සාධන පත්‍ර සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස්වරයා විසින් ක්‍රියා කළයුතු බව.

57. (1) රුපියල් දෙකක ගාස්තුවක් අයකළ යුතු සාධන පත්‍රයක් නොවන යම් සාධන පත්‍රයක්, කොමසාරිස්වරයා විසින් 54 වන වගන්තිය යටතේ තහනමට ගනු ලබන හෝ 55 (2) වන වගන්තිය යටතේ භාර ගනු ලබන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් එය තක්සේරුකරුවකු වෙත යොමු කළ යුතු අතර, ඒ තක්සේරුකරු විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන ක්‍රියා පරිපාටිය අනුගමනය කළ යුතුය :-

(අ) ඒ සාධන පත්‍රයෙහි නිසි පරිදි මුද්දර ගසා තිබෙන බව හෝ ඒ සඳහා මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු නොවන බව ඔහුගේ මතය වුවහොත් ඔහු විසින් අවස්ථෝචිත පරිදි එය නිසි පරිදි මුද්දර ගසා ඇති බවට හෝ ඒ සඳහා එසේ ගාස්තුවක් අයකළ යුතු නොවන බවට එහි කරනු ලබන පිටසතක් මගින් සහතික කළ යුතුය.

(ආ) ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා මුද්දර ගාස්තුව අයකළ යුතුව තිබුන බවත්, නිසි පරිදි එහි මුද්දර නොගසා ඇති බවත්, ඔහුගේ මතය වුවහොත් ඔහු විසින් නියම මුද්දර ගාස්තුවේ මුදල මෙන් තෙගුණයක් නොඉක්මවන දණ්ඩනයක් ද සමඟ නියම මුද්දර ගාස්තුව හෝ ගාස්තුව සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණය හෝ ගෙවන ලෙස මුද්දර ගාස්තු ගෙවීමට බැඳී සිටින තැනැත්තාට ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් නියම කළ යුතුය.

(2) එවැනි යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා නියම මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය ගෙවනු ලැබ ඇත්තා වූද, එහෙත් ඒ සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කරනු ලැබූ ක්‍රමයෙහි යම් අක්‍රමිකතාවක් නිසා හෝ නීතියෙන් නියමිත වේලාවේදී එහි මුද්දර ගසා නොතිබූ නිසි එය තහනමට ගනු

ලැබුවා වූද අවස්ථාවක, ඒ අක්‍රමිකතාව අහම්බෙන්, වැරදීමක් හෝ හදිසි හේතුවක් නිසා සිදුවූවක් බවට තක්සේරුකරු සෑහීමට පත්වූවහොත්, රුපියල් පන්සීයයකට නොවැඩි දඩයක් ගෙවනු ලැබූ කල්හී සාධන පත්‍රයෙහි තිසි පරිදි මුද්දර ගසා ඇති බවට ඔහු විසින් එහි සටහන් කරනු ලබන පිටසනක් මගින් සහතික කරනු ලැබිය හැකි අතර, එසේ පිටසත් කරනු ලැබූ සෑම සාධන පත්‍රයක්ම එය ලියා අත්සන් කරනු ලැබූ දින පටන් තිසිපරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

ගාස්තුව ගෙවනු ලැබූ සාධන පත්‍රයක් පිටසන් කිරීම.

58. (1) යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් 56 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු හෝ 57 (1) (ආ) වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමක් ප්‍රකාර ගෙවිය යුතු හෝ 60 වන වගන්තිය යටතේ ,ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ද දණ්ඩනයක් වේනොත් එය ද ගෙවනු ලැබූ හෝ ලබාගනු ලැබූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු හෝ සාක්ෂියේදී ඒ සාධන පත්‍රය පිළිගනු ලබන හෝ ඒ සාධන පත්‍රය අනුව ක්‍රියා කරන හෝ තැනැත්තා විසින් -

(i) ඒ සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් නියම මුද්දර ගාස්තුව සහ දණ්ඩනය ගෙවනු ලැබූ බව;

(ii) ඒවා ගෙවන තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය; සහ

(iii) ගෙවූ දිනය

එහි කරනු ලබන පිටසනක් මගින් සහතික කළ යුතුය.

එම සහතිකය මෙම ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා, එහි දක්වන ලද කරුණු පිළිබඳ, තිරනාත්මක සාක්ෂියක් වන්නේය.

(2) (1) වන උප වගන්තියට අනුකූලව පිටසන් කරනු ලැබූ සෑම සාධන පත්‍රයක්ම තිසි පරිදි මුද්දර ගසා ඇති සාධන පත්‍රයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, සාක්ෂි වලදී පිළිගනු ලැබිය යුතුය. තවද එහි එසේ මුද්දර ගසා ඇති විටක මෙන්, එය ලියාපදිංචි කිරීම ද, ඒ සාධන පත්‍රය අනුව ක්‍රියා කිරීම ද එය සත්‍යායනය කිරීම ද කළ යුතු වන අතර, එය තහනමට ගත් නිලධරයාට එය ලැබුනේ යම් තැනැත්තකුගේ සන්තකයේ තිබිය දී ද, ඒ තැනැත්තාගේ ඉල්ලීම පිට, ඔහු වෙත ආපසු යැවිය යුතුය.

යවන ලද සාධන පත්‍ර නැතිවීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමක් නැති බව.

59. (1) 55 වන වගන්තිය යටතේ කොමසාරිස්වරයා වෙත යවන ලද යම් සාධන පත්‍රයක් සම්ප්‍රේෂණයේදී නැති වූවහොත්, විනාශ වූවහොත් හෝ පලුදු වූවහොත් එය යවනු ලබන තැනැත්තා ඒ නැතිවීම විනාශවීම හෝ පලුදු වීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමට නොබැඳෙන්නේය.

(2) යම් සාධන පත්‍රයක් එසේ යැවීම සඳහා සූදානම් කොට තිබෙන විට, එය තහනමට ගත් තැනැත්තාට එය ලැබුනේ යම් තැනැත්තකුගේ සන්තකයේ තිබියදී ද, තම වියදමින් ඒ සාධන පත්‍රයේ පිටපතක් සකස් කරන ලෙස එය තහනම් කළ තැනැත්තා විසින් අනික් තැනැත්තාට නියම කළ හැකිවන අතර, ඉන්පසු පිටපත සත්‍යයනය කරනු ලැබිය හැකිය.

XIX වන පරිච්ඡේදය

සාධන පත්‍ර පිළිගැනීම

සාධන පත්‍ර පිළිගැනීම.

60. මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු කිසිම සාධන පත්‍රයක නිසි පරිදි මුද්දර ගසනු ලැබ තිබේ නම් මිස, ඒ සාධන පත්‍රය සාක්ෂි භාර ගැනීමට නීතියෙන් හෝ පාර්ශවකරුවන්ගේ කැමැත්ත ප්‍රකාර බලය ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් සාක්ෂියේ දී භාර ගැනීම හෝ පිළිගැනීම හෝ එවැනි යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ රජයේ කාර්යාලයක හෝ සංස්ථාවක හෝ බැංකුවක හෝ අනුමත ණය දෙන නියෝජ්‍යායතනයක යම් නිලධරයකු විසින් හෝ ලියා පදිංචි කිරීම හෝ සත්‍යයනය කිරීම හෝ ඒ සාධන පත්‍රය අනුව ක්‍රියා කිරීම හෝ නොකළ යුතුය.

එසේ වුවද, එවැනි සාධන පත්‍රයක් සඳහා අයකළ යුතු නියම මුද්දර ගාස්තුව හෝ එම ගාස්තුව සම්පූර්ණ වීම සඳහා අවශ්‍ය මුදල සහ එම ගාස්තුවෙහි තුන් ගුණයක් නොඉක්මවන දඩ මුදලක් ද ගෙවනු ලැබූ විට -

(අ) සාක්ෂි පිළිගැනීමට නීතියෙන් හෝ පාර්ශවකරුවන්ගේ කැමැත්ත ප්‍රකාර බලය ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් සාක්ෂියේ දී ඒ සාධන පත්‍රය පිළිගනු ලැබීම; හෝ

(ආ) ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අය කළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව රුපියල් පන්දහසක් හෝ ඊට අඩු ගණනක් නම්, රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් වරයා විසින් හෝ තත්කාර්ය සඳහා ඔහු විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් නියෝජ්‍ය රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් වරයකු හෝ යම් සහකාර රෙජිස්ට්‍රාර් ජෙනරාල් වරයකු විසින් ඒ සාධන පත්‍රය අනුව ක්‍රියා කරනු ලැබීම කළ හැකිය.

ඇතැම් අවස්ථා වලදී කුවිතාන්සි පිළිගැනීම.

61. මුද්දර ගසන ලද කුවිතාන්සියක් දීමට නියම වී ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් මුද්දර ගසා නැති කුවිතාන්සියක් දී ඇති අවස්ථාවක, ඒ කුවිතාන්සියේ මුද්දර ගසා තිබේ නම්, එය ඔහුට විරුද්ධව සාක්ෂි ලෙස පිළිගැනීමට හැකි නම්, 60 වන වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වී තිබුන ද, ඒ කුවිතාන්සිය ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තා විසින් රුපියල් පහක් වූ දණ්ඩන මුදලක් ගෙවූ විට ඒ කුවිතාන්සිය මුලින් සඳහන් තැනැත්තාට විරුද්ධව සාක්ෂි ලෙස පිළිගත යුතු ය.

XX වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර ගාස්තු නිශ්චය කිරීම

නිස මුද්දර ගාස්තු නිශ්චය කිරීම.

62\. ලියා අත්සන් කරනු ලැබූ හෝ නොලැබූ සහ කලින් මුද්දර ගසන ලද හෝ එසේ නොගසන ලද යම් සාධන පත්‍රයක් එහි පිටපතක් ද, සමඟ තක්සේරුකරුවකු වෙත ගෙන එනු ලැබූ අවස්ථාවක සහ ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ මුදල මුද්දර ගාස්තුවක් වේ නම්, ඒ පිළිබඳ තක්සේරුකරුගේ මතය දැන ගැනීම සඳහා ඒ සාධන පත්‍රය රැගෙන එන තැනැත්තා විසින් අයදුම් කරනු ලැබූ සහ රුපියල් 250 ක ගාස්තුවක් ගෙවනු ලැබූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ යුතු යම් මුද්දර ගාස්තුවක් වේ නම් එය ඔහු විසින් තීරණය කළ යුතු අතර, තම තීරණය ඒ තැනැත්තාට ලියාපදිංචි ලිපියකින් දැනුම් දිය යුතු ය.

63\. තම මතය ප්‍රකාශ කිරීමේ කාර්ය සඳහා, සාධන පත්‍රය සඳහා මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු වීම හෝ එය සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුවේ ප්‍රමාණය හෝ සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරුණු ඔප්පු කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන යම් ලේඛනයක් හෝ වෙනත් සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරන ලෙස තක්සේරුකරු විසින් සාධන පත්‍රය රැගෙන එන තැනැත්තාට නියම කළ හැකිය;

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 14 වන වගන්තිය

එසේ වුවද, එවැනි සාක්ෂි සපයන සෑම තැනැත්තකුම විසින් ඒ සාක්ෂි අදාළ වන සාධන පත්‍රය සඳහා අයකළ යුතු සම්පූර්ණ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවූ විට, ඉහත සඳහන් සිද්ධි හෝ අවස්ථානුගත කරුණු ඒ සාධන පත්‍රයේ සත්‍ය ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම ඔහු විසින් පැහැර හැරීමේ හේතුව නොවන වෙනත් හේතුවක් නිසා මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ඔහු යටත් විය යුතු යම් දණ්ඩනයකින් ඔහු මුදාහරිනු ලැබිය යුතු ය.

තක්සේරුකරුගේ පිටසන

64\. (1) 62 වන වගන්තිය යටතේ තමා වෙත ගෙන එනු ලබූ යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුව ගෙවනු ලැබ ඇති බවට හෝ ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු නොවන බවට තක්සේරුකරු විසින් ඒ සාධන පත්‍රය මත පිටසනකින් සහතික කළ යුතු ය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 15 වන වගන්තිය

(2) මේ වගන්තිය යටතේ පිටසනක් කරනු ලැබූ යම් සාධන පත්‍රයක්, අවස්ථෝචිත පරිදි, නිසි පරිදි මුද්දර ගසන ලද හෝ මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු නොවන හෝ සාධන පත්‍රයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර, ඒ සඳහා මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු වන්නේ නම් වුවද, ඒ සාධන පත්‍රය සාක්ෂි වලදී හෝ වෙනත් අවස්ථාවලදී පිළිගත යුතුය.

තවද, එහි මුලින් තිබූ පරිදි මුද්දර ගසනු ලැබූ විටක මෙන්, ඒ පිළිබඳව ක්‍රියා කරනු ලැබීම සහ එය ලියාපදිංචි කිරීම කරනු ලැබිය හැකිය.

එසේ වුව ද,-

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ දී ලියා අත්සන් කරන ලද හෝ පළමුවෙන් ලියා අත්සන් කරන ලදුව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එසේ ලියා අත්සන් කිරීමේ හෝ පළමුවෙන් ලියා අත්සන් කිරීමේ දින සිට එක් මාසයක් ඉකුත්වීමෙන් පසු, තමා වෙත ගෙන එනු ලැබූ යම් සාධන පත්‍රයක; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත දී ලියා අත්සන් කරන ලද හෝ පළමුවෙන් ලියා අත්සන් කරන ලදුව, එය ශ්‍රී ලංකාවට පළමුවෙන් ලැබී එක් මාසයක් ඉකුත්වීමෙන්, පසු, තමා වෙත ගෙන එනු ලැබූ යම් සාධන පත්‍රයක; හෝ

පිටසනක් කිරීමට මේ වගන්තියේ ඇති කිසිවකින් තක්සේරුකරුට බලය නොපැවරෙන්නේ ය.

XXI වන පරිච්ඡේදය

මුද්දර සඳහා දීමනා

පාවිච්චි නොකරන ලද හා නරක් වූ මුද්දර සඳහා දීමනා.

65. (1) කොමසාරිස්වරයා වෙත (2) වන උප වගන්තියේ සඳහන් කාලය ඇතුළත කරනු ලබන ලිඛිත ඉල්ලීමක් මත සහ ඔහු ඒ කරුණු පිළිබඳ සෑහීමට පත්වීමෙන්, පසු, පාවිච්චි නොකරන ලද හෝ නරක් වූ මුද්දර සඳහා ඔහු විසින් පහත දැක්වෙන අවස්ථාවලදී දීමනාවක් දිය හැකි ය.

(අ) මුද්දරයක්, අනවධානයෙන් හෝ අනභිප්‍රායෙන් නරක් වී එය පාවිච්චි කිරීමට අපේක්ෂිත කාර්යය සඳහා නුසුදුසු අවස්ථාවක; හෝ

(ආ) මුද්දරයක් යම් අසම්පූර්ණ සාධන පත්‍රයක හෝ ලියා අත්සන් නොකරන ලද සාධන පත්‍රයක හෝ ශූන්‍ය සාධන පත්‍රයක ගසා ඇති අවස්ථාවක හෝ යම් වැරැද්දක් නිසා මුද්දරයක් අපේක්ෂිත කාර්යය සඳහා නුසුදුසු වූ බව පෙනී ගිය අවස්ථාවක; හෝ

(ඇ) පසුව තිබූ පරිදි මුද්දර ගසන ලද සාධන පත්‍රයකින් ප්‍රතියෝජනය කරන ලද යම් සාධන පත්‍රයක වැරදි වර්ගයකට අයත් හෝ වැරදි වටිනාකමකින් යුක්ත මුද්දරයක් අනවධානයෙන් හෝ අනභිප්‍රායෙන් ගසන ලද අවස්ථාවක හෝ;

(2) (1) වන වගන්තිය යටතේ දීමනා ලබා ගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලීමක්, පාවිච්චි නොකරන ලද හෝ නරක් වූ මුද්දර මිල දී ගත් දින සිට එක් වර්ෂයක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ දීමනා ලබා ගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලීමක් ලැබුනු විට, කොමසාරිස්වරයා විසින් ඉල්ලුම් කරුට ඒ වර්ගයේම සහ ඒ වටිනාකමින්ම යුත් මුද්දර දීම හෝ ඒ මුද්දර වල වටිනාකම මුදලින් ගෙවීම හෝ කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඔහු විසින් ඒ මුද්දර වල වටිනාකම මුදලින් ගෙවනු ලබන විටක, සෑම රුපියලක් ම සඳහා හෝ ඉන් යම් කොටසක් සඳහා ශත පහක් අඩුකර ගත යුතු ය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 16 වෙනි වගන්තිය.

(4) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා, "මුද්දර" යන යෙදුමට, අලවන මුද්දරයක් හෝ ලාංඡිත මුද්දරයක් හෝ 40 (2) වන වගන්තිය යටතේ යථා පරිදි නිකුත් කරනු ලැබූ මුද්දර ගාස්තු ගෙවූ බවට වූ සහතිකයක් ඇතුළත් වේ.

XXII වන පරිච්ඡේදය

වැරදි සහ දණ්ඩන

නිසි පරිදි මුද්දර නොගැසූ සාධන පත්‍ර ලියා අත්සන් කිරීම ආදිය සඳහා දණ්ඩනය.

66. (1) යම් තැනැත්තකු -

(අ) මුද්දර ගාස්තු අයකළ යුතු යම් සාධන පත්‍රයක් නිසි පරිදි මුද්දර නොගසා, සාක්ෂිකරුවකු වශයෙන් හැර අත්සන් කළහොත්; හෝ

(ආ) 41 වන වගන්තියේ නියම කර ඇති පරිදි අලවන මුද්දර අවලංගු කිරීම පැහැර හැරියහොත් -

ඔහු මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදකට වරදකරුවකු වන අතර, මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් පන්දහසකට නොවැඩි දඩයකට ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(2) නීත්‍යානුකූල බලයක් නොමැතිව, යම් මුද්දරයක් හෝ අච්චුවක් සාදන හෝ නිෂ්පාදනය කරන හෝ සෑදීමට නැතහොත් නිෂ්පාදනය කිරීමට කවර ආකාරයකින් වුවද, ආධාර කරන හෝ එයින් සාදනු ලැබූ නැතහොත් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ යම් මුද්දරයක් හෝ අච්චුවක් තම සන්තකයේ තබාගෙන සිටින කවර වුව ද, තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරිපිට පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයක දී වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් පන් දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ හය මාසයකට

නොවැඩි දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය සහ ඒ බන්ධනාගාර ගතකිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 17 වෙනි වගන්තිය.

(3) මේ වගන්තියේ කාර්‍ය්‍ය සඳහා "මුද්දරයක්" යන යෙදුමට, යම් අලවන මුද්දරයක්, ලාංජිත මුද්දරයක් හෝ මුද්දර ගාස්තු ගෙවූ බවට 40(2) වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ සහතිකයක් ඇතුළත් වේ.

මහජන නොතාරිස්වරුන් විසින් මේ ප්‍රඥප්තිය විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හැරීම.

67. 78 වන වගන්තියේ මහජන නොතාරිස්වරයකු වෙත පනවනු ලැබූ යම් නියමයකට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම දැන දැනම පැහැර හරින යම් මහජන නොතාරිස්වරයකු මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදක් සාරන්නකු වන අතර, මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු ඔහු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, ඒ වරද කරන ලද්දේ යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් ද, ඒ සාධන පත්‍රය සඳහා ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තුව සහ රුපියල් පන්දහසක් යන මුදලට නොවැඩි දඩයකින් හෝ මාස හයකට නොවැඩි කාලයකට දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් හෝ ඒ දඩය සහ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකින් ම හෝ ඔහුට දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතුය.

සභාවට වංචා කිරීම සඳහා දණ්ඩනය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 18 වන වගන්තිය.

68. (1) යම් තැනැත්තකු විසින්,

(අ) 78 වන වගන්තිය ප්‍රකාර සඳහන් කිරීමට නියමිත සිද්ධි කරුණු හා අවස්ථානුගත කරුණු සියල්ල සම්පූර්ණයෙන් සඳහන් කර නොමැති යම් සාධන පත්‍රයක් පළාත් සභාවට වංචා කිරීමේ චේතනාවෙන් සකස් කිරීම, සහතික කිරීම හෝ ලියා අත්සන් කිරීම කරනු ලැබුවහොත්,; හෝ

(ආ) තමා ලියා අත්සන් කළ, සත්‍යායනය කළ හෝ සහතික කළ යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීම පිණිස යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් භාර ගැනීමෙන් පසු, ඒ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීමට ඒ මුදල නොයොදවනු ලැබුවහොත් හෝ ඒ මුදල හෝ ඉන් යම් කොටසක් අනිසි ලෙස තමා යම් සාධන පත්‍රයක් ලියා අත්සන් කිරීමේ දී හෝ සත්‍යායනය කිරීමේ දී ළඟ තබාගනු ලැබුව හොත් හෝ රඳවා ගනු ලැබුවහොත්; හෝ

(ඇ) සහතික කිරීමේ දී, නිර්ව්‍යාජ නොවන හෝ කලින් පාවිච්චි කරන ලද මුද්දරයක් ඒ සාධන පත්‍රයකට ගැසුවහොත් හෝ ඒ සාධන පත්‍රයෙහි යොදා අවලංගු කිරීමට සැලැස්වූවහොත්; හෝ

(ඇ) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ යම් ගාස්තුවක් හෝ දණ්ඩනයක් පළාත් සභාවට අහිමි කිරීමට සැලසුම් කැරෙන වෙනත් යම් ක්‍රියාවක් කළහොත්; හෝ

(ඉ) කොමසාරිස්වරයා විසින් 54 (2) වන වගන්තිය යටතේ ඔහු වෙත පනවනු ලැබූ යම් නියමයක් අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරිනු ලැබුවහොත්; හෝ

(ඊ) 54 (4) වන වගන්තියේ කොමසාරිස්වරයා වෙත පැවරී ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී කොමසාරිස්වරයාට ප්‍රතිරෝධය පෑම හෝ බාධා කිරීම කරනු ලැබුවහොත් -

ඒ තැනැත්තා මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට -

(i) ඉහත (ආ) අනු ඡේදය යටතේ වූ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ තැනැත්තා විසින් තමා ලඟ තබා ගන්නා ලද හෝ රඳවා ගන්නා ලද මුද්දර ගාස්තුවට සමාන මුදලකින් සහ රුපියල් පන්දහසකට නොවැඩි මුදලකින් සමන්විත වන දඩයකට;

(ii) ඉහත (ඇ) අනුඡේදය යටතේ වූ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වන විට ඒ තැනැත්තා විසින් ගසන ලද හෝ අවලංගු කරන ලද මුද්දර වල වටිනාකම මෙන් දස ගුණයකට සමාන මුදලකින් සහ රුපියල් පන්දහසක් නොඉක්මවන මුදලකින් සමන්විත වන දඩයකට;

(iii) (අ) හෝ (ඇ) හෝ (ඉ) හෝ (ඊ) අනුඡේද යටතේ වූ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, රුපියල් පන්දහසකට නොවැඩි දඩයකට;

හෝ ඒ සෑම අවස්ථාවක දී ම මාස හයකට නොවැඩි කාලයකට දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගතකරනු ලැබීමකට හෝ ඒ දඩය සහ ඒ බන්ධනාගාර ගතකරනු ලැබීම යන දඬුවම් දෙකටම ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තියේ කාර්‍යය සඳහා "මුද්දරයක්" යන යෙදුමට යම් අලවන මුද්දරයක්, ලාංඡිත මුද්දරයක් හෝ මුද්දර ගාස්තු ගෙවූ බවට 40(2) වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ සහතිකයක් ඇතුළත් වේ.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 19 වන වගන්තිය.

69. (ඉවත් කළා.)

දණ්ඩන ආදිය සඳහා යම් නඩු කටයුත්තක් තිබුන ද, මුද්දර ගාස්තු ප්‍රමාණය හෝ දඩය ගෙවිය යුතු බව.

70. මේ කොටස යටතේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකුට විරුද්ධව නඩුවක් පවරා තිබීම නිසා හෝ එවැනි යම් වරදක් සඳහා දණ්ඩනයක් දඩයක් හෝ බන්ධනාගාර ගත කිරීමක් යම් තැනැත්තකුට නියම කර තිබීම නිසා, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ඒ තැනැත්තා විසින් සිදු කරන ලද හෝ සිදුකරනු ලැබිය හැකි යම් මුද්දර ගාස්තුවක් ගෙවීමේ වගකීමෙන් ඒ තැනැත්තා නිදහස් නොවන්නේ ය.

නඩු පැවරීම

71. මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ යම් වරදක් සඳහා නඩුවක් පැවරීම කොමසාරිස්වරයාගේ අනුමතිය නොමැතිව නොකළ යුතුය.

වැරදි සමථයකට පත්කිරීම සඳහා කොමසාරිස්ට ඇති බලය.

72. සිදු කරන ලද වරදට අදාළ අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ යම් වරදක් කොමසාරිස්වරයා විසින් සමථයට පත්කරනු ලැබිය හැකි අතර, නඩු තීන්දුවට පෙර යම් නඩු කටයුතු නතර කිරීම හෝ සමථයකට පත් කිරීම ඔහු විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.

XXIII වන පරිච්ඡේදය

සාමාන්‍ය කරුණු

දැන්වීමක් අත්සන් කිරීම භාරදීම සහ එහි වලංගුභාවය.

73. (1) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් දෙනු ලැබිය යුතු සෑම දැන්වීමකම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ තක්සේරුකරුගේ නම සඳහන් විය යුතු අතර, කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ තක්සේරුකරුගේ නම යථා පරිදි එවැනි දැන්වීමක මුද්‍රණය කොට හෝ අත්සන් කොට තිබේ නම්, ඒ දැන්වීම වලංගු එකක් වන්නේ ය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තිය ප්‍රකාර දෙන ලද සෑම දැන්වීමක්ම, යම් තැනැත්තකු වෙත පෞද්ගලිකවම භාර දීමෙන් හෝ ඒ තැනැත්තා අවසන් වරට පදිංචිව සිටියේ යයි දැනගැනීමට ඇති ස්ථානයට හෝ ඔහු තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යන හෝ පවත්වාගෙන ගිය ස්ථානයට භාර දීමෙන් හෝ තැපැල් මඟින් යැවීමෙන් හෝ භාරදෙනු ලැබිය හැකිය.

(3) තැපැලෙන් යවනු ලැබන යම් දැන්වීමක්, එය තැපැලෙන් සාමාන්‍යයෙන් ලැබිය හැකි දිනයට පසු දිනයේ දී භාර දෙන ලද ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) තැපැල් මඟින් භාරදෙන ලද බව ඔප්පු කිරීමේ දී, දැන්වීම අඩංගු ලිපිය යථා පරිදි ලිපිනය ලියා තැපැල් කරන ලද බව ඔප්පු කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ.

(5) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්යය සඳහා දෙන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද යම් දැන්වීමක මුද්‍රණය කරනු ලැබූ හෝ අත්සන් කරනු ලැබූ සෑම නමක් ම හෝ එසේ දෙන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද සහතිකයක කරනු ලැබූ සෑම අත්සනක්ම, එය දීමට හෝ නිකුත් කිරීමට බලය දෙන ලද තැනැත්තාගේ යයි සලකනු ලබන්නේ නම් ඒ නම සඳහා අධිකරණ සැලකිල්ල ලැබිය යුතුය.

(6) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වල අනුකූල යයි සලකනු ලබන දැන්වීමක්, තක්සේරුවක්, සහතිකයක් හෝ වෙනත් කෘත්‍යයක්, එහි සාරය සහ ඵලය අනුව මේ ප්‍රඥප්තියේ අරමුණුවලට සහ අර්ථයට අනුකූල වන්නේ නම් හෝ සැලකෙන්නේ නම් සහ ඒ දැන්වීම හෝ සහතිකය දෙනු ලබන හෝ දෙනු ලැබීමට අදහස් කරනු ලබන හෝ එය බලපාන තැනැත්තා කවරේදැයි පොදු අධ්‍යාසයට හා අවබෝධයට අනුව එහි සඳහන් කොට තිබේ නම්, අකෘතියේ අඩුපාඩුවක් හේතු කොට ගෙන, එය නිෂ්ප්‍රභවේ යයි හෝ අවලංගු යයි හෝ අවලංගු හෝ අවලංගු කරනු ලැබිය හැකි යයි හෝ එහි අඩංගු යම් වරදක්, දෝෂයක් හෝ අත්හැරීමක් හේතු කොට ගෙන ඒට බලපෑමක් ඇති වේ යයි නොසැලකිය යුතුය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 20 වන වගන්තිය.

(7) මෙහි (6) වන උප වගන්තියේ ව්‍යාප්තියට හානියක් නොමැතිව, ගාස්තු අය කරනු ලැබූ තැනැත්තා වෙත යම් දැන්වීමක් යථා පරිදි භාරදෙනු ලැබ තිබේ නම්, ගාස්තු අයකළ යුතු තැනැත්තාගේ නම හෝ පෙළපත් නාමය පිළිබඳව යම් වරදක් ඒ දැන්වීමේ හෝ තක්සේරුවේ තිබීමේ හේතුව නිසා ඒ දැන්වීම හෝ තක්සේරුව දෝෂාභිරෝපනයට පත් කිරීමක් හෝ ඒ කෙරෙහි බලපෑමක් හෝ නොවිය යුතු ය.

තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමට ඇති බලය.

(8) (i) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්යය සඳහා පහත දැක්වෙන පරිදි යම් තැනැත්තකු වෙත ලිඛිතව දැනුම් දෙන දැන්වීමක් කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් දෙනු ලැබිය හැකිය :-

(අ) ඒ දැන්වීමෙහි නියම්තව සඳහන් ලේඛනයක් හෝ සාධන පත්‍රයක් ඒ දැන්වීමෙහි නියම්තව සඳහන් කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී එය තමන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ ප්‍රේෂණය කරන ලෙස;

(ආ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් තොරතුරක් සපයන ලෙස;

(ඇ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් දිනයක දී සහ වේලාවකදී එසේ සඳහන් ස්ථානයට තමාම පැමිණ සිටින ලෙස හෝ තමන් වෙනුවෙන් බලය දෙනු ලැබූ නියෝජිතයකු එවන ලෙස.

(ii) යම් තොරතුරක් සපයන ලෙස නියම කරමින් (1) වන ඡේදයේ (ආ) උප ඡේදය යටතේ යම් තැනැත්තකු වෙත දැන්වීමක් භාර දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක දී, එවැනි තොරතුරු සැපයීම තහනම් කරන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වූවද එය නොතකා, ඒ තැනැත්තා විසින් යට කී නියමයට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතු ය.

(iii) (i) වන ඡේදයේ (ඇ) උප ඡේදය යටතේ දෙනු ලැබූ දැන්වීමකට අනුකූලව පැමිණෙන යම් තැනැත්තකු විසින් එසේ පැමිණීම සඳහා යුක්ති සහගත ලෙස දරනු ලැබූ වියදම් කොමසාරිස්වරයා විසින් ඔහුට ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

(iv) මේ වගන්තියේ "තැනැත්තා" යන්නට බැංකුකරුවකුද ඇතුළත් වේ.

දණ්ඩන සම්බන්ධයෙන් අභිමතය පාවිච්චි කිරීම

74. මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකු විෂයෙහි පනවනු ලැබිය යුතු යම් දණ්ඩනයක මුදල් ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් අභිමතය පාවිච්චි කිරීම කොමසාරිස්වරයා හෝ තක්සේරුකරු වෙත පවරා ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ දණ්ඩනය නියම කරනු ලැබීමට හේතු වූ සියලු අවස්ථාගත කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු, අවස්ථාචෝචිත පරිදි, කොමසාරිස්වරයා හෝ තක්සේරුකරු විසින් ඒ අභිමතය පාවිච්චි කළ යුතු ය.

මුද්දර ගාස්තු හෝ දණ්ඩන ගෙවන තැනැත්තාතන් විසින් ඇතැම් අවස්ථා වලදී ගාස්තු හෝ දණ්ඩන පසපසු ලබාගත හැකිබව.

75. (1) යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් යම් මුද්දර ගාස්තුවක් හෝ දණ්ඩනයක් ගෙවනු ලැබ ඇත්තා වූ සහ එකඟත්වයක් නිසා හෝ මේ ප්‍රඥප්තියේ හෝ වෙනත් යම් ප්‍රඥප්තියක විධිවිධාන යටතේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඒ සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීමට යටත්වන අවස්ථාවක, එසේ ගෙවන ලද මුද්දර ගාස්තුව හෝ දණ්ඩන මුදල ඒ වෙනත් තැනැත්තාගෙන් ලබා ගැනීමට පළමුවෙන් සඳහන් කරන ලද තැනැත්තාට හිමිකම ඇත්තේ ය.

(2) එසේ ලබා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා, සහතිකයේ සඳහන් තැනැත්තා විසින් සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් වූ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවා ඇති බවට කොමසාරිස්වරයාගේ අත්සන යටතේ වූ සහතිකයක් එහි සඳහන් කරනු සම්බන්ධයෙන් තීරණාත්මක සාක්ෂියක් විය යුතුය.

නියමයන්. 76. (1) ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින්, ඒ නියමයේ සඳහන් වන සාධන පත්‍ර වලට මුද්දර ගැසීම සඳහා ඒ නියමයේ විස්තර කොට ඇති මුද්දර පාවිච්චි කළයුතු බව නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවැනි සාධන පත්‍ර සඳහා මුද්දර ගාස්තු ගෙවීම පිණිස එසේ විස්තර කොට ඇති මුද්දර නොවන වෙනත් මුද්දර යම් තැනැත්තකු විසින් පාවිච්චි කිරීම නීත්‍යානුකූල නොවන්නේ ය.

(2) ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව විසින් හෝ ඒ වෙනුවෙන් හෝ එහි නමට හෝ යම් රටක දී ලියා අත්සන් කරනු ලබන යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් ඒ රටේදී කිසිම මුද්දර ගාස්තුවක් අය නොකරන බවට අමාත්‍යවරයා සෑහීමට පත් වූ විට, ඒ රටේ ආණ්ඩුව විසින් හෝ ඒ වෙනුවෙන් හෝ එහි නාමට ලියා අත්සන් කරනු ලබන සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් 39 වන වගන්තියේ 3 වන ජේදයෙන් ප්‍රදානය කරන ලද නිදහස් කිරීම, අදාළ විය යුතු බව, ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කළ හැකිය.

නියෝග. 77. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් පහත දැක්වෙන කරුනු සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ සම්බන්ධයෙන් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකිය :-

(අ) නියම කළ යුතු යයි මේ ප්‍රඥප්තියෙන් නියම කර ඇති හෝ බලය දී ඇති යම් කරුනක්;

(ආ) ලාංඡිත මුද්දර මගින් මුද්දර ගාස්තුව ගෙවනු ලැබිය හැකි වන යම් සාධන පත්‍ර

1991 අංක 2 දරණ මුද්දර (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 8 වන වගන්තිය* (ඇ) 40 වන වගන්තියේ සඳහන් යම් කරුණක් හෝ මේ ප්‍රඥප්තියෙන් නියම් කළ හැකි යයි සඳහන් වන යම් කරුණක්.

(2) මේ වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම, එය ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන දින සිට හෝ නියෝගයෙහි සඳහන් යම් පසු දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

* 1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම එය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි ඉක්මනින් අනුමතය සඳහා පළාත් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එසේ අනුමත නොකරන ලද යම් නියෝගයක් ඒ අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු අතර, ඒ යටතේ, කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් හානියක් නොවිය යුතු ය. නියෝගයක් පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ දිනය ලෙස සැලකෙන දිනය පිළිබඳ නිවේදනයක් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

පැවරීමේ පත්‍රවලට බලපාන කරුණු.

78. (1) මුද්දර ගාස්තු අය කළ යුතු යම් සාධන පත්‍රයක් ලියන, සාධන, ලියා අත්සන් කරන හෝ සහතික කරන සෑම නැනැත්තකුම, එම සාධන පත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්පූර්ණ නම් සහ ලිපිනයන්, ප්‍රතිෂ්ඨාව, ගෙවීමේ දිනය හා ක්‍රමය සහ ඒ සාධන පත්‍රයට මුද්දර ගාස්තුව ගෙවීම කෙරෙහි බලපාන වෙනත් සියලු කරුණු සහ අවස්ථානුගත කරුණු ද, ඒ සම්බන්ධයෙන් අයකළ යුතු මුද්දර ගාස්තුවේ ප්‍රමාණය ද එහි දැක්විය යුතුය.

(2) පැවරුම් සාධන පත්‍රයක් සහතික කරන සෑම මහජන නොතාරිස්වරයකුම විසින්, එසේ කිරීමට පෙර, මුද්දර ගාස්තුව ගෙවනු ලබන්නේ යම් වටිනාකමක් මත ද ඒ වටිනාකම පවරනු ලබන දේපලෙහි වටිනාකම වන බවට සෑහීමට පත්වීම සඳහා සියලු යුක්තිසහගත පියවර ගත යුතුය.

(3) ඇලෙන මුද්දර භාවිතා කරනු ලබන යම් සාධන පත්‍රයක් සහතික කරන සෑම මහජන නොතාරිස්වරයකුම විසින් ඒ සාධන පත්‍රයට නියමිත විස්තරයෙන් සහ වටිනාකමෙන් යුක්ත මුද්දර ඇලවිය යුතු අතර, මේ ප්‍රඥප්තියෙහි විධාන කරනු ලැබ ඇති ආකාරයට ඒවා අවලංගු කොට ඒ සාධන පත්‍රයෙහි ඇලවූ මුද්දර ගණන සහ ඒවායේ වටිනාකම ඔහුගේ සහතික කිරීමෙහි සඳහන් කළ යුතුය.

1982 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධිත) ප්‍රඥප්තියේ 21 වැනි වගන්තිය

(4) යම් සාධන පත්‍රයක් මත ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තුව 40 වන වගන්තියේ (2) වන හෝ (3) වන උප වගන්ති වල දක්වා ඇති ආකාරයට ගෙවා ඇති අවස්ථාවකදී,. 40 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ගෙවීම් සහතිකය ඒ සාධන පත්‍රයේ පිටපතට යථා පරිදි අලවා ඇති බව හෝ 40 වන වගන්තියේ (3) වන උප වගන්තියේ දක්වා ඇති ආකාරයට ඒ සාධන පත්‍රය කොමසාරිස්වරයා විසින්

පිටපත් කර ඇති බව, ඒ සාධන පත්‍රය සහතික කරන මහජන නොතාරිස්වරයා විසින් තම සහතිකය මගින් සහතික කළ යුතුය.

(5) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ මුද්දර ගාස්තු අය කරනු ලැබිය යුතු යම් සාධන පත්‍රයකට හෝ ලේඛනයකට, 1991 ජනවාරි 1 වන දින සිට මේ ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වන දිනය දක්වා වූ කාලය තුළ දී 1982 අංක 43 දරණ මුද්දර ගාස්තු පනතේ විධි විධාන වලට හෝ මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව යථා පරිදි මුද්දර ගසා තිබේ නම්, ඒ සාධන පත්‍රය හෝ ලේඛනය යථා පරිදි මුද්දර ගැසූ සාධන පත්‍රයක් හෝ ලේඛනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

3 වන කොටස

XXIV වන පරිච්ඡේදය

අභියාචනා

පලාත් කොමසාරිස්වරයා වෙත අභියාචන ඉදිරිපත් කිරීම.

79. (1) පලාත් තක්සේරුකරුවකු විසින් යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් කරනු ලැබූ තක්සේරුවකින් හෝ අතිරේක තක්සේරුවකින් හෝ මේ ප්‍රඥප්තියේ 1 වන කොටස යටතේ පනවනු ලැබූ යම් දණ්ඩනයකින් හෝ 62 වන වගාන්තිය යටතේ දෙනු ලැබූ මත ප්‍රකාශයකින් හෝ 2 වන කොටසේ 57(1) (ආ) වන වගන්තිය යටතේ කරනු ලැබූ නියමයකින් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකු විසින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ තක්සේරුවට, අතිරේක තක්සේරුවට, දණ්ඩනයට, මතයට හෝ නියමයට විරුද්ධව අභියාචනයක්, ඒ තක්සේරුව, අතිරේක තක්සේරුව, දණ්ඩනය, මතය හෝ නියමය පිළිබඳ දැන්වීම තමාට ලැබී දින 30 ක් ඇතුළත දී කොමසාරිස්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකිය. ඒ අභියාචනය තීරණය කිරීම බලාපොරොත්තුවෙන් පිරිවැටුම් බද්ද හෝ මුද්දර ගාස්තුව හෝ ඉන් යම් කොටසක් හෝ ගෙවීම නතර කළ යුතු බවට කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලැබුවහොත් මිස, ඒ තැනැත්තා විසින් ඔහුගේ අභියාචනය ගැන නොතකා, ඒ තක්සේරුවෙන්, අතිරේක තක්සේරුවෙන් හෝ මතය මගින් හෝ නියම කරනු ලැබූ නැතහොත් පනවනු ලැබූ පිරිවැටුම් බද්ද හෝ මුද්දර ගාස්තුව, මේ ප්‍රඥප්තියෙන් ඒ මත පනවනු ලැබූ යම් දණ්ඩනයක් ද සමග ගෙවිය යුතුය. කොමසාරිස්වරයා විසින් ඉහත සඳහන් පරිදි වූ-

නියමයන් කරනු ලැබූ විට, තවත්වනු ලැබූ පිරිවැටුම් බද්ද, මුද්දර ගාස්තුව හෝ එහි යම් කොටසක් හිඟ තබා ඇති සේ නොසලකනු ලැබිය යුතුය.

එසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම, රෝගාතුර වීම, හෝ වෙනත් යුක්ති සහගත හේතුවෙක් නිසා නියමිත කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී අභියාචනය කිරීමට අභියාචකට නොහැකිව තිබුණු බවට කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත් වුවහොත්, අභියාචනය ඉදිරිපත් කිරී ම සඳහා වූ කාලය කොමසාරිස්වරයා විසින් දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) සෑම අභියාචනයක්ම කොමසාරිස්වරයා අමතා ලියවිල්ලකින් වූ පෙත්සමක් මගින් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ඒ අභියාචනයට හේතු අඩුලුහුඩුවක් නොමැතිව එහි සඳහන් කර තිබිය යුතුය.

(3) තක්සේරුව හෝ අතිරේක තක්සේරුව කර ඇත්තේ වාර්තාවක් නොසැපයීමේ හේතුවෙන් වන අවස්ථාවක දී යථා පරිදි සකස් කරන ලද වාර්තාවක් ද සමඟ අභියාචන පෙත්සම ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය.

(4) (1), (2) සහ (3) වන උප වගන්තිවල විධිවිධාන වලට අනුකූල නොවන සෑම අභියාචන පෙත්සමක්ම වලංගු එකක් නොවන්නේය.

(5) වලංගු අභියාචන පෙත්සමක් ලැබුනු විට, තක්සේරුකරුවකුගේ මාර්ගයෙන් වැඩිදුරටත් විමර්ශනයක් පැවැත්වීමට කොමසාරිස් වරයා විසින් කටයුතු යෙදිය යුතු අතර, ඒ විමර්ෂණය කෙරී ගෙන යන අතර තුර දී ඒ අභියාචන පෙත්සමේ සඳහන් කාරණා සම්බන්ධයෙන් එකඟත්වයකට පැමිණියහොත්, තක්සේරුව පිළිබඳ අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීම හෝ මතයේ නැතහොත් දැන්වීමේ සඳහන් මුදල් ප්‍රමාණය ඒ අනුව සංශෝධනය කිරීම කරනු ලැබිය යුතුය.

(6) (5) වන උප වගන්තියේ සලස්වා ඇති විධිවිධානවල ආකාරයට අභියාචක සහ තක්සේරුකරු අතර එකඟවීමක් ඇති නොවූ අවස්ථාවක, කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචනය විභාග කිරීමට වේලාවක් සහ ස්ථානයක් නියම කළ යුතුය.

(7) සෑම අභියාචකයකුම අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි සහ ස්ථානයෙහි කොමසාරිස්වරයා ඉදිරියේ පැමිණ සිටිය යුතුය. අභියාචකට පෞද්ගලිකව හෝ බලය ලත්

නියෝජිතයකු මාර්ගයෙන් හෝ අභියාචනය පිළිබඳ විභාගයට පෙනී සිටිය හැකිය. අභියාචනයක් පිළිබඳ විභාගය සඳහා සුදුසු යයි කොමසාරිස්වරයා අදහස් කරන වේලාවකදී සහ ස්ථානයක දී පැවැත්වීම පිණිස ඒ විභාගය ඔහු විසින් කලින් කල අඩාලව කල් තැබිය හැකිය. අභියාචක වෙනුවෙන් බලය ලත් නියෝජිතයකු පැමිණ සිටින යම් අවස්ථාවක, කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචනය පිළිබඳ විභාගය අඩාලව කල් තැබිය හැකි අතර, අභියාචනය ගැන තීරණයක් කිරීම සඳහා අභියාචක පෞද්ගලිකව පැමිණ සිටීම අවශ්‍ය යයි ඔහු සලකන්නේ නම්, අඩාලව කල්තැබූ අභියාචනය පිළිබඳ විභාගය සඳහා නියම කර ඇති වේලාවෙහි සහ ස්ථානයෙහි අභියාචක පෞද්ගලිකව පැමිණ සිටිය යුතු යැයි ද ඔහු විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකිය. අභියාචනය පිළිබඳ විභාගය සඳහා හෝ අඩාලව කල්තැබූ විභාගය සඳහා නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි හා ස්ථානයේ පැමිණ සිටීම අභියාචක විසින් හෝ ඔහුගේ බලය ලත් නියෝජිතයා විසින් හෝ පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් හෝ පෞද්ගලිකව පැමිණ සිටින ලෙස කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචකට නියම කරනු ලැබූ විට, එසේ පැමිණ සිටීම ඔහු විසින් පැහැර හරිනු ලැබුවහොත්, කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබිය හැකිය.

එසේ වුවද, ඒ අභියාචනය පිළිබඳ විභාගයේ දී හෝ අඩාලව කල් තැබූ විභාගයක දී තමාට හෝ තමාගේ බලය ලත් නියෝජිතයාට නිසි පරිදි පැමිණ සිටීමට නොහැකි වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ නොසිටීම, රෝගාතුරු භාවය හෝ වෙනත් නොවැලැක්විය හැකි හේතුවක් නිසා බව අභියාචක විසින් ඒ අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබීමෙන්පසු යුක්ති සහගත කාලයක් ඇතුළත කොමසාරිස්වරයාට ඒත්තු ගැන්වූවහොත් ඔහු විසින් නිෂ්ප්‍රභ කිරීමේ නියමය ඉවත් කොට අභියාචනයේ විභාගය සඳහා වේලාවක් සහ ස්ථානයක් නියම කළ හැකිය.

(8) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි දිය හැකියයි කොමසාරිස්වරයා සලකන යම් තැනැත්තකු තමා ඉදිරියට කැඳවීමේ බලය කොමසාරිස්වරයාට ඇති අතර, කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තා දිවුරුම් පිට හෝ අන් ලෙසකින් හෝ විභාග කරනු ලැබිය හැකිය. එසේ පැමිණ සිටීමේ දී ඒ තැනැත්තා විසින් අවශ්‍යයෙන්ම දරන ලද යම් යුක්ති සහගත වියදමක් ලබා ගැනීමට කොමසාරිස්වරයා විසින් ඔහුට ඉඩ දිය හැකි ය.

(9) යම් අභියාචනයක් පිළිබඳ තම තීරණය කිරීමට පෙර, යම් තැනැත්තකු වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් කිරීමෙන්, ඒ තැනැත්තා සන්තකයෙහි තිබෙන්නා වූ ද, ඒ දැන්වීමෙහි සඳහන් කරනු ලබන්නා වූ ද යම් - ඔප්පු, පිඹුරු, නාම ලේඛන, සාධන පත්‍ර, පොත්, ගිණුම් වෙළඳ ලැයිස්තු, භොග ලැයිස්තු, වෙක්පත් විගණන වාර්තා හෝ තක්සේරු වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිත කාල සීමාව ඇතුළත, පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ කොමසාරිස්වරයා වෙත එවන ලෙස හෝ ඒ තැනැත්තාට නියම කිරීමට අවශ්‍ය යයි කොමසාරිස්වරයා සලකන්නේ නම්, ඔහු විසින් එසේ කළ හැකිය.

(10) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් අභියාචකයාගේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ සාක්ෂි කොමසාරිස්වරයා විසින් විභාග කරනු ලබන අවස්ථාවක ඒ සාක්ෂි පිළිබඳ වාර්තාවක් තබා ගැනීම හෝ තබාගැනීමට සැලැස්වීම හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් කළ යුතු ය.

(11) මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් තීරණය කිරීමේ දී අභියාචනය කරනු ලැබ ඇත්තේ යම් මතයකට විරුද්ධව ද, ඒ මතය කොමසාරිස්වරයා විසින් ස්ථිර කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම හෝ කළ හැකිය; නැතහොත් අභියාචනය කරනු ලැබ ඇත්තේ දැන්වීමේ සඳහන් යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ මුදල කොමසාරිස්වරයා විසින් ස්ථිර කිරීම, අඩු කිරීම, වැඩි කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම කළ හැකිය. අනතුරුව කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචනය පිළිබඳ තම තීරණය අභියාචකට ලියවිල්ලකින් දැනුම් දිය යුතුය.

(12) අභියාචනයක අවසාන වශයෙන් තීරණය කළ විට හෝ 1 වන උප වගන්තිය යටතේ රඳවාගනු ලැබූ යම් පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු යයි හෝ මුල් තක්සේරුව මගින් පිරිවැටුම් බද්ද නැතහොත් මුද්දර ගාස්තුව වැඩි යයි කොමසාරිස්වරයා විසින් නියමයක් කරනු ලැබූ විට, එවැනි යම් පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ පිරිවැටුම් බද්දක ශේෂයක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක ශේෂයක් ගෙවිය යුතු කවර දිනයක දී ද නැතහොත් කවර දිනයකට පෙර ද යන්න කොමසාරිස්වරයා විසින් ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් අභියාචක වෙත දැනුම් දිය යුතුය.

එසේ නොගෙවනු ලැබූ යම් පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් පැහැර හැර ඇති පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(13) යම් තක්සේරුවකට හෝ මතයකට හෝ නියමයකට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවක දී දැන්වීමේ සඳහන් යම් පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් ගෙවීම (1) වන උප වගන්තිය යටතේ රඳවාගෙන ඇති විටෙක, ඒ අභියාචනය පිළිබඳ පරීක්ෂණය පවත්වන අතර තුරේදී හෝ ඒ අභියාචනය විභාග කරන අතර තුරේදී, ඒ තක්සේරුව පිළිබඳ අභියාචක වෙත දෙනු ලැබූ ලිඛිත නිවේදනයෙහි සඳහන් නියමය සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම් බද්ද වශයෙන් හෝ මුද්දර ගාස්තුව වශයෙන් එක්තරා මුදල් ප්‍රමාණයක් තමන් විසින් ගෙවිය යුතු බව නැතහොත් ගෙවන්නට සිදුවිය හැකි බවට අභියාචක එකඟ වුවහොත්, දැන්වීමේ සඳහන් දිනයේ දී හෝ ඊට පෙර ඒ මුදල ගෙවන ලෙස කොමසාරිස්වරයා විසින් ඔහුට නියම කරනු ලැබිය හැකිය. එසේ නොගෙවනු ලැබූ යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් හිඟ හිට ඇති මුදලක් සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

XXV වන පරිච්ඡේදය

සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචනා කිරීම

සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සංයුතිය.

80. (1) මෙහි මින්මතු විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයෙන් අභියාචනා විභාග කිරීමේ කාර්යය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කරනු ලැබිය යුතු සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත (මෙහි මින්මතු "මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සමාලෝචන මණ්ඩලයක් විය යුතුය. එසේ පත්කරන ලද මණ්ඩලයේ සෑම සාමාජිකයකුම අවුරුදු තුනක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා ධුරය දැරිය යුතුය. එහෙත් ඔහු නැවත පත් කරනු ලැබීම සඳහා සුදුස්සෙක් වන්නේ ය. අමාත්‍යවරයා විසින් සාමාජිකයකු සභාපති වරයා වශයෙන් පත් කරනු ලැබිය යුතුය.

(2) මණ්ඩලයේ ලේකම් වරයකු විය යුතු අතර, ඔහු අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතුය.

(3) සභාපතිවරයා විසින් නම් කරනු ලැබූ කවර හෝ සාමාජිකයන් තිදෙනකු විසින් යම් අභියාචනයක් විභාග කළ හැකිය.

(4) පළාත් කොමසාරිස්වරයාගේ ඉල්ලීම පිට, මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයා විසින් මණ්ඩලයේ රැස්වීමක් කැඳවිය යුතුය.

(5) මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගේ සහ ලේකම්වරයාගේ පාරිශ්‍රමිකය අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කළ යුතුය.

සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචනය කිරීම.

81. (1) කොමසාරිස්වරයා වෙත 79 වන වගන්තිය යටතේ කරනු ලැබූ අභියාචනයක් පිළිබඳ ඔහු විසින් කරන ලද තීරණයකින් අතෘප්තියට පත් වූ යම් තැනැත්තකු විසින් ඒ තීරණය සම්බන්ධයෙන් තමා අතෘප්තියට පත් වූ බව කොමසාරිස්වරයා වෙත ලියවිල්ලකින් දන්වනු ලැබිය හැකිය. එවැනි සෑම දැන්වීමක්ම තීරණයේ දින සිට එක් සතියක් ඇතුළත කරනු ලැබිය යුතුය.

(2) කොමසාරිස්වරයාගේ තීරණය පිළිබද තමා අතෘප්තියට පත් වූ බව අභියාචක විසින් (1) වන උපවගන්තියට අනුකූලව දන්වනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, ඒ තීරණයේ දින සිට එක් මාසයක් ඇතුළත කොමාසාරිස්වරයා විසින් එම තීරණය සඳහා වූ තම හේතු අභියාචක වෙත ලියවිල්ලකින් ප්‍රේෂණය කල යුතුය.

(3) කොමසාරිස්වරයා විසින් තීරණය සඳහා වූ හේතු (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ප්‍රේෂණය කිරීමේ දින සිට එක් මාසයක් ඇතුළත, අභියාචක විසින් මණ්ඩලය අමතන ලද ලියවිල්ලකින් වූ පෙත්සමක් මගින් ඒ තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනය කළ හැකි ය. එවැනි සෑම පෙත්සමක්ම -

(අ) අභියාචනය කරනු ලබන්නේ කොමසාරිස්වරයාගේ යම් තීරණයකට විරුද්ධව ද ඒ තීරණයේ පිටපතක් සමඟ විය යුතුය;

(ආ) ඊට විරුද්ධව අභියාචනය කරනු ලබන්නේ යම් හේතු සම්බන්ධයෙන් ද එම හේතු සංක්ෂිප්ත වශයෙන් දැක්විය යුතුය; තවද,

(ඇ) මණ්ඩලයේ ලේකම් වරයාට භාරදෙනු ලැබිය යුතු ය.

පලාත් කොමසාරිස් වරයා විසින් අභියාචන සමාලෝචන මණ්ඩලයට යොමුකළ හැකිය.

82. කොමසාරිස්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යම් වලංගු අභියාචනයක් ඔහු විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලයට යොමු කළ යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් ඒ අභියාචනය විභාග කොට තීරණය කළ යුතුය. තවද ඒ අනුව එසේ යොමුකරන ලද යම් අභියාචනයක් විභාග කොට තීරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් 83 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතුය.

83. (1) අභියාචනා පෙත්සමක් ලැබීමෙන් පසුව හැකි ඉක්මනින් මණ්ඩලයේ ශල්කම් වරයා විසින්, අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා දිනයක්, වේලාවක් සහ ස්ථානයක් නියම කළ යුතුය. තවද අභියාචක සහ කොමසාරිස්වරයා යන දෙදෙනාටම ඒ පිළිබඳව දින දහහතරක දැන්වීමක් දෙනු ලැබිය යුතුය

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමක් ලැබුනු විට, 79 (10) වන වගන්තිය යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන සාක්ෂි වාර්තාවේ පිටපතක් කොමසාරිස්වරයා විසින් මණ්ඩලයට ප්‍රේෂණය කළ යුතුය.

(3) අභියාචනයක් විභාග කිරීමේ දී සෑම අභියාචකයකු විසින්ම, පෞද්ගලිකව හෝ බලය ලත් නියෝජිතයකු මගින් හෝ පැමිණ සිටිය යුතුය. අභියාචක පෞද්ගලිකව පැමිණ සිටීම හැකි කිරීමට අවශ්‍ය යයි මණ්ඩලය විසින් කල්පනා කරනු ලබන යම් කාලයක් සඳහා මණ්ඩලය විභාගය කල්තබනු ලැබිය හැකිය.

(4) යම් අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ තක්සේරුවකට, මතයකට නැතහොත් නියමයකට විරුද්ධවද, ඒ තක්සේරුව කරනු ලැබූ හෝ මතය දෙනු ලැබූ හෝ නියමය පනවනු ලැබූ තක්සේරුකරු හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් බලය දෙනු ලැබූ වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඒ අභියාචනය විභාග කරනු ලබන මණ්ඩලයේ රැස්වීමට කොමසාරිස්වරයා විසින් තීරණය කරන ලද තක්සේරුව සනාථ කිරීමෙහි ලා පැමිණ සිටිය යුතුය.

(5) අවස්ථාවෝචිත පරිදි අභියාචනයේ දී හෝ නැතහොත් 82 වන වගන්තිය යටතේ කොමසාරිස්වරයා විසින් යොමු කරනු ලැබූ විට කොමසාරිස්වරයා විසින් ස්ථිර කරනු ලැබූ තක්සේරුව මතය හෝ නියමය අධික බව හෝ වැරදි සහගත බව ඔප්පු කිරීමේ බලය අභියාචක වෙත පැවැරෙන්නේ ය.

(6) සියලු අභියාචනා රහසිගතව විභාග කළ යුතු ය.

(7) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි දීමට හැකි යයි මණ්ඩලය විසින් සලකනු ලබන යම් තැනැත්තකුට විභාගයේ දී පැමිණ සිටීමට සිතාසි නිකුත් කිරීමට මණ්ඩලයට බලය ඇත්තේ ය. තව ද සාක්ෂි කරුවකු වශයෙන් දිවුරුම් මත හෝ අන්‍යාකාරයකින් ඔහු විභාග කරනු ලැබිය හැකිය. එසේ පැමිණ සිටින යම් තැනැත්තකුට එසේ පැමිණ සිටීමේ ඔහු විසින් අවශ්‍යයෙන් දරන ලද යුක්ති සහගත වියදම් කීසිවකට මණ්ඩලය විසින් ඉඩ දෙනු ලැබිය හැකිය.

(8) මණ්ඩලයේ කැමැත්ත ඇතිව සහ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන යම් නියමයක් මත හැර කොමසාරිස්වරයා ඉදිරියේ ඉදිරිපත් කරනු නොලැබූවා වූ යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ

කොමසාරිස්වරයා ඉදිරියේ සාක්ෂි දෙනු නොලැබුවා වූ යම් සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි හෝ කොමසාරිස්වරයා ඉදිරියේ වූ විභාගයේ දී එවකටත් වාර්තා ගත කරනු ලැබුවා වූ යම් සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීමට මණ්ඩලය විසින් විභාගයේ දී අභියාචකට ඉඩ දෙනු ලැබිය යුතුය.

(9) අභියාචන විභාගයේ දී මණ්ඩලය විසින් (8) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන වලට යටත් ව වාචික වුවද, නැතහොත් ලේඛන ගත වුවද, ගෙනහැර දක්වන ලද සාක්ෂි කිසිවක් ආවේශ්‍ය කිරීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මණ්ඩලය විසින් කළ හැකි අතර, සාක්ෂි ආවේශ්‍ය කිරීමට අදාළ සාක්ෂි ආඥා පනතේ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතුය.

(10) අභියාචනා විභාග කිරීමෙන් පසුව අවස්ථාවෝචිත පරිදි අභියාචනය මත හෝ 82 වන වගන්තිය යටතේ කොමසාරිසවරයා විසින් යොමු කරනු ලැබූ පරිදි කොමසාරිස්වරයා විසින් තීරණය කරන ලද තක්සේරුව මණ්ඩලය විසින් ස්ථිර කිරීම, අඩු කිරීම, වැඩි කිරීම හෝ නිෂ්ප්‍රභ කිරීම කළ හැකිය. නැතහොත් එම විෂය ඒ පිළිබඳ මණ්ඩලයේ මතය සමඟ කොමසාරිස්වරයා වෙත ප්‍රේෂණය කළ හැකිය. මණ්ඩලය විසින් විෂයයක් එසේ ප්‍රේෂණය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක මණ්ඩලයේ මතය අනුව අවශ්‍ය පරිදි කොමසාරිස්වරයා විසින් තක්සේරුව ප්‍රතිශෝධනය කළ යුතුය. මණ්ඩලයේ තීරණය අභියාචකට සහ කොමසාරිස්වරයාට ලියවිල්ලකින් දැන්විය යුතු ය.

(11) (10) වන වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලය විසින් ඒ තක්සේරුව සම්බන්ධයෙන් අඩු කිරීමක් හෝ නිෂ්ප්‍රභ කිරීමක් කරනු නොලබන අවස්ථාවක රුපියල් පන්සියක් නොඉක්මවන මුදලක් මණ්ඩලයේ ගාස්තු ගෙවීමට මණ්ඩලය විසින් අභියාචකට නියම කළ හැකි අතර, එය තක්සේරුවෙන් අය කරනු ලැබූ බද්දට එකතු කොට ඒ සමඟ අයකර ගනු ලැබිය යුතු ය.

XXVI වන පරිච්ඡේදය

අභියාචනාධිකරණයට කරනු ලබන අභියාචනා

නීති ප්‍රශ්නයක් මත අභියාචනාධිකරණයට අභියාචනා කිරීම.

84. (1) මණ්ඩලයේ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතු ය;

එසේ වුවද, නීති ප්‍රශ්නයක් පිළිබඳව අභියාචනාධිකරණයේ මතය ලබා ගැනීම සඳහා එකී තීරණයට අදාළ කරුණු සැලකිරීමක් කරන ලෙස අභියාචක විසින් හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ

මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය. ඒ ඉල්ලීම, මණ්ඩලයේ තීරණය අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කොමසාරිස්වරයා වෙත හෝ අභියාචක වෙත ලියවිල්ලකින් දැනුම් දෙන ලද දින සිට එක් මාසයක් ඇතුළත රුපියල් පනහක ගාස්තුවක් ද සමඟ ලියවිල්ලකින් මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයා වෙත භාරදෙනු ලැබුවහොත් මිස එය භාර නොගත යුතුය.

(2) මණ්ඩලය විසින් තීරණයට අදාළ කරුණු සැලකීරීමක දී එහි සිද්ධි ද, මණ්ඩලයේ තීරණය ද බදු මුදල් රුපියල් පන්දහසක් ඉක්මවන අවස්ථාවක ප්‍රස්තුත බදු මුදල ද සඳහන්ව තිබිය යුතු අතර, ඒ තීරණයට අදාළ කරුණු සැලකීරීම කරන ලෙස මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටින පාර්ශ්වකරු විසින් ඒ තීරණයට අදාළ කරුණු සැලකරන ලද සහ අත්සන් කරන ලද විට, එය තමාවෙත ලැබීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත අභියාචනාධිකරණය වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මුද්දර ආඥාපනතේ විධිවිධාන අදාළ කිරීමේ කාර්ය සඳහා -

(අ) අභියාචනාධිකරණය වෙත මේ වගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද එකී තීරණයට අදාළ කරුණු සැලකිරීමක් පිළිබඳව අභියාචනාධිකරණය ඉදිරියේ පැවැත්වුනු හෝ එවැනි කරුණු සැලකිරීමක් පිළිබඳ කරන ලද විභාගයක තීරණයක් පිළිබඳ හෝ ඒ පිලිබඳව අවසානයක් කිරීම පිළිබඳ පවත්වනු ලැබූ සියලු නඩු කටයුතු රුපියල් පන්දහසක වටිනා කමින් යුක්ත හෝ කරන ලද තීරණය පිළිබඳ කරුණු සැලකිරීමේදී මණ්ඩලය විසින් ප්‍රස්තුත බදු මුදල වශයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ වැඩි මුදලක වටිනාකමින් යුක්ත අභියාචනාධිකරණය ඉදිරියෙහි වූ සිවිල් නඩු කටයුතු ලෙස සැලකිය යුතුය.

(ආ) එසේ කරන ලද තීරණය පිළිබඳ සැම කරුණු සැලකිරීමක්ම, මණ්ඩලය විසින් ඊට අමුනනු ලැබූ පොත්, ලේඛන සහ ලියවිලිද සමඟ අභියාචනාධිකරණය ඉදිරියෙහි වූ සිවිල් නඩු කටයුතුවල තනි ඒකකයක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

(ඇ) කොමසාරිස්වරයා අභියාචක වන්නේ නම්, ඔහු නිල බලය අනුව නඩුවක් පවරන රජයේ නිලධරයකු වශයෙන් ද, නැතහොත් ඔහු අභියාචනයට වග උත්තරකරු වන්නේ නම්, ඔහු නිල බලයෙන් නඩුවක් පවරනු ලැබූ රජයේ නිලධරයකු වශයෙන් ද සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) අභියාචනාධිකරණය වෙත තීරණයට අදාල කරුණු සැලකරන ලෙස ඉල්ලා සිටින පාර්ශ්වකරු විසින් ඒ කරුණු සැලකිරීම එසේ කරන වෙලාවෙහි හෝ ඊට පෙර ස්වකීය ඉල්ලීමෙන් කරුණු සැලකිරීමක් කරනු ලැබූ බව දන්වමින් ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් අනෙක් පාර්ශවකරු වෙත යැවිය යුතු අතර, එහි කරුණු සැලකිරීමෙහි පිටපතක් ද, ඒ පාර්ශ්වකරු වෙත සැපයිය යුතු ය.

(5) යම් කරුණු සැලකිරීමක් සංශෝධනය කිරීම පිණිස, අභියාචනාධිකරණයෙහි යම් විනිශ්චයකාරවරයකු විසින් මණ්ඩලය වෙත එය ආපසු යවනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අනුව කරණු සැලකිරීම මණ්ඩලය විසින් සංශෝධනය කළ යුතුය.

(6) අභියාචනාධිකරණයෙහි එක් විනිශ්චයකාරවරයකු හෝ ඊට වැඩි ගණනක් විසින්, එකී කරුණු සැලකිරීමෙන් උද්ගතවන යම් නීති ප්‍රශ්ණයක් විභාග කොට තීරණය කළ හැකි අතර, ඒ ප්‍රශ්ණය පිළිබඳ අධිකරණය එලඹි තීරණය සම්බන්ධයෙන් අභියාචනය කරනු ලැබුවේ යම් මතයකට විරුද්ධව ද ඒ මතය ස්ථිර කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම ඒ අනුව කළ හැකි අතර, මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලැබූ තක්සේරුව හෝ දැන්වීම සම්බන්ධයෙන් ස්ථිර කිරීමක්, අඩු කිරීමක්, වැඩි කිරීමක් හෝ නිෂ්ප්‍රභ කිරීමක් කළ හැකිය. නැතහොත් ඒ පිළිබඳව අධිකරණයේ මතය සමඟ සැලකරනු ලැබූ කාරණය මණ්ඩලය වෙත ප්‍රේෂණය කරනු ලැබිය හැකිය.

(7) අභියාචනාධිකරණය ඉදිරියේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී අභියාචනාධිකරණයෙහි ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ගෙවනු ලැබූ මුදල සම්බන්ධයෙන් ද සුදුසු යයි අධිකරණය සලකන ආඥාවක් අධිකරණය විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.

(8) (6) වන උප වගන්තිය යටතේ අභියාචනාධිකරණය විසින් කරනු ලැබූ යම් ආඥාවකට විරුද්ධව කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ වෙනත් යම් පාර්ශ්වකරුවකු විසින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනය කිරීමට හැකි කිරීමේ කාර්ය සඳහා සහ අභියාචනාධිකරණයේ නීතියකට විරුද්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනය කිරීමට අදාල යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන අදාළ කිරීමේ කාර්යය සඳහා -

(අ) (6) වන උප වගන්තිය යටතේ අභියාචනාධිකරණය විසින් කරන ලද ආඥාවක් සහ ඒ සමඟ (7) වන උප වගන්තිය යටතේ ඒ අධිකරණය විසින් කරන ලද යම් ආඥාවක් පලාත් කොමසාරිස්වරයා සහ ඒ වෙනත් පාර්ශ්වකරු අතර, වූ සිවිල් නඩුවක දී අභියාචනාධිකරණය විසින් කරන ලද අවසාන නඩු තීන්දුවක් ලෙස සැලකිය යුතුය;

(ආ) ඒ සිවිල් නඩුවේ ප්‍රස්තුත කාරනයෙහි වටිනාකම රුපියල් පන්දහසක් ලෙස සැලකිය යුතුය :

එසේ වුව ද මණ්ඩලය විසින් ප්‍රස්තුත බදු මුදල් ප්‍රමාණය වශයෙන් රුපියල් පන්දහසකට වැඩි ප්‍රමාණයක්, කරන ලද, කරුනු සැලකිරීමෙහි දක්වා ඇති අවස්ථාවක, ඒ සිවිල් නඩුවෙහි ප්‍රස්තුත කාරණයෙහි වටිනාකම එසේ දක්වා ඇති වැඩි ප්‍රමාණය ලෙස සැලකිය යුතු ය; තව ද,

(ඇ) එවැනි යම් අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් එවැනි යම් ලිඛිත නීතියකින් නියමිත යම් මුදලක් තැන්පත් කරන ලෙස හෝ යම් ගාස්තුවක් ගෙවන ලෙස හෝ යම් ඇපයක් තබන ලෙස කොමසාරිස්වරයාට නියම කරනු නොලැබිය යුතු ය.

XXVII වන පරිච්ඡේදය

බද්ද අයකර ගැනීම

85. (1) මේ පරිච්ඡේදයේ "බද්ද" යන්නෙහි "පිරිවැටුම් බද්දක්" සහ මුද්දර ගාස්තුවක් සහ "පිරිවැටුම් බද්දට" හෝ මුද්දර ගාස්තුවට" එකතු කරන ලද යම් මුදලක් සහ මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ දරණ ලද කවර වූ යම් දඩ, දණ්ඩන, මුදල්, ගාස්තු හෝ වියදම් ඇතුළත් වේ.

(2) 4 වන වගන්තිය සහ 57 (1) (ආ) වගන්තිය යටතේ වූ යම් දැන්වීමක් මගින් ගෙවීමට නියමිත බදු මුදල ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිත ව සදහන් දිනයට පෙර ගෙවිය යුතු අතර, එසේ නොගෙවන ලද බද්දක් පැහැර හරිනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

(3) 11 වන සහ 12 වන වගන්ති යටතේ සහ 57 (1) (ආ) වගන්තිය යටතේ සෑම කාර්තුවක් තුළ ගෙවිය යුතු බද්ද, එහි සදහන් දින හෝ ඉන් පෙර ගෙවනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ බද්ද සහ බද්දෙන් සියයට 10 ක් සහ ගෙවීම නොකළ සෑම මාසයක් සදහා පැහැර හැර ඇති බද්දෙන් සියයට 2 ක දණ්ඩන මුදලක් පැහැර හරිනු

ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, බද්ද ගෙවීමට යටත් තැනැත්තා ගෙවීම පැහැර හැර ඇති තැනැත්තකු ලෙස සැලකිය යුතුය.

එසේ වුව ද, දණ්ඩන මුදලක් ලෙස ගෙවිය යුතු මුළු මුදල ගෙවීම පැහැර හරින ලද ගාස්තුවෙන් සියයට පනහක් නොඉක්මවිය යුතුය.

(4) යම් අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති විටක, ඒ අභියාචනයේ තීරණය ලැබෙන තෙක් යම් බද්දක් හෝ එහි යම් කොටසක් ගෙවීම අත්හිටුවා තබන ලෙස කොමසාරිස්වරයා නියම කළ හොත් මිස, ඒ අභියාචනය නොතකා එය ගෙවිය යුතුය. එවැනි නියමයක් කරන ලද විටක එසේ ගෙවීම අත්හිටුවා තබන ලද. බද්ද පැහැර හරින ලද්දක් ලෙස නොසැලකිය යුතුය.

(5) (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ගෙවීම අත්හිටුවා තබන ලද බද්ද හෝ එහි යම් කොටසක් ලබා ගැනීමට නොහැකිවීමට ඉඩ ඇති බව හෝ අභියාචක තම අභියාචනයේ කටයුතු අයුක්ති සහගත ලෙස ප්‍රමාද කරන බව හෝ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් ඒ උප වගන්තිය යටතේ කළ නියමය ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කොට අවස්ථානුකූලව අවශ්‍ය යයි ඔහුට පෙනී යන යම් අලුත් නියමයක් කරනු ලැබිය හැකිය. ඒ අලුත් නියමයෙහි සඳහන් කරනු ලබන දින හෝ ඊට පෙර නොගෙවන ලද යම් බද්දක් පැහැර හරින ලද්දක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

(6) මේ කොටස යටතේ අභියාචනයක් පිළිබඳ අවසාන තීරණයක් කරනු ලැබූ විට හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් යම් නියමක් කරනු ලැබූ විට, (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ගෙවීම අත්හිටුවන ලද යම් බද්දක් ගෙවිය යුතුවන අවස්ථාවක හෝ දැන්වීමක් යටතේ ගෙවනු ලැබිය යුතු බද්ද හෝ බද්දක ශේෂයක් යම් දිනයක හෝ ඊට පෙර ගෙවිය යුතු ද, ඒ දිනය නියම කරමින් කොමසාරිස්වරයා විසින් අභියාචක වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් යැවිය යුතුය. ඒ දිනයට පෙර ගෙවනු නොලැබූ යම් බද්දක් පැහැර හරින ලද්දක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

86. ගෙවීම පැහර හරිනු ලැබූ යම් බද්දක්, පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාගේ සියලු වත්කම් විෂයෙහි ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු ය.

එසේ වුවද -

(i) 88 වන වගන්තියේ විධිවිධාන වලට අනුව තහනමට ගනු ලැබීමට පෙර පැහැර හැරී තැනැත්තා විසින් වට්නාකම දී සද්භාවයෙන් මිළ දී ගන්නකුට විකුණන ලද වත්කම් වලට ඒ වැය බර ව්‍යාප්ත නොවිය යුතු ය;

නැතහොත් ඒ වැය ඒ වත්කම් වලට බල නොපැවිය යුතුය. තව ද,

(ii) නිශ්චල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, දේපළ තහනම් කරනු ලැබූ දිනට පෙර, වට්නාකම දී සද්භාවයෙන් ඇති කරනු ලැබ ලියාපදිංචි කරන ලද බදු දීමකට හෝ බැඳීමකට ඉහලින් ප්‍රමුඛත්වයක් පැහැර හැර ඇති මුදලට නොලැබිය යුතු ය.

87. (1) යම් බද්දක් පැහැර ඇති අවස්ථාවක, මෙහි මීත් මතු විධිවිධාන සළසා ඇති කවර හෝ ආකාරයකින් ඒ බද්ද ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමට පෙර කොමසාරිස්වරයා විසින් -

(අ) ඒ බද්දෙහි විස්තර; සහ

(ආ) ඒ බද්ද අයකිරීමට සඳහා කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන බව සඳහන් කරමින්, පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් නිකුත් කළ යුතු ය.

(2) පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා විසින් 57 (1) (ආ) වගන්තිය යටතේ වූ යම් තක්සේරුවකට හෝ දැන්වීමකට විරුද්ධව නිසි කාලසීමාව ඇතුලත අභියාචනයක් කරනු ලැබ නොමැති නම්, මේ වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද දැන්වීමේ දිනයෙහි සිට දින තිහක් ඇතුලත දී, එසේ නියම කරනු ලැබූ බද්ද පිළිබඳව යම් විරෝධතාවක් ඔහු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ විරෝධතා සලකා බලා ඒ පිළිබඳව තම තීරණය දිය යුතුය. එවිට ඒ තීරණය අවසානාත්මක වන්නේ ය.

(3) මේ වගන්තියේ කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, 13 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය හෝ (3) වන උප වගන්තිය යටතේ හෝ 57 (1) (ආ) වගන්තිය යටතේ වූ තක්සේරුවකට හෝ දැන්වීමකට හෝ විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇත්තා වූ ද, ඒ තක්සේරුවේ හෝ දැන්වීමේ සඳහන් යම් බද්දක් හෝ ගාස්තුවක් ගෙවීම කොමසාරිස්වරයාගේ නියමයක් අනුව අත්හිටුවා ඇත්තා වූද, ඒ අභියාචනය විභාග කරනු ලබන අතරතුර, ඒ තක්සේරුව හෝ දැන්වීම

සම්බන්ධයෙන් බදු හෝ ගාස්තු වශයෙන් යම් මුදලක් අයවිය යුතු බවට හෝ අයවීමට ඉඩ ඇති බවට අභියාචක එකඟ වන්නාවූ ද අවස්ථාවක, කොමසාරිස්වරයා විසින්, අභියාචකට ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් දෙනු ලබන දැන්වීමක් මගින්, ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කරනු ලබන යම් දිනයක හෝ එදිනට පෙර දිනයක ඒ මුදල ගෙවන ලෙස අභියාචකට නියම කරනු ලැබිය හැකිය. ඒ දිනයට පෙර නොගෙවන ලද යම් මුදලක් පැහැර හරින ලද මුදලක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(4) යම් අභියාචනයක් මේ කොටස යටතේ අවසානාත්මක ලෙස තීරණය කරනු ලැබූ විටක, පැහැර හැර තිබෙන යම් බද්දක් හෝ ගාස්තුවක් අඩු කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ බද්ද හෝ ගාස්තුව සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු දණ්ඩන මුදල ද සමානුපාතිකව අඩු කරනු ලැබිය යුතු ය.

88. (1) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්යය සඳහා කොමසාරිස්වරයා විසින් බදු එකතු කරන්නන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (අ) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හරින අවස්ථාවක, ඒ බද්ද පිළිබඳ විස්තර ද පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා ගේ නම ද, ඇතුළත් සහතිකයක් දිසාපතිවරයකුට පිස්කල්වරයෙකුට නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයෙකුට හෝ බදු එකතුකරන්නකු වෙත කොමසාරිස්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකිය. ඒ සහතිකයේ නම් කරනු ලැබූ පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාගේ චංචල දේපළ තහනමට ගෙන විකිණීමෙන් ඔහුගෙන් ගාස්තු අයකර ගැනීමට සැලැස්වීමට ඒ සහතිකය නිකුත් කරනු ලැබූ නිලධරයාට මෙයින් බලය දෙනු ලබන අතර, එසේ කරන ලෙස ද ඒ නිලධරයාට මෙයින් නියම කරනු ලැබේ.

(ආ) චංචල දේපළක් තහනමට ගැනීම ඉතාමත් යෝග්‍ය යයි ඒ නිලධරයා සලකන ආකාරයට කළ යුතු අතර, ඒ නිලධරයා විසින් යම් චංචල දේපළක් තහනමට ගනු ලැබූ විගස, ඒ දේපළවල ලැයිස්තුවක් වහාම පිළියෙල කොට, ඔහු විසින් එය අත්සන් කොට පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට දී එහි පිටපතක් කොමසාරිස්වරයාට යැවිය යුතු ය.

(ඇ) එසේ තහනමට ගනු ලැබූ දේපළ -

(i) ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවහාර මුදල් වන අවස්ථාවක, පැහැර හැර ඇති ගාස්තුව පියවීම සඳහා ඒ මුදල් ගෙවිය යුතු ය;

(ii) විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් වන අවස්ථාවක, ඒ මුදල් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි තැන්පත් කළ යුතු අතර, එයින් ලැබෙන මුදල් පැහැර හැර ඇති ගාස්තුව පියවීම සඳහා ගෙවිය යුතුය;

(iii) මුදල් නොවන වෙනත් දේපළක් වන අවස්ථාවක පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා විසින් වියදම් සහ වෙනත් අය කිරීම් ගෙවීමේ වගකීම පිට ඒ දේපළ දින පහක කාලයක් තබාගත යුතු ය. පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා විසින්, එකී දින පහ ඇතුළත පැහැර හැර ඇති ගාස්තුව සහ එකී වියදම් සහ වෙනත් අයකිරීම් ගෙවනු නොලැබුවහොත් දිසාපතිවරයා, සහකාර දිසාපතිරවයා, පිස්කල්වරයා, නියෝජ්‍ය පිස්කාල්වරයා හෝ බදු එකතුකරන්නා විසින් ඒ දේපළ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමට සැලැස්වීමට හෝ ඒ දේපළ ගනුදෙනු කළ හැකි සාධන පත්‍රයක් හෝ යම් සංස්ථාවක හෝ පොදු සමාගමක කොටසක් හෝ වන අවස්ථාවක, තැරව්කරුවකු මගින් එදින පවතින වෙළඳ අගය අනුව ඒ දේපළ විකිණීමට සැලැස්වීම හෝ කළ යුතුය.

(ඇ) (iii) වන අනුඡේදයේ සඳහන් විකිණීමෙන් උපලබ්ධිවන මුදල් ප්‍රමාණය පහත දැක්වෙන පරිදි යෙදවිය යුතු ය :-

(i) පළමුව, දේපළ තහනමට ගැනීමේ, තබා ගැනීමේ සහ විකිණීමේ වියදම් සහ ගාස්තු පියවීම සඳහා; සහ

(ii) දෙවනුව, පැහැර හැර ඇති බද්ද පියවා ගැනීම සඳහා ඉන්පසු ශේෂ වන යම් මුදලක් වේ නම් එය තහනමට ගනු ලැබූ දේපළෙහි අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු ය.

(3) තහනමට ගැනීම ක්‍රියාත්මක නොකරන ලද්දේ වුවද, යම් පැහැර හැරී තැනැත්තකුට විරුද්ධව මේ වගන්තිය යටතේ නීති කෘත්‍යය කරගෙන යාමේදී බදු අයකරන්නකු විසින් දරනු ලැබූ යුක්ති සහගත වියදම් ඔහු විසින් ඒ පැහැර හැරී තැනැත්තාගෙන් අයකර ගැනීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

මුදල් තහනමට ගෙන ඇති අවස්ථාවක දී යටකී අන්දමේ යුක්තිසහගත වියදම් පළමු කොට ඒ මුදල්වලින් අඩු කරගනු ලැබිය යුතුය.

(4) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක දී සහ (2) වන උප වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ බද්ද අයකර ගැනීම ප්‍රායෝගික හෝ යෝග්‍ය නොවන්නේ යයි කොමසාරිස්වරයා ගේ මතය වන අවස්ථාවක දී, ඒ බද්ද පිළිබඳ විස්තර, ඒ බද්ද ගෙවිය යුතු තැනැත්තා ගේ හෝ තැනැත්තන්,ගේ නම හෝ නම් ඇතුළත් සහතිකයක්, එකී පැහැර හරින්නා පදිංචිව සිටින හෝ ඔහුට අයත් චංචල හෝ නිශ්චල යම් දේපළක් පිහිටා ඇති ප්‍රදේශය විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති දිසා අධිකරණය වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවිට ඒ බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය යයි ඒ දිසා අධිකරණය එයින් සලකනු ලබන පරිදි පැහැරහරින්නාගේ චංචල හෝ නිශ්චල දේපළ සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ තහනමට ගෙන විකුණන ලෙස ඒ පිස්කල් නිලධරයාට බලය දෙමින් ඇස්කිසි රිට් ආඥාවක් නිකුත් කරන ඒ අධිකරණය විසින් විධාන කළ යුතුය. සිවිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයේ 226 සිට 297 දක්වා වූ වගන්තිවල විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, එවැනි තහනමට ගැනීමකට සහ විකිණීමකට ආදාළ වන්නේ ය.

මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "චංචල දේපළ" යන්නට පිරියත සහ යන්ත්‍රෝපකරණ ඇතුළත් වේ.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ කොමසාරිස්වරයා විසින සහතිකයක් නිකුත් කරනු ලබන කවර වූවද, අවස්ථාවක දී, ඒ පිළිතුරු නිවේදනයක් නොපමාවම පෞද්ගලිකව භාරදීමෙන් හෝ ලියා පදිංචි කළ තැපෑලෙන් යැවීමෙන් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ පැහැරහරින්නා වෙත නිකුත් කළ යුතුය. එහෙත් පැහැරහරින්නා වෙත ඒ නිවේදනය නොලැබීම නිසා මේ වගන්තිය යටතේ වූ නීති කෘත්‍ය අවලංගු නොවන්නේ ය.

අයකර ගැනීම සඳහා මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු ඉදිරියේ පැවැත්වෙන නීති කෘත්‍ය

89. (1) එසේ තහනමට ගෙන විකිණීමෙන්, පැහැර හැර ඇති බද්ද අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවනු බව කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, හෝ තහනමට ගෙන විකිණීමෙන්, සම්පූර්ණ බද්ද අයකර ගනු නොලැබූ අවස්ථාවක, කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ බද්දේ විස්තර ද පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාගේ නම සහ ඔහුගේ අන්තිමට දැන සිටි පදිංචි ස්ථානය ද දැක්වෙන සහතිකයක් ඒ ස්ථානය පිහිටි කොට්ඨාශය විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත් වරයා වෙත නිකුත් කළ හැකිය.

එවිට මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින්, බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා ඒ පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට විරුද්ධව වැඩි දුර නඩු කටයුතු නොපැවැත්වීමට තරම් කරුනු තිබේ නම්, ඒ කරුනු ඔහු විසින් දැක්වීම පිණිස තමාවෙත කැඳවිය යුතුය. ඔහු ප්‍රමාණවත් හේතු නොපෙන්වුවහොත්, පැහැර හැර ඇති බද්ද දඩයකින් පමණක් දඬුවම් කල හැකි හෝ බන්ධනාගාර ගත කිරීමෙන් දඬුවම් නොකල හැකි වරදක් සඳහා ඒ පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට ඒ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් නියම කරන ලද දණ්ඩන නියමයකින් නියම කරනු ලැබූ දඩයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර, එවිට ඒ වරද සඳහා නියම කරන ලද දඩයක් ගෙවීම පැහැර හැරීමට අදාල 1979 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන [එහි (අ), (ආ) සහ (එ) ඡේදය හැර] අදාල විය යුතු ය. තව ද ඒ දණ්ඩන නියමය කරන වේලාවෙහි ඒ උප වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් කල හැකිව තිබූ විධානයක් ද ඔහු විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.

(2) කොමසාරිස්වරයා විසින් (1) වන උප වගන්තියේ කාර්යය සඳහා නිකුත් කරන ලද සහතිකය ඇති යම් ප්‍රකාශයක නිරවද්‍යතාව ගැන මේ වගන්තිය යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ප්‍රශ්ණ කරනු ලැබීම හෝ විභාග කරනු ලැබීම හෝ නොකල යුතු අතර, ඒ අනුව, ඒ සහතිකයෙහි ඇති යම් ප්‍රකාශයක නිරවද්‍යතාවය ගැන සලකා බැලීමට හෝ තීරණය කිරීමට මහෙස්ත්‍රාත්වරයාට බලය පවරන්නක් ලෙස ඒ උප වගන්තියේ වූ කිසිවක් තේරුම් නොගත යුතු ය.

(3) 1979 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (2) සිට (5) තෙක් වූ උප වගන්තිවල විධිවිධාන කිසිවක් මේ වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් අවස්ථාවකට අදාල නොවිය යුතුය.

(4) (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන්වන්නා වූද, පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබූ ලෙස ඒ උප වගන්තියෙන් සැලකෙන දඩය නොගෙවා පැහැර හැරීම නිසා, පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා බන්ධනාගාර ගත කිරීමට නියම කරනු ලැබුවා වූද, යම් අවස්ථාවක මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ඒ දඩ මුදල ගෙවීමට කල්දීම හෝ ඒ මුදල කොටස් වශයෙන් ගෙවන ලෙස විධාන කිරීම හෝ කල හැකිය.

(5) (1) වන උප වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හේතු දැක්වීම සඳහා, ඒ උප වගන්තිය යටතේ කල්දීම සඳහා හෝ (4) වන උප වගන්තිය යටතේ දඩය ගෙවීම සඳහා කල්දීම සඳහා හෝ පූර්ව කොන්දේසියක් වශයෙන් ඇප තබන ලෙස අධිකරණය විසින් නියම කළ හැකිය; තව ද, එසේ ඇප තබන ලෙස පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට නියම කළ විටක, 1979 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ XXXIVවන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතුය.

(6) කොටස් වශයෙන් යම් මුදලක් ගෙවිය හැකි බවට මහේස්ත්‍රාත්වරයකු විසින් (4) වන උප වගන්තිය යටතේ විධාන කරනු ලැබ තිබිය දී ඉන් යම් කොටසක් පැහැර හරිනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ වනවිට නොගෙවා ඉතිරිව ඇති සියලුම කොටස් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති විටක මෙන් නඩු කටයුතු ඇරඹිය හැකිය.

(7) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් නඩු කටයුත්තක දී කොමසාරිස්වරයාගේ සහතිකය, බද්ද ගෙවන ලෙස යථා පරිදි නියම කරනු ලැබූ බවට හා එය පැහැර හැර ඇති බවට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් වියයුතු අතර, බද්ද හෝ ගාස්තු ප්‍රමාණය අධික බවට හෝ සාවද්‍ය බවට හෝ එයට විරුද්ධව අභියාචනා කොට ඇති බවට ඉදිරිපත් කරනු ලබන කිසිම උත්තරවාදයක් පිළි නොගත යුතුය.

ණය පාදියෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

90. (1) යම්-තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද-

(අ) පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට යම් තැනැත්තකුගෙන් යම් මුදලක් ලැබිය යුතු බව හෝ යම් තැනැත්තකු මුදල් ගෙවීමට සූදානම්ව සිටින බව; හෝ

(ආ) පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයා හෝ සඳහා තැනහොත් වෙනුවෙන් යම් තැනැත්තකු මුදල් තබාගෙන සිටින බව; හෝ

(ඇ) පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට ගෙවීම සඳහා වෙනත් යම් තැනැත්තකු මුදල් තබාගෙන සිටින බව; හෝ

(ඈ) පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට මුදල් ගෙවීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකුගෙන් යම් තැනැත්තකු බලය ලබා සිටින බව

කොමසාරිස්වරයාට පෙනී යන්නා වූද, අවස්ථාවක, පැහැර හැර ඇති බදු ප්‍රමාණය නොඉක්මවන මුදලක් දැන්වීමේ සඳහන් කරනු ලබන තිලධරයා වෙත ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට නියම කෙරෙන (පැහැර හැර ඇති තැනැත්තා වෙත පිටපතක් තැපැලෙන් යැවිය යුතුය.) ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට දිය හැකිය. දැන්වීම ලැබුනු දිනයෙහි ඔහු අතේ ඇති හෝ ඔහුගෙන් ලැබිය යුතු සියලුම මුදල් වලට ද, දැන්වීමේ දිනට පසු මාස තුනක කාලයක් ඇතුලත යම් අවස්ථාවක, ඔහු අතට පත්වන හෝ ඔහුගෙන් ලැබිය යුතුවන හෝ ඔහු විසින් ගෙවීමට ඉඩ ඇති සියලුම මුදල් වලට ද ඒ දැන්වීම අදාළ විය යුතුය.

(2) මේ වගන්තිය ප්‍රකාර යම් ගෙවීමක් කළ තැනැත්තකු, පැහැර හැර ඇති තැනැත්තාගේ සහ සම්බන්ධතාවක් ඇති වෙනත් සියලු තැනැත්තන්ගේ බලය යටතේ ක්‍රියා කළ ලෙස සැලකිය යුතු අතර, යම් ලිඛිත නීතියක ගිවිසුමක හෝ එකඟවීමක කුමක් සඳහන්ව තිබුන ද, ඒ ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් සියලු සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කට යුතු වලින් ඒ තැනැත්තා මෙයින් නිදහස් කරනු ලැබේ.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට ඒ උප වගන්තියෙහි සඳහන් කාලසීමාව ඇතුලත ඒ උප වගන්තියේ සඳහන් මුදල් ඔහුගේ අතට නොලැබීමේ හෝ ඒ මුදල් ඔහුගෙන් ලැබිය යුතු නොවීමේ හේතුව නිසා ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වූ විට, ඔහු විසින් ඒ කාලසීමාව ඉකුත්වීමෙන් පසු දින දහහතරක් ඇතුලත ඒ කරුණු සඳහන් කරමින් කොමසාරිස්වරයාට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් දිය යුතුය.

(4) මෙහි (1) වන උප වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වී ඇත්තා වූද, (3) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි කොමසාරිස්වරයාට දැනුම්දීම ඒ තැනැත්තා විසින් පැහැර හැර ඇත්තා වූ අවස්ථාවක හෝ දැන්වීම අදාලවන ගාස්තුව හෝ ඉන් කොටසක් හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබූ හෝ ගෙවනු ලැබිය හැකිව තිබූ සහ කොමසාරිස්වරයා විසින් දෙන ලද දැන්වීමෙන් නියම කරනු ලැබූ පරිදි ඒ ගාස්තුව හෝ එහි කොටස (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් කරනු ලැබූ, කාලසීමාව ඉකුත්වීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුලත, ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක, ඒ

තැනැත්තා පුද්ගලයකු නම්, ඒ තැනැත්තා ද, ඒ තැනැත්තා සංස්ථාගත කරනු ලැබූ හෝ නොලැබූ සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් නම් ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම් කළමණාකරු හෝ එහි ප්‍රධාන නිලධරයාද, එකී තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු ලෙස නියම කරනු ලැබූ සම්පූර්ණ ගාස්තුව ගෙවීම සඳහා පෞද්ගලිකව වගකිය යුතුය. තව ද, ඒ මුදල මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන මගින් සලස්වනු ලැබූ සෑම මාර්ගයකින් ම අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ පුද්ගලයාගෙන්, ලේකම්ගෙන්, කළමණාකරුගෙන් හෝ ප්‍රධාන නිලධරයාගෙන් ලබාගත හැකිය.

(5) මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා "පැහැර හැරී තැනැත්තා" යන යෙදුමට, පැහැර හැරී තැනැත්තකුගේ අනුයෝජිතයකුද ඇතුළත් වන ලෙස සැලකිය යුතු අතර, යම් තැනැත්තකු ජීවත්ව සිටිනම් ඔහු විසින් ගෙවිය යුතුව තිබෙන බද්ද පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවලට මේ වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතුය. තව ද, එවැනි අවස්ථාවකට මෙම විධිවිධාන අදාළ කිරීමේ කාර්යය සඳහා (1) වන උප වගන්තියේ "පැහැර හැරි තැනැත්තා" යන යෙදුමෙන් ·

(අ) මියගිය තැනැත්තකුගේ පොල්මෑකරු හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාසිකරු; හෝ

(ආ) මියගිය තැනැත්තාගේ දේපළවල සන්තකය භාර ගත්තා වූ හෝ දේපළ පරිශීලනය කරන්නා වූ යම් තැනැත්තෙක්; හෝ

(ඇ) මියගිය තැනැත්තකුගේ බූදලය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රොබේට් බලපත්‍රය හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාසි බලපත්‍රය ප්‍රධාන කරන ලෙස හෝ නැවත මුද්‍රා තැබීම සඳහා හෝ දිසා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටි හෝ එසේ ඉල්ලුම් කිරීමට හිමිකම් ඇති යම් තැනැත්තෙක් අදහස් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යන තැනැත්තන්ගෙන් අයකර ගැනීම.

91. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවීමට නියමිත බදු මුදල නොගෙවා ඒ තැනැත්තා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යාමට ආසන්න බව හෝ එසේ බැහැර යාමට ඉඩකඩ ඇති බව හෝ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ මුදල පිළිබඳ විස්තර ද, ඒ තැනැත්තාගේ නම ද, අඩංගු සහතිකයක් කොමසාරිස්වරයා විසින් මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත එය ලැබුනු විට, මුදල නොගෙවා හෝ එය ගෙවීම සඳහා කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත්වන ආකාරයට ඇප නොතබා ඒ

තැනැත්තා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යාම වැලැක්වීමට ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පොලිස්පතිවරයාට විධානයක් නිකුත් කළ යුතු ය.

(2) මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත තමාගේ සහතිකය නිකුත් කරනු ලබන වේලාවෙහි, කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට ඒ පිළිබඳව නිවේදනයක් පෞද්ගලිකව භාර කිරීමෙන් හෝ තැපෑලෙන් යවනු ලබන ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ලිපියකින් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ නිකුත් කළ යුතුය. එහෙත් මේ වගන්තිය යටතේ වූ නඩු කටයුතු එවැනි නිවේදනයක් ඒ තැනැත්තාට නොලැබීමේ හේතුවෙන් බලරහිත නොවිය යුතු ය.

(3) මුදල ගෙවූ බවට හෝ මුදල ගෙවීම සඳහා ඇප තැබූ බවට හෝ පොලිස් ස්ථානයක් භාර. පොලිස් නිලධරයකුට ඒ මුදල ගෙවූ බවට කොමසාරිස්වරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබූ සහතිකයක් ඉදිරිපත් කිරීම, ඒ තැනැත්තාට ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යාමට ඉඩ හැරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් බලයක් විය යුතුය. යම් බදු මුදලක් යම් පොලිස් නිලධරයකුට ගෙවනු ලැබූ විට ඒ පොලිස් නිලධරයා විසින් ඒ මුදල කොමසාරිස්වරයා වෙත නොපමාව ගෙවිය යුතු ය.

අයකර ගැනීම සඳහා එකකට වැඩි මාර්ග ගණනක් උපයෝගී කර ගැනීම.

92. මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුගෙන් අයකළ යුතු සම්පූර්ණ ගාස්තුව මේ පරිච්ඡේදයේ යම් විධිවිධානයක් අදාළ කිරීමෙන් අයකර ගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව හෝ නොහැකිවීමට ඉඩ ඇති බව කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක 89 වන වගන්තිය යටතේ මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු විසින්, ආඥාවක් කර, එය ක්‍රියාත්මක කර තිබුන ද, නොගෙවා ඉතිරිව ඇති යම් මුදලක් ලබා ගැනීම සඳහා මේ පරිච්ඡේදයෙන් විධිවිධාන සලස්වනු ලැබූ වෙනත් යම් මාර්ගයක් කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුගමනය කරනු ලැබීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ලබා ගැනීමට කොමසාරිස්වරයාට ඇති බලය.

93. කොමසාරිස්වරයා විසින් යම් තැනැත්තකු වෙත දෙනු ලබන ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක්, මගින්, ඒ තැනැත්තාගෙන් හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගෙන් හෝ ලැබිය යුතු යම් බද්දක් ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා කොමසාරිස්වරයාට අවශ්‍ය වන යම් තොරතුරක්, ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කර ඇති කාලය ඇතුළත තමාවෙත සපයන ලෙස කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

4 වන කොටස

XXVIII වන පරිච්ඡේදය

සුරාබද්ද ආදායම

සුරාබදු බලපත්‍ර ගාස්තු සහ තැබෑරුම් කුලී.

94. රේන්ද, ගස් මැදීම් ගාස්තු සහ (සංශෝධිත පරිදි වූ) 1912 අංක 8 දරණ සුරාබද්ද ආඥාපනත යටතේ, මත් බව ඇති කරන මත්පැන් සන්තකයේ තබා ගැනීම, ප්‍රවාහනය, මිල දී ගැනීම හා විකිණීම පිළිබඳ වූ මත්පැන් බලපත්‍ර සම්බන්ධයෙන් නියම කරනු හෝ අයකරනු ලබන්නා වූ ද, පළාත තුළ දී ගෙවනු හෝ අයකර ගනු ලබන්නා වූද, සියලු ගාස්තු (සංශෝධිත පරිදි වූ) ඉහත කී ආඥාපනතට අනුකූලව අයකරගත යුතු අතර, ඒවා පළාතේ පළාත් අරමුදලේ බැරට ප්‍රේෂණය කළ යුතු ය.

95. පළාතේ ආදායම් කොමසාරිස්වරයා හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් තත්කාර්යය සඳහා බලය දෙන ලද තක්සේරුකරුවකුගේ නිලයට අඩු නොවන නිලයක නිලධරයකු විසින් බලපත්‍ර ගාස්තු හෝ රේන්ද අයකර ගැනීමට අදාළ යම් කාරණයක් සත්‍යායනය කිරීමේ කාර්ය සඳහා, ගිණුම් පොත්, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන ඒ නිලධරයා විසින් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස මත්පැන් ප්‍රවාහනය කිරීමේ, සන්තකව සිටීමේ, මිල දී ගැනීමේ හෝ සිල්ලරට විකිණීමේ යෙදී සිටින යම් තැබෑරුම් රේන්දකරුවකුට හෝ මත්පැන් බලපත්‍ර ලාභියකුට ලිඛිත නියමයක් මගින් නියම කළ හැකිය.

5 වන කොටස

XXIX වන පරිච්ඡේදය

ලොතරැයි

ලොතරැයි බද්ද.

96. (1) ජාතික ලොතරැයිය හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුව විසින් සංවිධානය කරන ලද ලොතරැයියක් හැර, යම් නීතියකට අනුකූලව වයඹ පළාතේ පවත්වනු ලබන යම් ලොතරැයි සම්බන්ධයෙන්, ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන අනුප්‍රමාණයක වූ බද්දක් සෑම ලොතරැයියකම දළ ලැබුම් මත පැනවිය යුතු ය.

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධිත) ප්‍රඥප්තියේ 7 වෙනි වගන්තිය*

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ කරන ලද සෑම නියමයක්ම එම නියමයේ නිශ්චිතව සඳහන් දිනයේ දී ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර, එම නියමය, එය පළකිරීමේ දිනයේ සිට තුන් මසක් ඇතුළත හෝ එම කාලසීමාව

---

* 1991.01.01 දින සිට බල පැවැත්වේ.

ඇතුළත සභාවේ රැස්වීමක් නොපැවැත්වුවහොත් එම කාලසීමාව ඉකුත්වීමෙන් පසුව පවත්වනු ලබන 1 වන රැස්වීමේ දී හෝ සභාවේ අනුමත සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය.

(3) අනුමත කිරීමට සභාව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන යම් නියමයක්, එම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේදී සිට ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබූ සේ සලකනු ලැබිය යුතුය. එහෙත් ඒ යටතේ කරන ලද කිසිම දෙයකට ඉන් හානියක් නොවිය යුතු ය. එම නියමය ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබූ ලෙස සැලකෙන දිනය පිළිබඳව නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබිය යුතුය.

(4) මේ වගන්තියේ ලොතරැයියක් යන්නට ලොතරැයියක ස්වභාවයේ වූ යම් ව්‍යවසායක් ඇතුළත් වේ.

බද්ද ගෙවීම. 97. (1) 96 (1) වන වගන්තිය යටතේ පනවන ලද යම් බද්දක් ලොතරැයියේ සංවිධායක හෝ සංවිධායකයන් විසින් පලාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරයා වෙත ගෙවිය යුතුය. එම බද්ද ගෙවනු නොලැබුව හොත් එය පලාත් සභාවට අයවිය යුතු ණයක් සේ සංවිධායකගෙන් හෝ සංවිධායකයන්ගෙන් අයකර ගනු ලැබිය හැකිය.

(2) සංවිධායක හෝ සංවිධායකයන් බද්ද නොගෙවන අවස්ථාවක ඔහු හෝ ඔවුන් ප්‍රඥප්තියේ මේ කොටස යටතේ වරදකට වරදකරු හෝ වරදකරුවන් විය යුතුය.

(3) මේ ප්‍රඥප්තියේ මේ කොටස යටතේ වරදක් කරන සෑම තැනැත්තකුම, මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රු. 5,000/-කට නොවැඩි දඩයකට හෝ එක් අවුරුද්දකට නොවැඩි කාලයක් දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයකින් බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

ජී වන කොටස

XXX වන පරිච්ඡේදය

මෝටර් වාහන

මෝටර්වාහන ගාස්තු. 98. ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද (සංශෝධිත පරිදි වූ ලංකා නීති ප්‍රඥප්තියේ 203 වන අධිකාරය වන) මෝටර් ප්‍රවාහන පනත යටතේ පනවනු හෝ නියම කරනු ලැබූ යම් ගාස්තු හෝ දණ්ඩන සමඟ බලපත්‍ර ගාස්තු ඇතුළු සියලු ගාස්තු වූ ද, පනත යටතේ ඒවා ලැබීමට හිමිකම ඇති

බලධරයාට ගෙවනු ලැබූ හෝ පළාත ඇතුලත ඒ බලධරයා විසින් හෝ පළාත් සභාව විසින් පත් කරන ලද වෙනත් යම් බලධරයකු විසින් එකතු කරගෙන, එම බලධරයා විසින් පළාතේ පළාත් අරමුදලේ බැරට ප්‍රේෂණය කළ යුතු ය.

7 වන කොටස

XXXI වන පරිච්ඡේදය

අධිකරණ දඩ සහ ගාස්තු

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 22 වෙනි වගන්තිය.

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 23 වෙනි වගන්තිය. "අධිකරණ දඩ"

99. (1) පළාත තුළ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරන අධිකරණයක් විසින් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ බදු, ගාස්තු හෝ වෙනත් අය කිරීම් අයකර ගැනීම සඳහා පනවනු ලබන දඩ හැර, වැරදි සම්බන්ධයෙන් ඒ අධිකරණය විසින් පනවනු ලබන්නා වූ සහ ඒ අධිකරණය වෙත ගෙවනු ලබන්නා වූ දඩ මුදල් අතුරෙන්, යම් ලිඛිත නීතියක් ප්‍රකාර ඒ දඩ මුදල් වලින් ගෙවිය යුතු යයි අධිකරණය විසින් කරනු ලබන යම් විධානයකට යටත්ව, ඒ සියලු දඩ මුදල් පළාත් අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) පළාත තුළ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරන යම් අධිකරණයක් විසින් එකතු කරනු ලබන සියළු අධිකරණ ගාස්තු මෙම පළාතේ පළාත් අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතුය."

8 වන කොටස

XXXII වන පරිච්ඡේදය

සාමාන්‍ය කරුණු

දැන්වීමක් අත්සන් කිරීම, එය භාරදීම.

100. (1) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් හෝ දෙනු ලැබිය යුතු සෑම දැන්වීමකම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ ඒ තක්සේරුකරුගේ නම සඳහන් විය යුතු අතර, පළාත් කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ නියෝජ්‍ය පළාත් කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ පළාත් තක්සේරුකරුගේ නම යථා පරිදි එවැනි සෑම දැන්වීමකම මුද්‍රණය කොට ඒ මත අත්සන් කරනු ලැබ හෝ තිබේ නම්, එය වලංගු විය යුතුය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තිය ප්‍රකාර දෙන ලද සෑම දැන්වීමක්ම, යම් තැනැත්තකු වෙත පෞද්ගලිකව භාරදීමෙන් හෝ ඔහු

අවසන් වරට පදිංචිව සිටි ස්ථානයට හෝ ඔහු තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යන හෝ පවත්වාගෙන ගිය ස්ථානයට තැපැල් මගින් යැවීමෙන් හෝ භාරදෙනු ලැබිය හැකිය.

එසේ වුවද, 13 වන හෝ 14 වන වගන්තිය යටතේ වූ තක්සේරු දැන්වීමක් පෞද්ගලිකව හෝ ඉහත කී පරිදි එවැනි යම් ස්ථානයකට ලියාපදිංචි ලිපියක් මගින් තැපැලෙන් යැවීමෙන් භාරදෙනු ලැබිය යුතුය.

(3) තැපැල් මගින් යවන ලද යම් දැන්වීමක්, සාමාන්‍ය තැපැලේ ලැබිය හැකි දින භාරදුන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

(4) තැපැල් මගින් භාරදුන් බව ඔප්පු කිරීමේ දී, දැන්වීම ඇතුලත් ලිපියෙහි නිසිලෙස ලිපිනය ලියා තැපැල් කළ බව ඔප්පු කිරීම ප්‍රමාණවත් වන්නේ ය.

(5) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා දෙන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද යම් දැන්වීමක් මත මුද්‍රණය කරන ලද හෝ අත්සන් කරන ලද හෝ යම් සහතිකයක් මත අත්සන් කරන ලද සහ එය දීමට හෝ නිකුත් කිරීමට බලය ලද නැනැත්තාගේ නම ලෙස සැළකෙන සෑම නමකටම අධිකරණ සැලකිල්ල ලැබිය යුතුය.

අනවධානයෙන් ගෙවන ලද මුද්දර ගාස්තුව හෝ දණ්ඩන මුදල්.

101. (1) යම් නැනැත්තකු විසින් එකතුකර ගැනීමක් මගින් හෝ වෙනත් ආකාරයකින්, ගෙවන ලද යම් මුද්දර ගාස්තුවක් හෝ දඩයක් ඔහු විසින් නිසි පරිදි ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි බවට කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත්වන ආකාරයට ඒ ගෙවීම කරන ලද දින සිට තුන් වර්ෂයක් ඇතුලත ලියවිල්ලකින් කරන ලද හිමිකම් පෑමක් මගින් ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත්, එසේ වැඩියෙන් ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ආපසු ලබා ගැනීමට ඒ නැනැත්තා හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

වැඩියෙන් ගෙවූ පිරිවැටුම් බදු ආපසු ගෙවිය යුතු බව.

(2) යම් නැනැත්තකුගෙන් යම් කාර්තුවක් සඳහා අය කළ යුතු නිසි ගණනට වැඩියෙන් ඔහු විසින් පිරිවැටුම් බදු ගෙවා ඇති බව ඒ කාර්තුව අවසාන වීමෙන් පසු තුන් අවුරුද්දක් ඇතුලත ලියවිල්ලකින් කරන ලද හිමිකම් පෑමක් මගින් කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරනු ලැබුව හොත් එසේ වැඩියෙන් ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ආපසු ලබා ගැනීමට ඒ නැනැත්තා හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

(3) එසේ වුව ද, මේ වගන්තියේ කිසිවක්, වෙනත් යම් වගන්තියක සඳහන්ව ඇති අභියාචනා කිරීමේ හෝ ආපසු ගෙවීමේ කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම හෝ අඩු කිරීම

හෝ අන් ආකාරයකින් අවලංගුව ඇති යම් විරෝධය පැමක් හෝ අභියාචනයක් වලංගු කිරීමට හෝ අවසානාත්මක වූ හා තීරණාත්මක වූ යම් දෙයක් ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට අවසර දීම හෝ සිදුවනසේ ක්‍රියාත්මක නොවිය යුතු ය.

(4) 12 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් මුදලක් යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවූ බව ද, එම මුදල එම වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව එය ගණන් බැලුවේ නම් ඔහු විසින් ගෙවිය යුතුව තිබූ මුදලට වැඩි බවද, යම් තැනැත්තකු විසින් ලියවිල්ලකින් කරනු ලබන හිමිකම් පෑමක් මගින් කොමසාරිස්වරයා සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක එම හිමිකම් පෑම ඉහත කී (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් මුදල ගෙවූ කාර්තුවේ අවසානයෙන් තුන් අවුරුද්දක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ නම්, එසේ වැඩියෙන් ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ආපසු ලබා ගැනීමට ඒ තැනැත්තා හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

නිල රහස්‍යතාව. 102. (1) මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමෙහි ලා හැර මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා යම් තැනැත්තකුට සහායවීම සඳහා හෝ සේවයෙහි නියුක්ත කරවනු ලැබ සිටින හෝ ලැබ සිටි සෑම තැනැත්තකුම, ප්‍රඥප්තිය යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී යම් තැනැත්තකුගේ කටයුතු පිළිබඳව තමාට දැන ගැනීමට ලැබෙන සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් රහස්‍යතාව ආරක්ෂා කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීමෙහි ලා සහායවීම කළ යුතුය. තවද, ඒ කාරණය අදාළවන්නේ යම් තැනැත්තකුට ද, ඒ තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ බලය ලත් නියෝජිතයාට හෝ අමාත්‍යවරයාට හෝ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට හෝ හැර යම් තැනැත්තකුට එවැනි යම් කාරණයක් නොදැන්විය යුතු අතර, කොමසාරිස්වරයාගේ සන්තකයෙහි, භාරයෙහි හෝ පාලනයෙහි ඇති ලේඛන කිසිවක් ලබා ගැනීමට යම් තැනැත්තකුට ඉඩ හැරීම හෝ අවසර දීම හෝ නොකළ යුතුය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සේවයෙහි නියුක්ත කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකු විසින් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ක්‍රියා කිරීමට පෙර සමාදාන විනිශ්චයකාරවරයකු ඉදිරිපිට දී නියමිත ආකෘතියෙහි වූ රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුමක් දී අත්සන් කළ යුතු අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් සහ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ

ලේකම්වරයා විසින් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ක්‍රියා කිරීමට පෙර සමාදාන විනිශ්චයකාරවරයකු ඉදිරිපිට දී නියමිත ආකෘතියෙහි රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුමක් දී ඊට අත්සන් තැබිය හැකිය.

(3) මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සේවයෙහි නියුක්ත කරවනු ලැබූ කිසිම තැනැත්තකුට, මේ ප්‍රඥප්තියෙහි හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක හෝ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි හැර, යම් වාර්තාවක්, ලේඛණයක් හෝ තක්සේරුවක යම් අධිකරණයක දී ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දැනගැනීමට ලැබෙන යම් කාරණයක් හෝ දෙයක් යම් අධිකරණයකට හෙළිදරව් කිරීමට නැතහොත් දැන්වීමට හෝ නියම කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියෙහි කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දැනගැනීමට ලැබෙන යම් කාරණයක් පළාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ හෝ එකී වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ යම් කාර්යයක් ඉටු කිරීම සඳහා ඒ දැනුම්දීම අවශ්‍ය නම්, ඒ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙන යම් නිලධරයකුට දැනුම් දිය හැකි අතර, ලේඛන ඔප්පු කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි ආඥපනතේ කුමක් සඳහන්ව ඇත ද කොමසාරිස්වරයා විසින්, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ හෝ ඔහු විසින් ක්‍රියාවේ යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ තමාට ලැබුණු හෝ තම සන්තකයෙහි ඇති, යම් වාර්තාවක හෝ ලේඛනයක සඳහන් යම් විස්තරවල පිටපතක්, එය ඒ විස්තරවල සත්‍ය පිටපතක් බවට ඔහු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් සහතික කරනු ලැබ, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තකදී ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ඉදිරිපත් කිරීමට සැලැස්වීම හෝ කළ හැකිය.

එසේ වුවද, එවැනි යම් වාර්තාවක් හෝ ලේඛනයක් ලියූ, සැදූ, අත්සන් කළ හෝ සැපයූ තැනැත්තාගේ අත් අකුරු හෝ අත්සන ඔප්පු කිරීමට අවශ්‍ය කවර හෝ විටක එසේ ඔප්පු කිරීමේ කාර්යය සඳහා පමණක්, ඒ වාර්තාවේ හෝ ලේඛනයේ පිටපත කොමසාරිස්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ඉදිරිපත් කිරීමට සැලැස්වීම හෝ කළ හැකිය.

එසේ ම තවදුරටත්, එවැනි ලේඛනයක හෝ වාර්තාවක මුල් පිටපත හෝ එවැනි ලේඛනයක හෝ වාර්තාවක සඳහන් යම් විස්තර වල පිටපතක් හෝ යම් අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කිරීමට කවර හෝ විටක දී කොමසාරිස්වරයාට බල කරනු නොලැබිය යුතුය.

(5) මේ වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුවද, විගණකාධිපතිවරයාට හෝ ඔහු විසින් තත්කාර්ය සඳහා නීතියානුකූලව බලය දෙනු ලැබූ විගණකාධිපතිවරයාගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙන යම් නිලධරයකුට, ස්වකීය නිල කාර්යය කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි යම් පොත්, වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන ලබා ගැනීමට කොමසාරිස් විසින් අවසර දිය හැකි ය. විගණකාධිපතිවරයා හෝ මේ උප වගන්තිය යටතේ ඔහු විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් නිලධරයකු, මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ඉෂ්ට කිරීම සඳහා සේවයෙහි නියුක්ත කරවනු ලැබූ තැනැත්තකු වශයෙන් (2) වන උප වගන්තියේ කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතුය.

1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 6 වෙනි වගන්තිය.

(6) මේ වගන්තිය ඉහතින් වූ විධිවිධාන වල කුමක් සඳහන් ව ඇත ද, කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් තත්කාර්ය සඳහා බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ මේ ප්‍රඥප්තිය සාධාරන ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීමේ අවශ්‍යතාවය කෙරෙහි සැලකිල්ල ඇතිව, යම් ප්‍රදේශයක් සම්බන්ධයෙන් -

(අ) ඒ ප්‍රදේශයේ පිරිවැටුම් බදු ගෙවන්නන්ගේ නම් සහ ලිපිනයන්;

(ආ) ඒ එක් එක් බදු ගෙවන්නා විසින් කරගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාරය පිළිබඳ විස්තර; සහ

(ඇ) කාර්තුවක් සඳහා ඒ එක් එක් පිරිවැටුම් බදු ගෙවන්නා විසින් ප්‍රකාශිත පිරිවැටුම ඇතුළත් ලැයිස්තුවක්, අවස්ථානුකූල යයි කොමසාරිස්වරයා විසින් සලකනු ලබන ආකාරයකින් පළ කරනු ලැබීමට සැලැස්විය හැකිය.

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 8 වෙනි වගන්තිය හා 1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 5 වෙනි වගන්තිය.

(7) අ. 102(2) උප වගන්තිය යටතේ රහස්‍යතාවය පිළිබඳ දිවුරුම් දීමට නියමිත තැනැත්තකුව සිටිය දී එම දිවුරුම නොදී මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ කටයුතු කරන්නා වූ; හෝ

ආ. 102 (1) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරමින් කටයුතු කරන්නා වූ; හෝ

ඇ. මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලින් කිසිවක් කඩ කරමින් කටයුතු කිරීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ආධාර දෙන්නා වූ, අනුබල දෙන්නා වූ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු පොලොඹවන්නා වූ; හෝ

සෑම තැනැත්තකුම මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසුව වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් එක්දහස් පන්සියයක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයකට දෙආකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

1991 අංක 2 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 9 වෙනි වගන්තිය.*

ආකෘති හා ගණුදෙනු ලේඛන

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 24 වෙනි වගන්තිය.

103. මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්‍ය්‍ය සියල්ල හෝ ඉන් කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් වූ ගණුදෙණු සඳහා භාවිත කළයුතු ආකෘති පත්‍ර සහ ලේඛනය කොමසාරිස්වරයා විසින් කලින් කල නිශ්චය කළ හැකිය. එසේ නිශ්චය කරනු ලැබූ යම් ආකෘති හෝ ගණුදෙනු ලේඛනය කලින් කල සංශෝධනය කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම හෝ එසේ නිශ්චය කරනු ලැබූ යම් ආකෘති හෝ ගණුදෙනු ලේඛනය වෙනුවට වෙනත් යම් ආකෘති හෝ ගණුදෙනු ලේඛණයක් ආදේශ කිරීම කොමසාරිස්වරයා විසින් කළ හැකිය.

XXXIII වන පරිච්ඡේදය

ක්‍රියාත්මක කිරීම

නිලධරයන්

104. (1) මේ ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම කොමසාරිස්වරයා වෙත භාරවිය යුතුය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තියෙන් කොමසාරිස්වරයා වෙත පවරන ලද, නියම කරන ලද හෝ වෙන් කරන ලද යම් බලයක්, කාර්‍ය්‍යයක් හෝ කර්තව්‍යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම හෝ කිරීම සඳහා කොමසාරිස්වරයා විසින් තක්සේරුකරුවකුට බලය දෙනු ලැබිය හැකිය.

(3) මේ ප්‍රඥප්තියේ යම් විධිවිධානයක් මගින් කොමසාරිස්වරයා වෙත පවරන ලද, නියම කරන ලද හෝ වෙන් කර දෙන ලද යම් බලයක්, කාර්‍ය්‍යයක් හෝ කර්තව්‍යයක් ක්‍රියාත්මක කරන, ඉටු කරන හෝ කරන යම් තක්සේරුකරුවකුට, ඒ බලය, කාර්‍ය්‍ය හෝ කර්තව්‍යය ක්‍රියාත්මක කිරීමට, ඉටු කිරීමට හෝ

* 1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

කිරීමට බලය දෙනු ලැබූ බවට, එසේ නොවන බව ඔප්පු කරනු ලබන තෙක්, සියලු කාර්‍ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) මේ ප්‍රඥප්තියෙන් යම් තක්සේරුකරුවකු වෙත පවරන ලද, නියම කරන ලද හෝ වෙන් කරන ලද යම් බලයක් කාර්‍යයක් හෝ කර්තව්‍යයක් කොමසාරිස්වරයකු විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම ‍හෝ කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

1991 අංක 4 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 7 වෙනි වගන්තිය. *

පලාත් ආදායම් දිරිගැන්වීමේ අරමුදල.

104 අ (1) (මේ වගන්තියේ මින් මතු "අරමුදල" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පලාත් ආදායම් දිරිගැන්වීමේ අරමුදල යනුවෙන් හැඳින්වෙන අරමුදලක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතුය.

(2) 1991 ජනවාරි 1 දායින් ආරම්භ වන වර්ෂය වෙනුවෙන් පලාත් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු සැලැස්විය හැකි පරිපූරක ප්‍රධානයක් මගින් ද, ඉන් පසුව, එක් එක් වර්ෂය වෙනුවෙන් පලාත් සභාව විසින් වාර්ෂිකව විසර්ජන කරනු ලැබීමෙන් ද, යම් මුදල් එම අරමුදලේ කාර්යය සඳහා අරමුදලට ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (අ) අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන යම් යෝජනා ක්‍රමයකට අනුකූලව පලාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්ගේ සුභසාධනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු මුදල්; සහ

(ආ) කොමසාරිස්වරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන යම් ප්‍රඥප්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා කාර්යක්ෂමතාවය සහතික කිරීම පිණිස අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන යෝජනා ක්‍රමයකට අනුකූලව පලාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්ට දිරිගැන්වීමේ දීමනා -

අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(4) කොමසාරිස්වරයා විසින් හෝ තත්කාර්යය සඳහා ඔහු විසින් විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ පලාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් හෝ නියමිත කාර්‍ය පටිපාටියට අනුකූලව අරමුදල පරිපාලනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

105. 73 (8) වන වගන්තිය යටතේ තමාවෙත දෙන ලද දැන්වීමක නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර,

* 1991.01.01 දින සිට බලපැවැත්වේ.

මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් පන්දහසකට නොවැඩි දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

XXXIV වන පරිච්ඡේදය

අර්ථ නිරූපනය

අර්ථ නිරූපනය. 106. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස, මේ ප්‍රඥප්තියෙහි -

"ඇලෙන මුද්දරය" යන්නෙන් අලවනු ලැබිය හැකි වන්නා වූද, 76 (1) වන වගන්තිය යටතේ නියමයක් බලාත්මකව ඇත්ත වූ ද, මුද්දරයක් අදහස් වේ;

"අනුයෝජිතයා" යන්නට වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් යම් ව්‍යාපාරයක මෙහෙයවීම, පාලනය හෝ කළමණාකරනය භාරව සිටින යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ;

"තක්සේරුකරු" යන්නෙන් ඒ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා පත්කරන ලද පලාත් තක්සේරුකරුවකු අදහස් වන අතර, ඒ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා පත් කරන ලද ජ්‍යෙෂ්ඨ ආද්‍යයම් තක්සේරුකරුවකු ද ඊට ඇතුළත්වේ.

"බලය ලත් නියෝජිතයා" යන්නෙන් -

(1) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට ඒ තැනැත්තා විසින් ලියවිල්ලකින් බලය දෙනු ලැබුවා වූ සහ -

(අ) සෑම අවස්ථාවකදී ම-

(i) ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරවරයන්ගේ ආයතනයේ සාමාජිකයෙක්;

(ii) කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ගණකාධිකාරීවරයෙක්;

(iii) නීතිඥවරයෙක්; හෝ

(iv) ඒ තැනැත්තා විසින් ස්ථිර ලෙස සේවයෙහි නියුක්ත කරනු ලැබූ සේවා නියුක්තයෙක් වන්නා වූ; හෝ

(ආ) පුද්ගලයකු සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ පුද්ගලයාගේ ඥාතියෙක්;

(ඇ) සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ වරයෙක් හෝ ලේකම්වරයා;

(ඇ) හවුල් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් වනවිට, ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ හවුල්කරුවෙක්;

(ඉ) පුද්ගල මණ්ඩලයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් වන්නා වූ; හෝ

1992 අංක 1 දරණ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රඥප්තියේ 25 වෙනි වගන්තිය.

(2) මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්‍ය්‍ය සඳහා තමා විසින් දෙනු ලබන බලය පැවරීමේ ලිපියෙහි නිශ්චිත ව සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් තමා වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට යම් තැනැත්තකු විසින් කලින් කල ලිඛිතව බලය පවරනු ලැබුවා වූ ද සමාගම් (විගණකවරුන්) නියෝග යටතේ විගණකවරයකු වශයෙන් ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයකු වන්නා වූ සහ කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබූ තැනැත්තකු වන්නා වූ හෝ 1979 අංක 28 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ කාර්‍ය්‍යන් සඳහා දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබූ තැනැත්තකු වන්නා වූ ද යම් පුද්ගලයෙක් අදහස් වේ.

"බැංකුව" යන්නට බැංකු ආයතනයක් ද ඇතුළත් වේ;

"බැංකු ආයතනය" යන්නෙහි මුදල් නීති පනතෙහි ඊට දී ඇති අර්ථයම ඇත්තේ ය;

"පුද්ගල මණ්ඩලය" යන්නෙන්, යම් සංස්ථාගත කළ හෝ නොකළ පුද්ගල මණ්ඩලයක් හෝ යම් සහෝදරත්වයක්, මිත්‍ර සංගමයක්, සංගමයක් හෝ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ සංස්ථාගත නොකරන ලද තැනැත්තන්ගේ සමිතියක් අදහස් වේ;

"ව්‍යාපාරය" යන්නෙන්, යම් ද්‍රව්‍යයක් හෝ භාණ්ඩයක් තොග වශයෙන් හෝ සිල්ලරට විකිණීම අදහස් වන නමුත් නිෂ්පාදකයකු විසින් විකිණීමක් ඊට ඇතුළත් නොවිය යුතු ය.

"අයකළ යුතු" යන්නෙන්, ලියා අත්සන් කළ සාධන පත්‍රයක් හෝ මේ ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වූ දිනට පසු ප්‍රථම වරයට ලියා අත්සන් කළ සාධන පත්‍රයක් හෝ සම්බන්ධයෙන් වන විට, මේ ප්‍රඥප්තිය යටතේ මුද්දර ගාස්තුවක් අයකළ යුතු බව අදහස් වේ;

"චෙක් පත" යන්නෙන්, නිශ්චිත බැංකුවක් වෙත අණ කරන ලද, එහෙත් ඉල්ලූ විට හැර, වෙනත් අවස්ථාවක, නොගෙවිය යුතු ලෙස ප්‍රකාශිත විනිමය පත්‍රයක් අදහස් වේ;

"කොමසාරිස්වරයා හෝ පළාත් කොමසාරිස්වරයා" යන්නෙන්, පළාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරයා අදහස් වන අතර, මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්ය සඳහා පත් කරනු ලැබ, තමා වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට කොමසාරිස්වරයා විසින්, සාමාන්‍ය වශයෙන් හෝ යම් නිශ්චිත කාර්යයක් සඳහා, බලය දෙන ලද නියෝජ්‍ය පළාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරයකු ද ඊට ඇතුළත් වේ;

"සමාගම" යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් ස්ථානයක බලපවත්නා යම් නීතියක් යටතේ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ ලියා පදිංචි කරන ලද යම් සමාගමක් අදහස් වන අතර, රාජ්‍ය සංස්ථාවක් ද ඊට ඇතුළත් වේ;

"සමර්පණය කිරීම" යන්නට, විකිණීමක් මත සමර්පණය කිරීම සහ යම් දේපළ හෝ යම් දේපළක් පිළිබඳ යම් සම්බන්ධතාවක් පවරනු ලබන සෑම සාධන පත්‍රයක්ම ඇතුළත් වේ;

"මුද්‍රාංකනය" යන්නට, සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් යම් මුද්දර ගාස්තුවක් හෝ දණ්ඩනයක් ගෙවා ඇති බව හෝ සාධන පත්‍රයක විධිමත් ලෙස මුද්දර ගසා ඇති බව හෝ සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මුද්දර ගාස්තුවක් අය කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කිරීම හෝ ඒ බව දැන්වීම සඳහා කොමසාරිස්වරයාගේ විධානය යටතේ භාවිතා කරන ලද යම් තහඩුවක්, ප්‍රරූපයක්, මෙවලමක් හෝ උපකරණයක් හෝ එහි කොටසක් ඇතුළත් වේ;

"ලේඛනය" යන්න යම් අධිකරණයක නඩු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් යෙදෙන විට, ඊට නීතිඥවරයකු පත් කිරීම, පැමිණිල්ල, උත්තරය, ප්‍රති උත්තරය හෝ වෙනත් උත්තරවාදයක්, පෙත්සමක්, ඉල්ලීමක්, දිවුරුම් පත්‍රයක්, පත් කිරීමක්, සිතාසියක්, නඩු තීන්දුවක්, තීන්දු ප්‍රකාශයක්, යම් ආකාරයක ආඥාවක්, ප්‍රධානයක්, රිට් ආඥාවක්, වරෙන්තුවක්, ඉන්වෙන්ටරියක්, ගිණුමක්, අධිකරණ විධානයක්, බැඳුම්කරයක් හෝ ඇප කරයක් ඇතුළත් වේ.

"නිසි පරිදි මුද්දර ගසන ලද" යන්න යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් යෙදෙනවිට, ඉන් නිසි වටිනාකමට අඩු නොවන ඇලෙන මුද්දරයක් හෝ ලාංඡිත මුද්දරයක් හෝ පිටසත් කිරීමේ සහතිකයක් හෝ ඒ සාධන පත්‍රයේ ඇති බව හෝ මුද්දර ගාස්තු ගෙවූ බව දැක්වෙන සහතිකයක් ඒ සාධන පත්‍රයට අමුණා ඇති බව ද, ඒ

මුද්දරය ඇලෙන මුද්දරයක් වන අවස්ථාවක, මේ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව ඒ මුද්දරය ගසා, අවලංගු කොට ඇති බව ද අදහස් වේ;

"ලියා අත්සන් කරන ලද" සහ "ලියා අත්සන් කිරීම" යන්න, සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් භාවිතා කරනු ලබන විට, පිළිවෙළින් "අත්සන් කරන ලද" සහ "අත්සන" යන්න ඉත් අදහස් වේ;

"පොල්මඃකරු" යන්නෙන්, මියගිය තැනැත්තකුගේ පොල්මඃකරුවකු හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාසිකරුවකු අදහස් වන අතර, ඊට පහත දැක්වෙන අය ඇතුළත් වේ -

(අ) මියගිය තැනැත්තකුගේ දේපළ වල සන්තකය භාර ගන්නා වූ හෝ දේපළ පරිශීලනය කරන්නා වූ තැනැත්තෙක්; හෝ

(ආ) මියගිය තැනැත්තකුගේ බූදලය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රොබේට් බලපත්‍රය හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාසි බලපත්‍රය ප්‍රදානය කරන ලෙස හෝ නැවත මුද්‍රා තැබීම සඳහා හෝ දිසා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටි හෝ එසේ ඉල්ලුම් කිරීමට හිමිකම් ඇති යම් තැනැත්තෙක්; හෝ

(ඇ) භාරයේ කතෘගේ අන්තිම කැමති පත්‍රය යටතේ ඇති කරන ලද භාරයක් යටතේ ක්‍රියා කරන භාරකරුවෙක් අදහස් වේ.;

"ත්‍යාගය" යන්නෙන්, ස්වච්ඡාවෙන් සහ මුදලින් වූ ප්‍රතිෂ්ඨාවක් හෝ මුදල් වටිනාකම ඇති ප්‍රතිෂ්ඨාවක් නොමැති ව යම් චංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් යම් තැනැත්තකු විසින් වෙනත් යම් තැනැත්තකුට පවරා දීමක් අදහස් වේ;

"අබලතාවයකට පත් තැනැත්තා" යන්නෙන්, යම් බාල වයස්කරුවෙක්, උන්මත්තකයෙක්, මුග්ධයෙක්, හෝ සිහිවිකල තැනැත්තෙක් අදහස් වේ;

"ලාංඡිත මුද්දරය' යන්යෙන්, මුද්‍රාංකනයක මාර්ගයෙන් සහ රුපියල් දහසක් නොඉක්මවන මුද්දර ගාස්තුවක් අයකළ යුතු යම් සාධන පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වූ ලාංඡනය කරන ලද මුද්දර අදහස් වන අතර, සභාව විසින් නිකුත්‌කරන ලද අවසර පත්‍රයක් යටතේ පාවිච්චි කරනු ලබන, තැපැල් නීල මුද්‍රා යන්ත්‍රයක මාර්ගයෙන් ලාංඡනය කරන ලද මුද්දර ද ඇතුළත් වේ;

"සාධන පත්‍රය" යන්නට, පළාත තුළ යම් නිශ්චල දේපළක් පැවරීමට හෝ පළාත තුළ දී කරනු ලබන යම් මෝටර් වාහනයක් පැවරීමට අදාළ සෑම ලේඛනයක් ම ඇතුළත් වේ;

"අමාත්‍යවරයා" යන්නෙන්, මුදල් විෂය භාර කරනු ලැබ ඇති පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයා අදහස් වේ.

"මුදල්" යන්නට ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවහාර මුදලින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ හෝ විදේශයක ව්‍යවහාර මුදලින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ සියලු මුදල් ඇතුළත් වේ;

"මෝටර් වාහනය" යන්නෙන්, මෝටර් ප්‍රවාහන පනතේ ඊට දී ඇති අර්ථයම තිබිය යුතුය.

"ඇටෝර්නි බලය" යන්නට යම් සාධන පත්‍රයක් ලියා අත්සන් කරන තැනැත්තා වෙනුවෙන් සහ ඒ තැනැත්තාගෙ නාමයෙන් ක්‍රියා කිරීමට යම් නිශ්චිත තැනැත්තකුට බලය දෙන්නා වූ ඒ සාධන පත්‍රය ඇතුළත් වේ·

"තැනැත්තා" යන්නට සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් හෝ යම් ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක් ඇතුළත් වේ;

"පළාත" යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාත අදහස් වේ;

"පළාත් තක්සේරුකරු" යන්නෙන්, මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්‍ය්‍ය සඳහා පත්කරන ලද ආදායම් තක්සේරුකරුවෙක් අදහස් වේ;

"පළාත් කොමසාරිස්වරයා" යන්නෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්‍ය්‍ය සඳහා පත්කරන ලද පළාත් ආදායම් කොමසාරිස්වරයා අදහස් වේ;

"නියෝජ්‍ය පළාත් කොමසාරිස්" යන්නෙන් මේ ප්‍රඥප්තියේ කාර්‍ය්‍ය සඳහා පත්කරන ලද නියෝජ්‍ය පළාත් ආදායම් කොමසාරිස් අදහස් වේ;

"පළාත් සභාව" යන්නෙන් පළාතක පළාත් සභාව අදහස් වේ;

"ප්‍රමුඛ හවුල්කරු" යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ පදිංචිව සිටින සක්‍රිය හවුල්කරුවන් අතුරින් -

(අ) හවුල් ව්‍යාපාර ගිවිසුමේ පළමුවෙන් නම් කොට ඇති; හෝ

(ආ) ගිවිසුමක් නොමැති නම් හවුල් ව්‍යාපාර හෝ සාමාන්‍ය නාමයෙන් තනිවම හෝ අනික් හවුල්කරුවන්ට ප්‍රමුඛව නමින් හෝ මුලකුරුවලින් සඳහන් කොට ඇති; හෝ

(ඇ) ව්‍යාපාර නාම අඥාපනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ කරනු ලැබූ ප්‍රකාශනයෙහි පළමුවෙන් නම් කොට ඇති හවුල්කරු අදහස් වේ;

"කාර්තුව" යන්නෙන්, එක් එක් වර්ෂයේ ජනවාරි මස 1 වන දින, අප්‍රියෙල් මස 1 වන දින, ජූලි මස 1 වන දින සහ ඔක්තෝබර් මස 1 වන දින ආරම්භ වන මාස තුනක කාල පරිච්ඡේදය අදහස් වේ;

"පැවරුම" යන්නෙන් විකිණීමක් අදහස් වන අතර, මියගිය තැනැත්තකුගේ බූදලයේ යම් දේපළක් ඊට ප්‍රතිලාභී හිමිකම ඇති තැනැත්තකු වෙත හෝ මියගිය තැනැත්තාගේ අන්තිම කැමති පත්‍රය යටතේ එක් කොට ඇති භාරකරුවකු වෙත, එකී මියගිය තැනැත්තාගේ බූදලයේ පොල්මෑකරුවකු නැතහොත් අද්මිනිස්ත්‍රාසිකරුවකු විසින් ප්‍රතිෂ්ඨාවකින් තොරව තෑගි කිරීමක්, හුවමාරු කිරීමක් හෝ පැවරීමක් හෝ එවැනි භාරකරුවකු විසින් ප්‍රතිලාභියකු වෙත කරනු ලබන තෑගි කිරීමක්, හුවමාරු කිරීමක් හෝ පැවරීමක් හෝ, මියගිය භාරකරුවකුගේ පොල්මෑකරුවකු, අද්මිනිස්ත්‍රාසිකරුවකු හෝ භාරකරුවකු විසින් උත්තරජීවී භාරකරුවකු වෙත හෝ අලුත් භාරකරුවකු වෙත ප්‍රතිෂ්ඨාවකින් තොරව කරනු ලැබූ පැවරීමක් ඇතුළත් වන අතර, පොදුවේ දරණ යම් ඉඩමක් බෙදා වෙන් කර ගැනීමේ ඔප්පුවක් හෝ පැවරීම සඳහා වූ ගිවිසුමක් ඊට ඇතුළත් නොවේ;

"භාරකරු" යන්නට යම් භාරකරුවෙක්, ආරක්ෂකයෙක්, දේපළ ආරක්ෂකයෙක් කළමණාකරුවෙක්, අනුයෝජිතයෙක් හෝ යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් යම් දේපළක සංවිධානය, පාලනය හෝ කළමණාකරනය සතුව ඇති වෙනත් තැනැත්තෙක් ඇතුළත් වන නමුත් පොල්මෑකරුවෙක් ඊට ඇතුළත් නොවේ;

"වටිනාකම" යන්න,

(අ) තෑගි කරනු ලැබූ නිශ්චල දේපළක් නොවන යම් දේපළක් සහ යම් දිනයක් සම්බන්ධයෙන් යෙදී ඇති විට, තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව එදිනට විවෘත වෙළඳ පොළේ දී ඒ දේපළට ලැබිය හැකි මිල ගණන අදහස් වේ;

(ආ) පැවරුම්කරු විසින් 1977 මාර්තු 31 වන දින දී හෝ ඊට පෙර අත්කර ගන්නා ලද්දා වූ ද, පසුව තෑගි කරනු ලැබුවා වූ ද, යම් නිශ්චල දේපළක් සම්බන්ධයෙන් යෙදී ඇති විට,

(i) ඒ දේපළ 1977 මාර්තු 31 වන දින දී විකුණන ලද්දේ නම්, තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව ඒ දේපළ සඳහා ලැබිය හැකිව තිබුණු මිලට, 1977 මාර්තු 31 වන දිනෙන් පසු සහ ඒ දේපළ එසේ තෑගි කළ සාධන පත්‍රයේ දිනයට පෙර, ඒ දේපළට යම් වැඩි දියුණු කිරීමක්, වෙනස් කිරීමක් හෝ අමුතුවෙන් එකතු කිරීමක් කර තිබුණේ නම් ඒ සඳහා ගිය වියදම එකතු කිරීමෙන් ලැබෙන මුදල; හෝ

(ii) ඒ දේපළ තෑගි කරන්නට යෙදුනු සාධන පත්‍රයේ දිනයේ දී විවෘත වෙළඳපළේ දී ඒ දේපළ විකුණන ලද්දේ [illegible]ව, තක්සේරුකරුගේ මතයට අනුව, ඒ දේපළ සඳහා ලැබිය හැකිව තිබුණු මිල,

යන දෙකින් අඩු මුදල අදහස් වේ;

(ඇ) පැවරුම්කරු විසින් 1977 මාර්තු 31 වන දිනෙන් පසු අත්කර ගන්නා ලදුව පසුව තෑගි කළ යම් නිශ්චල දේපළක් සම්බන්ධයෙන් යෙදී ඇති විට, -

(i) ඒ දේපළ ඒ පැවරුම්කරු විසින් අත්කර ගන්නා ලද දිනයේ දී විවෘත වෙළඳපළේ දී ඒ දේපළ විකුණන ලද නම්, තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව, ඒ දේපළ සඳහා ලැබිය හැකිව තිබුණු මිලට, ඒ දේපළ එකී පැවරුම්කරු විසින් අත්කර ගැනීමෙන් පසු සහ ඒ දේපළ තෑගි කිරීමේ සාධන පත්‍රයේ දිනට පෙර ඒ දේපළට කරන ලද යම් වැඩි දියුණු කිරීමක්, වෙනස් කිරීමක් හෝ එකතු කිරීමක් වේ නම් ඒ සඳහා ගිය වියදම එකතු කිරීමෙන් ලැබෙන මුදල; හෝ

(ii) ඒ දේපළ තෑගි කරන්නට යෙදුනු සාධන පත්‍රයේ දිනයේ දී විවෘත වෙළඳපළේ දී ඒ දේපළ විකුණන ලද්දේ නම්, තක්සේරුකරුගේ මතයට අනුව ඒ දේපළ සඳහා ලැබිය හැකිව තිබුණු මිල, යන දෙකින් අඩු මුදල අදහස් වේ.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බල පැවැත්විය යුතු බව.

107. මේ ප්‍රඥප්තියේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත් එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතුය.